

Gorenjski Glas

TOREK, 9. MAJA 2023

LETO LXXVI, ŠT. 37, CENA 2,50 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Kronanje Karla III. počastili s spomini

V luči praznovanja kronanja britanskega kralja Karla III. so v Mojstrani z dogodkom obudili del poti takratnega princa Charlesa ob njegovem obisku Slovenije leta 1998. Na tiste, ki so se z njim srečali, je naredil dober vtis.

SUZANA P. KOVAČIČ

Mojstrana – Ob kronanju kralja Karla III. v soboto, 6. maja, na ta zgodovinski dogodek za Veliko Britanijo, za Commonwealth (Skupnost narodov) in za ves svet, kot je poudarila britanska veleposlanica v Sloveniji Tiffany Sadler, sta britansko veleposlaništvo in Slovenski planinski muzej v Mojstrani pripravila dogodek, ki je obudil del poti takratnega princa Charlesa pred 25 leti. Ob tem so poudarili vrednote novega kralja, kot so skrb za skupnost, ekologija, trajnostni razvoj in prostovoljstvo; vezi,

ki ga povezujejo s Slovenijo. Takrat si je ogledal tudi vajo prostovoljcev gorske reševalne službe v Peričniku, obiskal ekološki kmetiji v Radovni in za darilo prejel slovenski čebelnjak, ki je še vedno v uporabi na njegovem posestvu Highgrove.

Nekaj tedanjih uslužbencev javnega zavoda Triglavski narodni park (TNP) je sodelovalo pri vodenju princa, Martin Šolar se spominja: »Ob pripravah na njegov obisk so se z veleposlaništva oglasili tudi na TNP in preverjali možnosti. Takratni direktor TNP Janez Bizjak jim je rekel, da so seveda dobrodošli, vendar dodal, da pa

nimamo radi, da se politiki ali kronane glave s helikopterjem vozijo čez park.« Kot je dejal Šolar, so princa vsepovsod po svetu vabili in mu vse nudili, a je bil ravno ta mali pogoj eden od razlogov, da je princ prišel tudi v TNP in s tem izrazil svoje spoštovanje. Med hojo do slapa Peričnik se je odkrito pogovarjal s tistimi, ki jih je srečal. Jože Mihelič, tedaj naravovarstveni nadzornik, je bil njegov vodnik do slapu, in kot je povedal, se mu je zdel valižanski princ presenetljivo topel in dostopen človek, ki mu je bolj mar za ljudi kot pa za nazive in protokol.

► 3. stran

Pred Slovenskim planinskim muzejem in v dvorani muzeja so neposredno prenašali kronanje. Mladi so izdelali zlate krone. / Foto: Tina Dokl

V okolici šol začasno več policistov

V luči tragičnih dogodkov, ki so pretekli teden pretresli Srbijo, so se predstavniki ministrstva za vzgojo in izobraževanje ter policije dogovorili za začasno povečano policijsko navzočnost v okolici slovenskih šol.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – »Naša dolžnost je, da v slovenskih v šolah postanemo še pozornejši na vse oblike pojavov, ki bi pri učencih ali dijakih utegnili nakazovati težave, ki bi jih sčasoma lahko občutili kot nepremostljive in bi jih morebiti lahko pahnili tudi v usodna dejanja,« so se na nedavne pretresljive dogodke v Srbiji odzvali na šolskem ministru ob zavedanju, da se kot družba pri tovrstnih dogodkih srečujemo z ekstremnimi primeri nasilja v šoli, kakršnim doslej v naši ali nam bližnji okolici nismo bili priča.

► 16. stran

Policisti bodo povečali navzočnost v okolici šol. Fotografija je simbolična. / Foto: Tina Dokl

Med narcise konec tedna z avtobusom

► 4. stran

Prilogi: **Zgornjesav'c**
LOČANKA

ODKUP MESNATIH, DEBELIH IN ČRNIH KRAV!

(02) 790 15 60, 031 733 637

Odkup celotnih govejih čred na gospodarstvu.

PLAČILO TAKOJ!

ODKUP KRAV do 4,10 € + davek (bio + 0,20 €)

Povečano povpraševanje po **BIO KRAVAH (do 0,20 €)**

AKTUALNO – prodaja **MALIH BIKOV 200–300 kg**

Aktualne dnevne cene:

BIKI do 4,65 € + davek

TELICE do 4,60 € + davek

Tedenska prodaja **MALIH**

TELIČK; cca 200–250 kg!

Kogler Franc A., d.o.o. Parmova ulica 53, SI-1000 Ljubljana

Zagotovljeno plačilo v dveh dneh na vaš bančni račun.

AKTUALNO

Pirati za omejitev županskih mandatov

Piratska stranka zbira podpise volivcev za vložitev predloga dopolnitve zakona o lokalnih volitvah v parlamentarno proceduro.

2

GORENJSKA

Koncertne dvorane v Kranju še ne bo

Mestna občina Kranj nima denarja, da bi sama zgradila sodobno koncertno dvorano, niti primerne zemljišča, ki bi ga lahko vložila v javno-zasebno partnerstvo.

6

ZANIMIVOSTI

V čas, ko so vitezi osvajali ozemlja

Letošnji Srednjeveški dnevi na Blejskem gradu bodo obiskovalce v čas pogumnih vitezov, prelestnih dam, dvornih norcev in bruhalcev ognja ponesli tri majske nedelje.

9

KMETIJSTVO

Ponekod od regrata vse rumeno

Letos je (bilo) na nekaterih travnikih vse rumeno od cvetočega regrata. Da je letos regrata več kot prejšnja leta, pritrjuje tudi Franc Pavlin, specialist za živinorejo.

15

VREME

Danes se bo čez dan delno zjasnilo. Jutri se bo pooblačilo, od zahoda bo začelo deževati. V četrtek se bo dež okrepil.

7/15 °C

jutri: oblačno in deževno

9 770352 666018

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Zahvala vsem dobrim ljudem

V uredništvo smo prejeli zahvalno pismo, ki ga je s pomočjo Milke Burnik napisal **upokojeni poštar iz Škofje Loke Franc Troha**. Francu so dobri ljudje pomagali pri obnovi doma, toda na voljo imamo premalo prostora, da bi se zahvalil vsakemu posebej.

Čeprav sem večino delovne dobe delal v Škofji Loki kot poštar, sem bil na rojstni kraj Stara Oselica in krajevno skupnost Sovodenj vezan čustveno in praktično. Pred približno 26 leti sem v samotnem zaselku rodne domačije postavil manjšo hiško. Nekaj let pred upokojitvijo je postala

moj dom. Treba je bilo odplačevati kredit, poravnati tekoče položnice, živeti, pokrivati še druge izdatke. Vse to je pogosto presegló moje prihodke in za dokončno ureditev hiše ni več nič ostalo. Pomagali so mi na Rdečem križu, a se je bilo še vedno težko prebijati iz meseca v mesec. Mojo stisko so začutili v lokalni skupnosti in prek medijev tudi širše.

Poveljnik in predsednik PGD Sovodenj sta aktivirala prizadevne člane. Pripeljali so še kamion domačega prevoznika in nanj naložili veliko odsluženih kosov in reči, smeti, ki so se z leti nabrale okrog hiše in v njej. Šele sedaj vidim, koliko neuporabnega in dotrajanega se lahko človeku nakopiči brez potrebe. Stekla je akcija ureditve, popravila in opremljanja bivalnega prostora. Zvrstilo se je veliko domačih obrtnikov, ki so prebelili stene, položili laminat, namestili drugo rabljeno pohištvo in kuhinjske elemente, obnovili stranišče, vstavili novo suhomontažno okno, vrh stopnišča namestili pokrov, ki zadržuje toploto. Na streho so namestili žlebove, prizidek – garaža je dobila novo streho. Streho na hiši so na kritičnih mestih pokrpal s staro opeko, da ne zamaka več.

Veliko ur dela in truda so vložili mojstri, da sedaj že tretje leto bivam v prijaznejšem, toplejšem in lepšem domu. Dobri ljudje so za to darovali denar na različne naslove. Z večino zbranega sem bil seznanjen, ne pa čisto z vsem. Dobil sem tudi kar nekaj prijaznih pisem in zraven je bil dodan kakšen bankovec. Spet drugi so mi plačali položnice, odplačali kredit in limit. Nekaj denarja je menda še na računu RK Škofja Loka in tisti naj bi bil porabljen za novo streho hiše, verjetno tudi za kakšen tram in letve, saj se po 26 letih že kaže taka potreba.

Za vso to finančno pomoč in pripravljenost fizično pomagati se vsem iz srca zahvaljujem. Namenoma dobrotniki niste imenovani z imeni, ker bi lahko koga nevede izpustil in mu naredil krivico.

Ko sem bil še lahko bolj aktiven v društvih v kraju, tudi v Škofji Loki, sem vedno rad pomagal, komur sem le lahko in kadar je bilo treba. Zdaj se mi zdi, da se mi je to z dobrim vrnilo. Stare položnice so poplačane, tekoče redno odplačujem. Tudi televizijo spet lahko gledam, po mobilnem telefonu pa koga pokličem. Sicer star avto mi še služi za dolgo pot do zdravnika, da pripeljem hrano, da še grem med ljudi, tudi v Škofjo Loko, čeprav mi draginja in stroški spet pobirajo pošteno prislužno pokojnino.

V življenju sem skrbel za več psov, tudi po več hkrati. Zdaj mi družbo dela dober čuvaj Bobi, ki je na tako samotnem kraju še kako dobrodošel prijatelj in pogosto edini sogovornik. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste zaslužni, da lahko živim bolj mirno in človeka vredno življenje.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme LEOPOLD PFAJFAR iz Križ.

Umrl je nekdanji politik Ivan Bizjak

Kranj – Umrl je Ivan Bizjak, nekdanji minister za notranje zadeve, minister za pravosodje in prvi varuh človekovih pravic. Leta 1989 je začel politično delovanje v stranki Slovenski krščanski demokrati. Med leti 2005 in 2011 je zasedal visok položaj generalnega direktorja direktorata za pravosodje in notranje zadeve na sedežu Sveta EU v Bruslju. Leta 2012 se je upokojil. Umrl je star 67 let.

Pirati s podpisi za omejitev županskih mandatov

Piratska stranka zbira podpise volivcev za vložitev predloga dopolnitve zakona o lokalnih volitvah v parlamentarno proceduro.

ANA JAGODIČ DOŽAN

Ljubljana – Večletno županovanje je po mnenju Piratov problematično. Kot so pojasnili v pobudi za dopolnitev zakona o lokalnih volitvah, neomejeno število mandatov in nezmožnost volivcev, da sprožijo postopek razrešitve župana, predstavlja veliko tveganje nepotizma in korupcije, njun razrast pa ogroža tako demokracijo kot tudi ustavno pravico biti izvoljen, saj imajo na volitvah županski kandidati z močnim vplivom na lokalno okolje nepošteno prednost. Predlagajo največ dva zaporedna mandata, kar naj bi poleg zmanjšanja nepotizma in korupcije pripomoglo tudi h krepitvi politične moči občinskih svetov in nadzornih odborov ter izboljšalo možnosti mlajšim generacijam v politiki. Ob tem so spomnili, da je na problem neomejenih mandatov opozoril tudi Kongres lokalnih in regionalnih oblasti Sveta Evrope ter predlagal razpravo o uveljavitvi največ dveh zapored. Za vložitev predlagane omejitve v zakonodajni postopek morajo Pirati zbrati najmanj

Franc Čebulj Občino Cerklje vodi od ustanovitve v letu 1994 in je eden od šestih županov, ki so bili na zadnjih lokalnih volitvah izvoljeni osmič zapored. / Foto: Tina Dokl

5000 podpisov, za kar imajo čas do 1. junija.

Odziv na pobudo

V Skupnosti občin Slovenije so se na pobudo odzvali z ostrim nasprotovanjem. Po njihovi oceni se poskušajo vnašati rešitve, ki lahko zamajajo enega redkih dobro delujočih sistemov v državi. »Slovenija se sooča s številnimi nedelujočimi sistemi, a po našem mnenju občine to zanesljivo niso.« Menijo, da gre za preusmerjanje pozornosti in da bi bilo

smiselno razmišljati o vseh političnih funkcijah v državi. Poudarjajo tudi, da je župan izvoljen za štiri leta, zlasti večji projekti v občinah pa potrebujejo vsaj dva mandata za uresničitev – od ideje, pridobitve vse potrebne dokumentacije in dovoljenj, pridobitve finančnih sredstev do zaključka projekta. »Analize celo kažejo, da so v redkih državah, kjer se omejujejo mandati županov na največ dva ali tri zaporedne, iz tega razloga trajanje mandata povečali (na

pet, šest ali celo osem let),« so med drugim še navedli v Skupnosti občin.

»Če že, bi bila realna omejitev funkcije župana na 15 let. To pomeni podaljšanje posameznega mandata na pet let in največ trije mandati,« meni župan Franc Čebulj, ki Občino Cerklje vodi od ustanovitve v letu 1994 in je eden od šestih županov, ki so bili na zadnjih lokalnih volitvah izvoljeni osmič zapored. »O tem, kdo je oziroma bo izvoljen za župana, odločajo volivci. Nikoli nisem bil edini kandidat, razlog za moje kandidature, v katere sem šel zmeraj po temeljitem razmisleku, pa so bili v prvi vrsti projekti. Dokler nisi v tem, si težko predstavljaš, kako dolgotrajni so lahko postopki, da steče in se uspešno zaključi realizacija. Odgovor, da je treba pohiteti, kaže na nepoznavanje zakonodaje in postopkov, predvsem pa me pri tej pobudi moti, da se skuša uvesti neka splošna rešitev zato – taka je moja ocena –, ker je trn v peti določeni župan. Po mojem mnenju bi bilo tudi dobro pogledati, kakšna je praksa v drugih evropskih državah.«

Novost za vse z novo osebno izkaznico

Nova osebna izkaznica se v sistemu kartice zdravstvenega zavarovanja uporablja že pri tisoč izvajalcih zdravstvenih storitev in dobaviteljih medicinskih pripomočkov.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) so v sodelovanju z ministrstvom za javno upravo in za notranje zadeve razvili rešitve, ki omogočajo uporabo nove osebne izkaznice v sistemu kartice zdravstvenega zavarovanja že pri več kot tisoč izvajalcih zdravstvenih storitev in dobaviteljih medicinskih pripomočkov.

Kot so povedali na ZZZS, od začetka aprila izvajalci zdravstvenih storitev in dobavitelji medicinskih pripomočkov skladno z navodili ZZZS postopoma prilagajajo svoje informacijske rešitve, zato je vedno več ustanov, ki omogočajo zavarovanim osebam uporabo nove osebne izkaznice ob obisku zdravnika, lekarne,

specializirane prodajalne optike ... Z uvedeno novostjo bodo lahko državljani postopoma pri vseh izvajalcih zdravstvenih storitev in dobaviteljih medicinskih pripomočkov uveljavljali zdrav-

optika in drugih izvajalcev zdravstvenih storitev in dobaviteljev medicinskih pripomočkov uporabili le novo osebno izkaznico, kartico zdravstvenega zavarovanja ali pa oba dokumenta.«

Zavarovanim osebam na ZZZS svetujejo, da veljavno kartico zdravstvenega zavarovanja zadržijo, dokler ne bo v naslednjih tednih večina oziroma vseh dva tisoč izvajalcev zdravstvenih storitev in dobaviteljev medicinskih pripomočkov prilagodilo svojih informacijskih sistemov in tako omogočilo uporabe osebne izkaznice tudi za uveljavljanje zdravstvenih storitev.

stvene storitve tudi z novo (biometrično) osebno izkaznico, ki jo je ministrstvo za notranje zadeve začelo izdajati marca 2022. »To pomeni, da se lahko po novem sami odločimo, ali bomo ob obisku zdravnika, lekarne,

Kljub temu na ZZZS nadaljujejo izdajanje kartice zdravstvenega zavarovanja iz več razlogov. »Osebna izkaznica namreč ni obvezen dokument, prav tako nova osebna izkaznica, izdana otrokom do dopolnjenega 12. leta starosti,

ni elektronska in je ne morejo pridobiti vse zavarovane osebe, ki so vključene v obvezno zdravstveno zavarovanje, npr. tujci.« V dosedanjem sistemu izdajo letno povprečno približno dvesto tisoč kartic zdravstvenega zavarovanja. »Z uparitvijo evidenc pa lahko pričakujemo, da bi se količine izdanih kartic zdravstvenega zavarovanja zmanjšale, ker bi bilo državljanom, ki že imajo novo osebno izkaznico, lažje, da uporabljajo pri uveljavljanju zdravstvenih storitev samo ta dokument. Tudi obravnava pri izvajalcih zdravstvenih storitev in dobaviteljih medicinskih pripomočkov je s predložitvijo tega dokumenta preprostejša, ker je na novi osebni izkaznici slika, tako da ni potrebe po morebitnem dodatnem preverjanju identitete zavarovane osebe.«

Kronanje Karla III. počastili s spomini

1. stran

Princ Charles je leta 1998 v dolini Radovne obiskal ekološki kmetiji Vrbank in Požrv. »Še posebno ga je zanimalo ekološko kmetovanje oziroma, kot rečejo Angleži, 'organic farming'. Na zelo preprost način smo mu povedali, kaj delamo. Določene stvari, kar se tiče varovanja narave in ekološkega kmetovanja, je kar dobro poznal, ker je imel tudi sam tako farmo. Obisk je bil preprost in prisrčen in vsakemu povem, da včasih tisti okoli takih pomembnejšev delajo večje probleme kot pa ti ljudje sami, ki jim konec koncev ni nič kaj lušno v življenju, saj so ujetniki celodnevnik urnikov, protokolov, obiskov. Občutek imam, da je princ Charles takrat dobil dober vtis o nas, jaz se pa tudi rad spominjam takih stvari, ki sem jih imel v karieri še kar nekaj, naj bo to obiskov kronanih glav ali predsednikov. Vse to delo bogati,« je povedal Martin Šolar, zdaj direktor Kobariškega muzeja. Sobotni dogodek v Mojstrani je opisal kot nekaj izjemno lepega tudi za vse tiste, ki so imeli priložnost biti zraven ob prinčevem obisku pred 25 leti in tokrat.

Zvon za vse lepe želje

Za velikega prijatelja narave je princa Charlesa označil tudi David Lloyd, britanski veleposlanik v času njegovega uradnega obiska Slovenije. Lloyd se spominja Bleda, prijetno preživetega časa na pletni do Blejskega otoka, kjer je princ Charles potegnil vrv zvona želja. Spominja se, kako zelo je princ užival v naravnem okolju Triglavskega narodnega parka. Kralj Karel

III. je tudi pokrovitelj več dobrodelnih organizacij po svetu, ki se ukvarjajo z okoljsko problematiko.

»Izjemno dober vtis je naredil name. Prijazen, normalen, zabaven človek, ki ga zanima vse, kar vidi. Mislim, da se je zaljubil v Slovenijo,« je podelil Janez Fajfar, takrat direktor Vile Bled. »Od nje sem se poslovil na pomolu Vile Bled, tak je bil predpisan protokol. Največji kompliment mi je dal, ko mi je rekel, če ne grem z njimi naprej, ker bi takoj enega spil z mano.«

Podpisana popotna palica

Princ se je podpisal na popotno leskovo palico, ki jo je, tako kot njegov gostitelj, tedanji predsednik države Milan Kučan dobil za pohod do slapa Peričnik. Podpisano palico skrbno hranijo v Slovenskem planinskem muzeju.

Zelo prijetno vzdušje pred Slovenskim planinskim muzejem s številnimi gosti / Foto: Tina Dokl

Ju. Janez Brojan, ki je bil zadolžen za varnost delegacije pri slapu, je tedaj kot vodja ekipe mojstranskih gorskih reševalcev poskrbel tudi za presenečenje. Prikazali so vajo reševanja ponesrečenca

Od leve: David Lloyd, Tiffany Sadler in Martin Šolar

/ Foto: Tina Dokl

pri Peričniku, reševalci so se spustili 50, 60 metrov, na presenečenje princa pa namesto s helikopterjem reševali na klasičen način. Za letošnje goste so mojstranski gorski reševalci vajo znova prikazali, tokrat pod vod-

»Seveda je dal vedeti, kdo je, ampak ne na način, da bi se hotel izpostaviti, da bi bil vzvišen, ampak bolj na način, kaj se spodobi in kaj ne. V TNP se še vedno spomnimo ogle-da vinoteke, ko je povsem preprosto vprašal, ali imamo stranišče. In seveda smo mu ga pokazali (smeh)... Tudi cesar gre tja peš.«

Kakšen kralj bo

David Lloyd, ki kralja Karla III. opiše kot zelo ljudskega človeka, pravi, da bo odlični kralj, a drugačen od svoje matere. Še naprej bo, kot je prepričan nekdanji veleposlanik, kralj po svojih zmogljivostih podpiral tudi okoljevarstvo.

»Danes praznujemo kronanje novega kralja in praznujemo čudovite povezave med Veliko Britanijo in Slovenijo, naše skupne vrednote,« je, preden se je začel prenos kronanja kralja Karla III., ki so ga prenašali v Slovenskem planinskem muzeju, poudarila veleposlanica Tiffany Sadler. Gre za spoštovanje narave, spoštovanje skupnosti, je dodala.

stvom Iztoka Arnola, ki je povedal: »Pred 25 leti sem bil v vlogi reševalca, s princem sva izmenjala nekaj besed. Zdel se mi je prijazen.« Da ni šlo za strog diplomatski pogovor, je pritrdil tudi Martin Šolar.

Po poti princa Charlesa do slapa Peričnik pred petindvajsetimi leti so šli tudi pohodniki na dan njegovega kronanja. / Foto: Tina Dokl

k

KOMENTAR
ALENKA BRUN

Slovinci v Liverpool pošiljamo Joker Out

Letos v imenu Ukrajine izbor Pesem Evrovizije oziroma Eurosong gosti Liverpool – in to že ta teden. Slovinci tja pošiljamo fantovsko zasedbo Joker Out s pesmijo Carpe Diem. Gre za zelo priljubljeno domačo skupino s precejšnjim številom oboževalcev – zlasti iz mlajše generacije, najdejo pa se tudi predstavniki starejših generacij, ki med njihovim koncertom pod odrom ali v množici glasno prepevajo besedila, če ne vsaj mrmrajo melodije pesmi. O tem, da med nastopom na oder prileti tudi kakšen plišasti medvedek, ni treba razlagati. V bistvu je to kar dobra (pravzaprav super) osnova, da bo letošnji izbor oziroma Eurosong z rahlo večjim zanimanjem kot v preteklosti.

Pri omenjenem glasbenem tekmovanju je velikokrat tako, da se o določenih izvajalcih govori več, stavnice pa morda ne predvidevajo njihove zmage. Ta je lahko včasih preveč predvidljiva, spet drugič pa s končnim izborom oziroma glasovni tekmovanje tudi preseneti – gre le za šov, spektakel, pri katerem radi pomislimo, da ima s kvalitetno glasbo malo skupnega. Sama sem se že zalotila, da sem bolj gledala nastope kot pa poslušala izvajalce oziroma njihove pesmi.

Nenapisano pravilo je, da je fino (in že kar rahlo priča-

kovano), da se v času izbora in predizborov zgodi kakšen škandal, zadostuje tudi škandalček. Letos so bili že predhodno »vroča zemljica« hrvaški Let 3, reška skupina, ki je s svojim provokativnim nastopom in zmago na hrvaški Dori s pesmijo Mama ŠČ dvignila kar precej prahu. Kako jim bo šlo v Liverpoolu, bomo videli.

Lanskoletna srbska predstav-nica Konstrakta je bila tudi ena tistih, o kateri se je veliko govorilo, italijanski Måne-skin pa so si z zmago leta 2019 utrli pot v svet oziroma, če rečemo drugače, so zmago dobro izkoristili. Slovinci pa smo glede tega prav zanimivi. Ko je predstavnik izbran, še vedno velikokrat slišim: A tole bomo poslali na letošnjo Pesem Evrovizije? Opažam tudi avtomatizem, da že vnaprej razmišljamo, kako ne bomo nič dosegli in smo lahko veseli, malodane hvaležni, če nas bodo na predizboru sploh opazili. V bistvu se na trenutke obnašamo, kot bi nas bilo strah zmage ...

Če se za konec vrnem k skupini Joker Out, ki se bo za finalno vstopnico letošnje Pesmi Evrovizije potegovala kot deseta po vrsti v drugem predizboru čez dva dneva: mar ne začutimo tistega, o čemer pripoveduje besedilo in tudi že sam naslov njihove pesmi Carpe Diem? Osebnostno ne dvomim, da bodo v četrtki fantje storili točno to: izkoristili bodo dan.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Urška Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Ana Jagodic Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urška Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

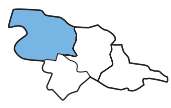
OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, Ilovor Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,50 EUR, petek 2,80 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Med narcise konec tedna z avtobusom

V vaseh pod Golico se že prebujajo narcise, ki vsako leto v maju privabijo množice obiskovalcev. Občina Jesenice se je tudi letos odločila, da bo omejila promet in v naslednjih treh koncih tedna organizirala avtobusne prevoze v Planino pod Golico.

URŠKA PETERNEL

Jesenice – »Narcise že cvetijo v prisojnih legah v Plavškem Rovtu in drugih nižjeležečih območjih. Glede na predvideno slabo vreme v tem tednu ocenjujem, da bo najlepše cvetenje v Planini pod Golico in Javorniškem Rovtu okoli 15. maja, na Golici pa konec maja,« je povedal Klemen Klinar iz Razvojne agencije Zgornje Gorenjske o začetku cvetenja narcis oziroma ključavnic, kot jim rečejo domačini, ki v maju v vasi pod Golico privabi množice obiskovalcev.

Tako kot že zadnja tri leta pa ti tudi letos v majskih koncih tedna do narcisnih travnikov ne bodo mogli z avtomobili. Te bodo morali pustiti na urejenih parkiriščih

na Jesenicah, zatem pa se z organiziranimi avtobusi odpeljati v Planino pod Golico. Predvideni datumi zapor Ceste na Golico so: 13. in 14.

Koča na Golici je že odprta, člani Planinskega društva Jesenice so jo odprli minulo soboto.

maj, 20. in 21. maj ter 27. in 28. maj.

Vozovnica stane pet evrov

A če je bila prejšnja leta vožnja brezplačna, bo letos za vozovnico treba odšteti pet evrov na osebo, za otroke do 12. leta starosti pa bo vožnja brezplačna. Vozovnica bo vključevala brezplačno

parkirišče na Jesenicah ter vožnjo v Planino pod Golico in nazaj na Jesenice. Avtobusi bodo zgoščeno vozili na relaciji Jesenice občina–Planina pod Golico med 7. in 19. uro in ustavljali na postajah Jesenice občina, Železniška postaja, Zdravstveni dom in Planina pod Golico. Vozovnico bo mogoče plačati z bančno kartico pred vstopom na avtobus ali pa z gotovino na TIC Jesenice (Cesta maršala Tita 18).

Letošnja novost je tudi ta, da bodo letos avtobusi vozili samo v Planino pod Golico, medtem ko bo cesta v Javorniški Rovt ostala odprta, tako da se bodo lahko obiskovalci do Doma Pristava pripeljali z osebnim avtomobilom, kjer so urejena parkirišča, zaprta bo le gozdna cesta do Križevca.

Morebitne spremembe so možne v primeru zelo slabega vremena, zato obiskovalce prosijo, da spremljajo spletno in Facebook stran Visit Jesenice.

Ob tem pa na avtobusih ne bodo dovoljeni psi. Vsem pohodnikom, ki se bodo omenjenih koncih tedna do rastišč narcis odpravili s svojimi štirinožnimi prijatelji, zato priporočajo dve lepo urejeni pohodni poti, to je Staro rudno pot ali Gajško-vo pot.

V nižjih legah so se narcise že razcvetele, na pobočjih Golice pa je najlepše cvetenje pričakovati v prihodnjih tednih. / Foto: Nik Bertonec

Za zaporo ceste in organiziran javni prevoz so se na Jesenicah odločili zaradi velikega števila obiskovalcev, ki za majhen kraj in neokrnjeno naravo predstavljajo veliko obremenitev. Parkirišč v Planini pod Golico namreč ni dovolj, prav tako pa želijo razvijati trajnostni turizem.

Majske prireditve v Planini pod Golico

V Turističnem društvu Golica, ki ga vodi Katja Medja, ob tem pripravljajo niz majskih prireditev. Te so se začele s kresovanjem, ki so ga pripravili domači gasilci, nadaljevale se bodo

prihodnjo soboto s prvenstvom s sanmi na kolesčkih Sankstart. Vrhunec dogajanja pa bo v soboto, 20. maja, ko pripravljajo tradi-

so oživili jeseniške zgodbe in legende. Vsi otroci bodo v dar dobili knjižico teh zgodb in legend.

Na ta dan bo od 14. ure da-

Turistično društvo Golica v soboto, 20. maja, pripravlja tradicionalno prireditev Miss narcis. Isti dan bodo potekali rekreativna prireditev 6 ur Španovega vrha, pohod po Stari rudni poti in program za otroke.

cionalni izbor Miss narcis. Isti dan bodo potekali rekreativna prireditev 6 ur Španovega vrha, pohod po Stari rudni poti in program za otroke z lutkovno predstavo Gledališča Tone Čufar Čisto no(r)va zgodba, s katero

lje avtobusni prevoz v Planino pod Golico brezplačen.

»Vse prisrčno vabimo, da obišejo naše kraje. Mi smo več kot pripravljeni in se veselimo meseca narcis, ko bo pri nas spet živahno,« je še dodala Katja Medja.

Katja Medja, predsednica TD Golica / Foto: Aleš Košir

Odprtje Rutarške poti za Savo in poti Čez Kamen

Gozd-Martuljek – Eko Rutaršce in Krajevna skupnost »Rute« – Gozd - Martuljek in Srednji Vrh vas vabita na odprtje Rutarške poti za Savo in poti Čez Kamen v Srednji Vrh v četrtek, 11. maja, ob 13. uri na izhodišču obeh poti pri Kekljevem mostu v Gozdu - Martuljku. Po krajši slovesnosti se boste peš odpravili po poti Čez Kamen v Srednji Vrh in z druženjem v Srednjem Vrh zaključili slovesnost. Za vse tiste, ki ne morejo peš, bodo organizirali prevoz do Srednjega Vrha, kjer se boste ob 14.30 zbrali pri gasilskem domu. »Prisrčno vabljeni, da skupaj obeležimo tudi praznik naše krajevne skupnosti,« vabijo.

Predstavitve vojske

Jesenice – Ministrstvo za obrambo je pred kratkim na Jesenicah pripravilo predstavitev vojaške službe za potencialne mlade nabornike. Predstavitve se je udeležila množica mladih, ki jih zanima poklic v vojski.

Razvoj športa za naslednje desetletje

Z novim razvojnim programom želijo v Bohinju področje športa celovito organizirati, ga oblikovati tako, da bo dostopen predvsem čim širšemu krogu domačinov, ter izkoristiti razvojni potencial športa in vplivati na dvig gibalne aktivnosti prebivalcev.

MARJANA AHAČIČ

Bohinjska Bistrica – Bohinjski občinski svet je soglasno potrdil razvojni program športa v občini za obdobje desetih let, s pomočjo katerega bi v Bohinju vzpostavili sodobno športno infrastrukturo, definirali športne centre, njihove vsebine in oblikovali pregleden sistem upravljanja. Ob tem so pripravljavci dokumenta posebej poudarili pomen ozaveščenosti o pozitivnih učinkih športa in aktivnega vključevanja občanov ter dostopnost do informacij o športnih programih, ki bi morale biti zbrane na enem mestu.

Boljša dostopnost za občane

Čeprav program vključuje tudi športni turizem, so svetniki kot posebno pozitiven pozdravili pristop,

usmerjen v dostopnost za občane vseh starosti in različne pojavnosti oblike športa.

Sprejeta strategija športa zajema štiri ključna področja: programe športa, športno infrastrukturo, športni turizem in organiziranost športa. Pri slednjem razvojni program opozarja na dejstvo, da Občina Bohinj trenutno nima športne zveze niti zavoda za šport, zato bi bilo v prihodnje ključno, da se definira centralno telo, ki bo koordiniralo vse aktivnosti na področju športa, športnega turizma in infrastrukture. Kot trije možni primeri razvojnih modelov organizacijske strukture so tako v programu navedeni zavod za šport, zavod za šport in turizem ter športna zveza. Osnovni cilj organizacijske strukture športa pa je, da se omogoča ljudem vseh starostnih skupin in socialnih ter

zdravstvenih kategorij športno udejstvovanje po meri in interesu njih samih.

Dodatni učitelj športa

Za uresničevanje programov športa so pripravljavci definirali osem ukrepov, ki jih je mogoče uresničevati v okviru dveh modelov, pri čemer osnovni predvideva ohranjanje obstoječega stanja, nadstandardni pa upoštevajo vse osmihih predvidenih ukrepov. Med njimi so vključitev učitelja športa v razredno stopnjo osnovne šole, športno-kulturni programi v času šolskih počitnic, brezplačna vadba otrok in mladine s posebnimi potrebami ter invalidov, dodatno ovrednotenje športnih društev, ki imajo piramidno strukturo članov, povečanje dostopnosti kakovostne športne rekreacije za starejše, organizacija

dogodka Dan športa, povečana sredstva za športno rekreacijo ter financiranje smučarskih vozovnic za otroke in mladino. Za osnovni model bi po trenutnih izračunih morala občina letno zagotoviti 81 tisoč evrov, za

so razvoj zunanjih vadbenih parkov, kot so otroška igrišča, otoki športa in trim steze s spremljevalnimi objekti, ureditev kolesarskega poligona in pokritega drsališča in manjšega teniškega centra, prenova dvorane Dani-

V dokumentu so poudarili pomen ozaveščenosti o pozitivnih učinkih športa in aktivnega vključevanja občanov ter dostopnosti do informacij o športnih programih, ki bi morale biti zbrane na enem mestu.

nadstandardnega pa 119 tisoč, ugotavljajo avtorji programa.

Igrišča, poligoni, trim steze ...

Na področju javne športne infrastrukture, katere razvoj in ukrepi so primarno namenjeni lokalnemu prebivalstvu, pa dokument predlaga ukrepe, med katerimi

ca, nadgradnje nogometnih igrišč ter tehnično zasneževanje smučarskotekaških stez in sankališč, pa tudi dokončanje nordijskega centra, ureditev čolnarne ter plesnega centra in skrb za športno dediščino. Za uresničitev navedenega bi občina v naslednjih desetih letih potrebovala od šest do osem milijonov evrov.

Zgodovinske številke kričijo

Tako je na slovesnosti, ki je minuli četrtek potekala v spomin na osvoboditve zapornikov iz begunjskih zaporov, dejal slavnostni govornik Rado Bohinc, član kolegija predsednika ZZB NOB Slovenije.

MAŠA LIKOSAR

Begunje na Gorenjskem – V času vojne je bilo namreč v begunjski graščini zaprtih 11.477 ljudi, od tega 562 dvakrat ali večkrat. Večinoma so bili Gorenjci. Med zaporniki je bilo 9196 moških in 2281 žensk. Osemdeset odstotkov zapornikov je bilo mlajših od štirideset let, polovica teh celo mlajših od trideset let. Več kot pet tisoč zapornikov so poslali v koncentracijska taborišča, po večini v Mauthausen in Dachau. Na Gorenjskem je bilo skupno usmrčenih 897 ljudi, skoraj polovica vseh leta 1942. Večina talcev, 849, je bila iz begunjskih zaporov. »Z javnim razkazovanjem svojih zverinstev in trupel so nacisti in izdajalci ustrahovali prebivalstvo, toda neuspešno,« je dejal Rado Bohinc, saj se je, kot je dodal, partizanski boj pod vodstvom Osvobodilne fronte krepil vse do končne zmage in narodne osvoboditve.

Slavnostni govornik Rado Bohinc, član kolegija predsednika ZZB NOB Slovenije / Foto: Tina Dokl

Dne 4. maja 1945 je Kokrški odred partizanske vojske zavzel tudi begunjske zapore, pri tem je bilo osvobojenih 632 jetnikov, zajetih pa od 80 do 92 članov nemške posadke. »Zloglasni gestapovski zapor, mučilnice in grobišče ustreljenih talcev v Begunjah so eden od številnih slovenskih opominov na

grozote druge svetovne vojne,« je med drugim poudaril govornik.

Spominsko slovesnost pred spomenikom talcev na graščinskem vrtu v Begunjah je pripravilo Združenje borcev za vrednote NOB Radovljica, ki v zadnjem času vse glasneje opozarja, da Muzej talcev, ki je

že šestdeset let urejen v nekdanjem gestapovskem zaporu, ne služi namenu. Med drugim si prizadevajo, da bi bil muzej primerno urejen za digitalizacijo begunjskih knjig in večjezične napise. Več pa bi bilo, kot menijo v radovljiškem združenju, treba storiti za promocijo muzeja in povečanje obiska.

Znova podaljšali rok za obnovo

MAŠA LIKOSAR

Bled – Na aprilski seji je blejski občinski svet obravnaval prošnjo IEDC – Poslovne šole Bled za ponovno podaljšanje roka za obnovo stavbe TVD Partizan, nekdanjega Sokolskega doma. Šola je objekt leta 2016 odkupila od Občine Bled, s pogodbo pa so se zavezali, da bodo nepremičnino obnovili v petih letih. Šola je že leta 2021 občino zaprosila za podalj-

okrnjeno. Zaposili so za dveletni rok, torej do 29. junija 2025, a so blejski svetniki sprejeli sklep, da jim rok podaljšajo do 31. decembra 2024. Ob tem morata občinska uprava in IEDC do naslednje seje občinskega sveta skleniti nov aneks, s katerim se bosta natančno dogovorila o pravicah in obveznostih pogodbenih strank – roku podaljšanja, pogodbeni kazni, potrebnih upravnih dovoljenjih, višini vračila kup-

Zaposili so za dveletni rok, torej do 29. junija 2025, a so blejski svetniki sprejeli sklep, da jim rok podaljšajo do 31. decembra 2024.

šanje roka, čemur so ugodili in ga podaljšali do 29. junija letos.

Tik pred iztekom roka je IEDC Občino Bled znova zaprosil za podaljšanje roka, kot razlog pa so navedli neuspeh pri zagotavljanju finančnih sredstev za obnovo, saj – kot navajajo – so dve leti zaradi s pandemijo povezanih omejitev poslovali

nine, služnosti dostopa in neposredni izvršljivosti dogovora.

Po zagotovilih dr. Danice Purg, direktorice IEDC, naj bi bili obnovljeni prostori namenjeni ne le študentom šole, pač pa tudi domačinom za različne prostora dejavnosti. Kot je še poudarila, bodo letos spomladi začeli obnavljati streho.

♥ pod uniformo, ♥ za domovino

Vabljeni na dan Slovenske vojske 13. maja v ljubljanske Stožice.

Slovenska vojska svoj dan praznuje 15. maja, v spomin na leto 1991, ko se je prav na ta dan prvič v slovenski zgodovini začela uriti prva generacija nabornikov. Vsako leto na ta dan Slovenska vojska pripravi slovesnost, letos pa smo dogajanje in praznovanje razširili in ga odprli za širšo javnost. Prav zato bo osrednje dogajanje ob dnevu Slovenske vojske nekoliko prej, že v soboto, 13. maja, ko v Areni Stožice in pred njo pripravljamo celodnevno dogajanje, na katerem bomo predstavili poklic in poslanstvo slovenskega vojaka. Celodnevno dogajanje je razdeljeno na dva dela. Prvi del bo od 10. do 17. ure potekal pred Areno Stožice in bo namenjen predstavitvi enot in dela Slovenske vojske. Na ogled bodo taktično-tehnična predstavitev opreme in enot Slovenske vojske, dinamične predstavitve in možnost preizkusa iz vojaških veščin, vmes boste s pripadniki in pripadnicami lahko poklepetali in iz prve roke spoznali

vojaški poklic in kaj pomeni biti v službi domovine. Obenem pa predstavljamo tudi vse druge oblike sodelovanja s Slovensko vojsko, od prostovoljnega služenja vojaškega roka in vključevanja v pogodbeno rezervo do vojaških taborov za mladoletne in polnoletne, možnosti opravljanja obveznega praktičnega izobraževanja in štipendij za dijake in študente. Ogled dogajanja pred Areno Stožice je brezplačen. Drugi del prireditve se bo z vojaško slovesnostjo začel ob 18. uri, ob 19. uri pa sledi še koncert Big banda Orkestra Slovenske vojske s številnimi slovenskimi glasbenimi zvezdami, kot so Matevž Šalehar - Hamo, Tomi Meglič (Siddharta), Gregor Strasberger Štras (MRFY), Maja Keuc - Amaya, Nuška Drašček, Rudi Bučar ... Za ta del pa je nujna rezervacija brezplačne vstopnice v sistemu Eventim, mesta pa se že zelo hitro polnijo. Vabljeni, da se nam pridružite 13. maja v Stožicah.

Ministrstvo za obrambo, Vojkova cesta 55, Ljubljana

DAN SLOVENSKE VOJSKE

WWW.SLOVENSKAVOJSKA.SI

ARENA STOŽICE
SOBOTA, 13. MAJ 2023

10.00-17.00
Statične in dinamične predstavitve Slovenske vojske

18.00-21.00
Osrednja slovesnost in koncert Big banda Orkestra Slovenske vojske s priznanimi slovenskimi glasbeniki

Brezplačno vstopnico si zagotovite na www.eventim.si

eventim

ŠPORTNA PLEZALKA
Janja Garnbret
pripadnica Športne enote

♥ pod uniformo, ♥ za domovino.

0 financiranju krajevnih skupnosti

SIMON ŠUBIC

Kranj – Odlok o kriterijih in merilih za financiranje delovanja krajevnih skupnosti v Mestni občini Kranj, ki je bil sprejet junija 2021 in je krajevnim skupnostim zagotovil dodatna sredstva za njihove investicije, je doživel nekaj sprememb. V praksi so se namreč v slabih dveh letih pokazale potrebe po nekaterih spremembah, ki bi tako krajevnim skupnostim kot mestni upravi omogočale lažje in bolj transparentno uresničevanje odloka, je pojasnila Katja Štruc, vodja kabineta župana.

Krajevne skupnosti bodo tako odslej že pri pripravi proračuna opredelile, kateri projekti se bodo uvrstili v načrt razvojnih programov (NRP). Obenem se bo lahko posamezna krajevna skupnost tudi odpovedala pravici porabe sredstev v korist

druge krajevne skupnosti, če se oceni, da bi za projekt potrebovali več sredstev, kot jim po delitvi pripada, in če se obe krajevni skupnosti s tem strinjata. Z namenom čim večje realizacije projektov po odloku je zdaj predvideno, da v primeru, ko posamezna krajevna skupnost ne predlaga nobenega projekta

Posamezna krajevna skupnost se bo lahko tudi odpovedala pravici porabe sredstev v korist druge krajevne skupnosti.

za uvrstitev v NRP, to naredi mestna uprava. Osnovni bodo tudi komisijo, ki bo preverjala, ali so predlogi izvedljivi, kdo je lastnik nepremičnine, morebitne stroške obratovanja in vzdrževanja ter kdo bo objekt upravljal.

Ukinitev ambulante za neopredeljene osebe

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – V Zdravstvenem domu (ZD) Kranj je od 14. februarja delovala ambulanta za neopredeljene osebe (zavarovane osebe, ki ne morejo izbrati osebnega zdravnika). Ambulanta je bila v marcu in aprilu organizirana tri dni v tednu po tri ure, glede na povpraševanje po storitvah tega posebnega vladnega programa. V tem času sta v okviru Osnovnega zdravstva Gorenjske (OZG) še vedno vpisovali paciente tudi dve družinski zdravnici v ZD Škofja Loka. Ker v tem tednu v ZD Kranj odpirajo novo ambulanto družinske

medicine zdravnice Gaje Leban, dr. med., spec. druž. med., je ambulanta za neopredeljene osebe z majem 2023 v ZD Kranj ukinjena. Zavarovancem, opredeljenim v ambulanti za neopredeljene osebe, bodo ponudili registracijo pri novi zdravnici v ZD Kranj. Nova ambulanta bo sprejela tudi vse paciente, ki so v ZD Kranj že imeli izbranega osebnega zdravnika ali osebnega pediatra in so ga izgubili zaradi upokojitve ali odhoda zdravnika. Zavarovane osebe lahko izberejo osebnega zdravnika tudi pri drugih zdravnikih v OZG, ki še opredeljujejo nove paciente.

Blagoslov križevega pota in požarne lestve

Lahovče – V cerkvi sv. Florjana v Lahovčah je bil ob godu zavetnika blagoslov obnovljenih slik križevega pota iz leta 1919, delo Antona Jebačina. »Bolj so bile poškodovane slike na južni steni,« je povedala Minca Šuštar, ki se je restavriranja lotila lani, v svojem ateljeju pa ima še sliko svetega Antona Padovanskega slikarja Matije Bradaške. Denar za obnovitvena dela v višini sedem tisoč evrov so v celoti prispevali farani. Nadškof msgr. Stanislav Zore je po slovesni sveti maši obiskal še cerkljanske gasilce, ki so na florjanovo pripravili uraden prevzem gasilskega vozila, ki ima teleskopsko dvigalo z reševalno košaro.

Zvezda Triglava

Kranj – Slovenska vojska se pripravlja na mednarodno vojaško vajo Zvezda Triglava, ki bo potekala od 15. maja do 2. junija na območju Bohinjske Bele, Mačkovca, Soriške planine, Ljubelja in Golice. V tem času bo na gorenjskih cestah povečan promet vojaških vozil in avtobusov.

Koncertne dvorane v Kranju še ne bo

Mestna občina Kranj nima denarja, da bi sama zgradila sodobno koncertno dvorano, niti primerne zemljišča, ki bi ga lahko vložila v javno-zasebno partnerstvo.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V Kranju že več let razpravljajo o novi koncertni dvorani, ki pa je še vedno ni in je očitno še nekaj časa tudi ne bo. V marca sprejetem rebalansu proračuna za 2023 sredstev zanjo ni predvidenih, čeprav je Jure Bohinc na februarjski seji mestnega sveta v imenu svetniške skupine NSi predlagal, da naj se v njem predvidi vsaj nekaj sredstev za začetno načrtovanje dvorane.

»Koncertno dvorano potrebujemo, kot potrebujemo stadion pa plavalni bazen in tako naprej. Tudi niso vse dvorane, ki so okrog, primerne – ne letno gledališče ne Stražišče ne Primskovo ... Take dvorane potrebujejo posebno akustiko. Kranj potrebuje petsto sedežev. Reševanje na Brdu je drago, že glasbena šola si ne more privoščiti normalne prireditve,« je obrazložil svojo pobudo, ki jo je prejšnji mesec ponovila še njegova svetniška kolegica Vlasta Sagadin.

»Posebnih sredstev za to v rebalansu ni, ampak – ali se komu sanja, koliko taka koncertna dvorana stane? In če se komu sanja, kje bomo ta sredstva dobili?« se je na marčni seji mestnega sveta spraševal vodja sektorja za finance in splošne zadeve Mirko Tavčar. Župan Matjaž Rakovec ga je dopolnil, da bi za

Potrebe po koncertni dvorani bodo reševali z obstoječimi dvoranami v Kinu Center, ki ga bodo v kratkem spet odprli, v Prešernovem gledališču (na sliki) in v Kongresnem centru na Brdu. / Foto: Tina Dokl

takšno investicijo potrebovali precej več kot deset milijonov evrov, za njeno izvedbo v obliki javno-zasebnega partnerstva pa bi občina nujno potrebovala pri-

trenutno definitivno bolj pomembno,« je povedal.

Mestna občina Kranj sicer načrtuje, da bi koncertno dvorano gradili na območju Stare Save v centru

poslovno-stanovanjskega kompleksa, zato že išče kupca, ki bo za izvedbo projekta potreboval tudi soglasje zavoda za varstvo kulturne dediščine. »Ko se bo kupec našel, bomo skupaj z njim naprej razvijali projekt, ki predvideva, da se koncertna dvorana umesti v kompleks,« je dejal.

Dotlej bo potrebe po koncertni dvorani mogoče reševati z obstoječimi dvoranami v Kinu Center, ki ga bodo v kratkem spet odprli, v Prešernovem gledališču in v Kongresnem centru na Brdu.

»Ali se komu sanja, koliko taka koncertna dvorana stane? In če se komu sanja, kje bomo ta sredstva dobili?«

merno zemljišče, ki ga trenutno nima na razpolago. »V tem trenutku je ne realno pričakovati, da se bomo tega projekta lotili sami, ker imamo velika vlaganja v šole in vrte, kar je

Kranja, za kar obstaja idejna zasnova njene umestitve v prostor. Lastnik zemljišča je Zavarovalnica Triglav, ki pa po besedah podžupana Janeza Černeta tam nima namena investirati v gradnjo

Predlogi za boljši kraj

Mestna občina Kranj bo tudi v letu 2024 za projekte participativnega proračuna posamezni krajevni skupnosti namenila do 24.000 evrov.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Kranjska občina letos že tretjič poziva občane, da s predlogi uresničijo projekte participativnega proračuna in na ta način prispevajo k izboljšanju življenja v krajevni skupnosti. Kot je pojasnil kranjski župan Matjaž Rakovec, so za leti 2022 in 2023 prejeli skupno 191 predlogov projektov, primernih za izvedbo. »Upamo, da se boste tudi tokrat odzvali tako zavzeto in oddali predloge za nove projekte,« je poudaril.

Zbiranje projektov, za katere bi želeli, da se umestijo v participativni proračun 2024, bo potekalo od 3. maja in 30. junija do polnoči. V tem času bodo izvedli tudi delavnice, na katerih bodo udeležencem predstavili namen participativnega proračuna in postopek sodelovanja. Delavnice bosta na Mestni občini Kranj 10. maja ob 17. uri in 19. junija ob 18. uri. V času zbiranja predlogov se lahko obrnete tudi na ks.kranj@kranj.si ali 04 237 3253, kjer bodo v času uradnih ur pomagali

pri izpolnjevanju obrazca in snovanju idej ter odgovorili na vprašanja.

Pri oddaji predlogov lahko sodelujejo vsi občani, ki bodo do dne oddaje

Zbiranje projektov, za katere bi želeli, da se umestijo v participativni proračun 2024, bo potekalo od 3. maja do 30. junija do polnoči.

je projektne predloge dopolnili 16 let in imajo v MOK stalno prebivališče.

Podatki o projektu se vnešejo v obrazec na spletni strani predlagaj.kranj.si. Predlog je možno oddati tudi po e-pošti krpredlagaj@kranj.si ali po klasični pošti na naslov Mestna občina Kranj (Slovenski trg 1, 4000 Kranj) s pripisom »Za participativni proračun (ne odpiraj)« ali osebno v glavni pisarni MOK v času uradnih ur.

Vse oddane predloge bo pregledala Komisija za participativni proračun, ki bo preverila, ali je predlog izvedljiv, skladen z zakonodajo, v pristojnosti občine, finančno ovrednoten med 2.500 in 24.000 evri z DDV-jem in ali ustreza drugim predpisanim pogojem za uvrstitev v participativni proračun. Komisija bo nato izbrala projekte za glasovanje, ki bo potekalo med 1. in 10. oktobrom.

V registru nesnovne dediščine tudi soriški govor

V registru nesnovne kulturne dediščine, ki ga vodi ministrstvo za kulturo, je od decembra vpisanih sedem novih enot, med njimi tudi soriški govor.

KLARA MRAK

Sorica – Kako dragocene so narečne posebnosti jezika, se mnogokrat premalo zavedamo. Se pa tega zelo dobro zaveda ddr. Miha Markelj iz Železnikov, na pobudo katerega je Fonografski arhiv Avstrijske akademije znanosti digitaliziral najstarejše posnetke soriškega narečnega govora izpred 110 let. Omenjeni posnetki so izjemno pomembni za razume-

»Gre za enoten element kulturne dediščine, ki se je razvil in se ohranja le na območju zgornjega dela Selške doline in je kot tak vreden vpisa na seznam nesnovne kulturne dediščine.«

Ddr. Miha Markelj, veliki borec za ohranjanje soriškega govora / Foto: Tina Dokl

vanje, ohranjanje in revitalizacijo jezikovne dediščine. V Sorici in okolici se je namreč po naselitvi podložnikov freisinških škofov iz Tirolske konec 13. stoletja začelo oblikovati soriško narečje, ki se je v obliki dajnarške govornice ohranilo vse do danes.

»Vsekakor ne smemo dovoliti, da bi živa nesnovna dediščina, kot je soriški

narečni govor, ki se je v Sorici in njeni okolici razvijal več kot sedemsto let, v današnjem času z območja povsem izginil. S tem namenom je bila želja lokalnega okolja, prebivalcev in raziskovalcev iz Slovenije in tujine, da se soriški narečni govor in iz njega izhajajoči dajnarški govor ohranita, pri čemer je prvi korak vpis na seznam nesnovne kulturne

dediščine Slovenije, ki daje ustrezna merila in vzode za zaščito, ohranjanje in nadaljnjo revitalizacijo,« poudarja Markelj in nadaljuje, da jim dodeljeni status daje tudi možnosti črpanja sredstev na nacionalni ravni za aktivnosti ohranjanja dediščine. »S tem namenom smo že izkoristili možnost in prijavi projekt na razpis ministrstva za kulturo,

katerega aktivnosti so usmerjene v izdelavo knjižice o narečnem govoru, izvedbo jezikovnih delavnic in vzpostavitev širše dostopnih digitalnih zapisov narečnega govora.«

Kot nosilec žive nesnovne dediščine je v registru trenutno vpisano Turistično društvo Sorica, ki je tudi formalno oddalo prijavo in dokumentacijsko gradivo, ki ga je pripravil prav ddr. Miha Markelj. »Za prijavo je bilo namreč treba argumentirati z listinami prikazati nastanek in razvoj govora, kasnejše različice in podprtost strokovnih stališč, da gre za enoten element kulturne dediščine, ki se je razvil in se ohranja le na območju zgornjega dela Selške doline in je kot tak vreden vpisa na seznam nesnovne kulturne dediščine.«

Markelj je še prepričan, da se govor kot tak ne bi razvil in ohranjal, če ne bi zanj v vseh teh stoletjih skrbeli prebivalci oziroma govorci. Razveseljivo je, da se ti tudi danes vedno odzovejo, ko gre za dejavnosti za njegovo ohranjanje ali revitalizacijo, tako za potrebe izdelave digitalnega arhiva kot za, v primeru mlajših, implementacijo govora v dramske uprizoritve otrok.

Realizacija kar uspešna

Na Jezerskem so potrdili zaključni račun proračuna za lansko leto.

ALENKA BRUN

Jezersko – Marko Šifrar iz občinske uprave Občine Jezersko je na zadnji seji marca svetnikom pojasnil, zakaj po novem ne sprejemajo oziroma potrjujejo odloka, temveč sklep o zaključnem računu proračuna Občine Jezersko za lansko leto, kako je ta sestavljen in zakaj gre za pomemben dokument. Z njim se namreč prikaže realizacija sprejetega proračuna in kako je bila občina pri tem uspešna. Njegov namen je predvsem, da se vidi večja odstopanja od postavk v proračunu. Ko zgoraj omenjeni sklep svetniki potrdijo, to pomeni, da so se z zaključnim računom občine seznanili. Sklep začne

veljati naslednji dan po objavi zaključnega računa občinskega proračuna v uradnem glasilu občine, z drugimi prilogami se objavi tudi na spletnem mestu občine.

Šifrar je v nadaljevanju na kratko predstavil, kaj je bilo realizirano in kaj ne, posebno pri prihodkih in odhodkih. Sklenil je, da je bila realizacija pri odhodkih manjša od predvidene, pri prihodkih pa rahlo večja od stoodstotne oziroma nad pričakovano. Realizacija je bila pri prihodkih skupaj dober milijon in pol evrov ter pri odhodkih skupaj slab milijon in pol evrov.

Kar se tiče večjih odstopanj, pa je Šifrar med drugim pri prihodkih posebej omenil uspešno turistično

sezono, ki je v blagajno tako prispevala okrog deset tisoč evrov več kot preteklo leto, podobno je bilo tudi s pristojbinami za vzdrževanje gozdnih cest – tudi teh je bilo več. Za slabih trideset tisoč evrov več, kot so načrtovali, so prodali lesa. Ker so plačljivo parkiranje v dolini Ravenske Kočne zagnali šele ob koncu poletja, pa so si na primer pridelali 15 tisoč evrov manj prihodkov, kot so načrtovali. Tekoče odhodke so realizirali nekje 80-odstotno. Znotraj teh je pri tekočih transferjih realizacija 90-odstotna, pri investicijskih pa okoli 60-odstotna, saj so se pri tem na primer srečevali s težavo pri pridobivanju izvajalcev. To je izvedbo določenih projektov

premaknilo v drugo polovico leta ali pa celo v naslednje leto. Beseda je tekla tudi o Julnovem mostu, ki je šel v izvedbo šele sedaj, nekaj načrtovanih parkomatov tudi še niso postavili, pri osnovni šoli so morali najprej legalizirati nadstrešek, da so sploh lahko začeli razmišljati o nadgradnji... »In to je potem tisto, kar vpliva, da je realizacija investicijskih odhodkov uspešna le 60-odstotno,« je še povedal.

Na koncu ga je župan Andrej Karničar dopolnil, da si na občini seveda prizadevajo, da bi bila realizacija zadane čim boljše, a včasih to enostavno ni mogoče. Dodal je še, da je na proračun občine treba gledati kot na neke vrste orodje razvoja občine.

Prvo poveljniško vozilo

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Gasilska zveza Medvode je na slovesnosti prevzela novo vozilo, prvo, ki se bo uporabljalo za prevoz članov zveze na gasilske intervencije in za druge prevoze v okviru njenega delovanja.

Gre za vozilo Citroen Berlingo, ki je nadgrajeno z dodatnimi lučmi, izvlečnim modulom za opremo v prtljažnem prostoru, vozičkom za izvlečni modul, pripravljeno na električno

napajanje in priklop vozila na agregat z dodatnimi vtičnicami v zadnjem delu vozila. Njegova vrednost je 42 tisoč evrov, pri čemer je Občina Medvode prispevala 23.690 evrov iz požarnega sklada. Prošnji Gasilske zveze so se odzvala tudi nekatera lokalna podjetja, ki so prispevala donacije za nakup.

Do sedaj Gasilska zveza Medvode svojega vozila ni imela in vse naloge opravljanja javne gasilske službe so funkcionarji v zelo veliki večini opravljali s svojimi vozili.

Gasilska zveza Medvode je dobila prvo poveljniško vozilo.

/ Foto: Maja Bertoncej

Možjanca dobila nov vodovod

ALENKA BRUN

Preddvor – Po besedah Klavdije Zima, vodje projekta, so se na Možjanci dela zaključila skladno s pogodbenim terminom. Za vodovod so v začetku aprila pridobili tudi uporabno dovoljenje. »Naselje se oskrbuje z vodo, ki priteče iz črpališča

v Tupaličah,« je na občinski spletni strani še zapisala Zima ter pojasnila: »Zgrajenega je 2.451,92 metra tlačnega vodovoda, 1.101,87 metra gravitacijskega vodovoda ter črpališče.« Dodatno pa so obnovili še 347,64 metra vodovoda, saj se je ob gradnji izkazalo, da so cevi dotrajane in je obnova nujno potrebna.

Praznovali bodo drugače

Komenda – Letos se v Komendi niso odločili za celomesečni program dogodkov ob občinskem prazniku, ampak so praznovanje strnili na nekaj dni. V ponedeljek, 15. maja, bo v Breznikovem domu na Križu slavnostna seja, na kateri bo župan podelil letošnja priznanja, sledil pa bo še športno-zabavni konec tedna s svetovnim prvenstvom v orientaciji z gorskimi kolesi, revijo starodobnikov, kolesarsko dirko za Veliko nagrado Komende in dirko po Gorenjski ter kasaškimi dirkami. Petek in sobota se bosta zaključila z glasbo, na ploščadi pri hipodromu pa bodo v soboto, 20. maja, tudi program za otroke, odprta kuhinja in tržnica.

Zaključna turistična tržnica

Medvode – V četrtek, 11. maja, se bo ob 10. uri na prostoru Tržnice Medvode začela zaključna turistična tržnica 37. festivala Turizmu pomaga lastna glava, ki je posvečena temi Športna doživetja bogatijo mladinski turizem. Mladi so svoj turistični produkt na dvanajstih turističnih tržnicah po Sloveniji predstavili ocenjevalni komisiji, ki je najboljšo nagradila z zlatimi priznanji. Vsi prejemniki zlatih priznanj se bodo v četrtek znova predstavili v Medvodah. Med njimi jih je tudi nekaj z gorenjskih šol.

Za uravnotežen razvoj turizma

V Kamniku si želijo uravnoteženega in trajnostnega razvoja turizma z enakomerneje porazdeljenimi prihodi gostov skozi vse leto. Število nočitev bi do leta 2030 radi podvojili.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – Kamniški občinski svet je prižgal zeleno luč novi strategiji trajnostnega razvoja in trženja turizma v občini za obdobje do leta 2030, ki so jo pospešeno pripravljali zadnjih nekaj mesecev.

Strategijo je svetnikom predstavila Miša Novak iz družbe Alohas, ki je na kratko povzela sicer skoraj 160-stranski dokument, s katerim želijo uravnotežiti različne interese na področju turizma, ne nazadnje pa je sprejem pomemben tudi za ohranitev statusa Kamnika kot vodilne destinacije.

Cilj pretekle strategije, to je doseči dobrih 72 tisoč nočitev, je kamniški turizem presegel v letu 2017, nato je pred epidemijo covid-19 beležil okoli sto tisoč nočitev letno. Do leta 2030 pa si želijo podvojiti, kar bi torej pomenilo približno dvesto tisoč nočitev letno, pri tem pa v strategiji poudarjajo tudi t. i. sezonalizacijo kamniškega turizma – več kot polovica vseh nočitev je namreč ustvarjena v treh poletnih mesecih. Zasedenost približno 1900 ležišč je le 12-odstotna, kar pomeni 43 od 365 dni v letu.

V strategiji so opredelili štiri razvojne cilje, znotraj teh pa 24 konkretnih ukrepov. Med drugim se bodo tako zavzemali za celoletnost, povečanje dodane vrednosti

ponudbe, hkrati pa menijo, da bi moral Kamnik dobro lego, izstopajoče naravne vrednote in zgodovinsko mestno jedro bolje izkoristiti. Razvijati želijo zeleni, trajnostni turizem, ki bo po meri zahtevnejšega obiskovalca, pri tem pa imajo v mislih tako dobrobit lokalne skupnosti kot tudi turističnih oz. s turizmom povezanih podjetij. Celotna vrednost vseh ukrepov je ocenjena na slabih 17 milijonov evrov.

Svetniki, ki so se oglasili v razpravi, so med drugim opozorili na kadrovske izzive, s katerimi se srečujejo delavci v gostinstvu in turizmu, pomanjkanje hotelske ponudbe in kakovostnih restavracij ter predlagali tudi boljše trženje mamuta, ki je s postavitvijo skulpture v novi Mamutov park postal zanimiva atrakcija za obiskovalce. Hkrati so posvarili tudi pred negativnimi posledicami, ki jih prinaša turistični razvoj.

»Zadali smo si smeje cilje, avseeno mislim, da so dovolj prilagodljivi,« pa je ob srečanju z novinarji po seji sveta povedal kamniški župan Matej Slapar. »V strategijo smo zapisali jasne projekte na področju razvoja produktov, infrastrukture in vodenja naše turistične destinacije, za kar bo skrbel naš zavod za turizem in šport, ki se bo zato moral tudi kadrovsko okrepiti,« je še dodal Slapar.

Predlagali so tudi boljše trženje mamuta, ki je s postavitvijo skulpture v novi Mamutov park postal atrakcija za obiskovalce. / Foto: Gorazd Kavčič

Umril je Janez Šter

Škofja Loka – Včeraj so se na pokopališču v Škofji Loki poslovili od Janeza Štera, gospodarstvenika, med drugim tudi direktorja Alplesa, in športnega delavca. Bil je podpredsednik Smučarske zveze Slovenije, predvsem pa dolgoletni predsednik mednarodnega tekmovanja mladih Pokal Loka. Kot njegov zelo pomemben uspeh je treba šteti tudi ustanovitev smučarske gimnazije v Škofji Loki, so zapisali v Smučarskem klubu Alpetour. Umril je v 92. letu starosti.

Razstava v poklon Tavčarju

V kletnem prostoru delno obnovljenega gospodarskega poslopja ob Dvorcu Visoko so v soboto odprli filatelistično razstavo Slovenska književnost od Brižinskih spomenikov do realizma.

MATEJA RANT

Visoko – Ob Dvorcu Visoko se končuje prenova še sosednjega objekta, kjer je bilo včasih gospodarsko poslopje. Doslej so po besedah župana Milana Čadeža s pomočjo sredstev ministrstva za kulturo in lastnih sredstev končali štiristo tisoč evrov vredno obnovo strehe in fasade ter dvorednega obokanega prostora v kleti, v katerem so minulo soboto v sodelovanju s Filatelističnim društvom (FD) Lovro Košir Škofja Loka in Pošto Slovenije odprli filatelistično razstavo, posvečeno slovenski književnosti. »V Tavčarjevem letu so poseben poudarek namenili prav letošnjemu slavljenju, pisatelju Ivanu Tavčarju,« je po-

Na poštnem okencu v Gorenji vasi je do 18. maja na razpolago tudi priložnostni poštni žig v čast Ivanu Tavčarju.

udaril predsednik (FD) Lovro Košir Škofja Loka Srečko Beričič.

S filatelističnim gradivom, kot so poštne znamke, poštne žige, priložnostne

Na fotografiji od leve proti desni: Janez Cerkvenik, Milan Čadež in Srečko Beričič

/ Foto: Mateja Rant

kartice in drugo gradivo, med drugim časopisni članki in razglednice, so v sklopu razstave, ki jo je pripravil filatelist Janez Cerkvenik, na 320 listih v dvajsetih razstavnih vitrinah prikazali slovensko književnost od prvih zapisov v slovenščini do realizma in začetka moderne. »Slovenski jezik je prvič zapisan na Brižinskih spomenikih proti koncu 9. stoletja. Temu je sledila reformacija, ko so izšle prve slovenske knjige,

in nato protireformacija, ki predstavlja najbolj temna obdobje za slovensko pisano besedo, ko so sežgali številne knjige protestantov,« je pojasnil Beričič in dodal, da se razstava nato nadaljuje v čas razsvetljenstva, ki je tudi na Kranjskem pustil neizbrisen pečat. »Tako kratni pisci so se prvič ozrli po evropski književnosti in postavili temeljni kamen časa romantike, ko vzcvetijo najzlahtnejša slovenska knjižna dela.« Zbirka se

zaključuje z obdobjem realizma, ko je ustvarjal tudi letošnji slavljenec Ivan Tavčar. »V poklon visoškemu gospodu smo poleg njemu posvečene razstave izdali tudi posebne poštne znamke, razglednice in priložnostne pisemske ovojnice z njegovim portretom.«

Na poštnem okencu v Gorenji vasi pa je do 18. maja na razpolago tudi priložnostni poštni žig v čast Ivanu Tavčarju in stoti obletnici njegove smrti.

Namesto trgovskega centra stanovanja

Občina Škofja Loka je pred kratkim začela pripravljati občinski podrobni prostorski načrt za degradirano območje nekdanje tržnice, parkirišč in vrtičkov.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Lastnik zemljišča na območju med Šolsko ulico in Partizansko cesto ter Kapucinskim trgom STDS svetovanje, ki bo tudi investitor, je na škofjeloško občino dal pobudo za pripravo novega občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN).

Kot pojasnjujejo odgovorniki, je namen novega prostorskega akta, da v bližini starega mestnega jedra namesto prej načrtovanega velikega trgovskega centra nastane bolj mestotvorno in kakovostno urbano okolje z novimi stanovanji.

Tako naj bi se območje razdelilo na dva tematsko različna dela, in sicer bo del rezerviran za javni program, del pa za stanovanjsko gradnjo in spremljajočo prometno infrastrukturo.

»Zasnova stanovanjskega območja predvideva dva

Med Šolsko ulico in Partizansko cesto ter Kapucinskim trgom, tudi na nekdanji tržnici, naj bi zrasla dva stanovanjska stolpiča. / Foto: Vilma Stanovnik

stanovanjska stolpiča s po tridesetimi stanovanjskimi enotami. Na to področje se torej umešča šestdeset stanovanj, namenjenih družinam, ki bi rade ostale ali si ustvarile dom v Škofji Loki. Vse površine v

okolici stanovanjskih zgradb bodo namenjene parkovni ureditvi ter peš ali kolesarskim poteh, saj bo promet z avtomobili prestavljen v podzemno garažo,« pravi jo na občini in dodajajo, da se

predvideva klasična gradnja objektov s sodobno zasnovo in zavezo k trajnosti ter energijski učinkovitosti.

Investitor je načrtovanje zaupal izkušenemu biroju Protim Ržišnik Perc.

Stari »poniji« spet navdušujejo

Treking klub Škofja Loka je v nekdanji vojašnici pripravil kolesarski sejem s ponudbo rabljenih koles, poleg vedno aktualne menjave otroških koles pa je bilo letos največje zanimanje za stare »ponije«.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – »Sejem že več kot dvajset let organiziramo vsako prvo soboto v maju. Poleg otroških koles, koles za mladino in koles za odrasle

prevzemamo za prodajo tudi kolesarsko opremo, čelade in vse drugo, moram pa reči, da je daleč največja ponudba koles. Prejšnja leta so se največ prodajala otroška kolesa, letos pa je kar precej

zanimanja tudi za kolesa za odrasle srednjega cenovnega razreda. To so kolesa za vožnjo do železniške postaje, ženska kolesa za po mestu ..., najhitreje pa lastnike zamenjajo stari 'poniji' – in

tudi cene zanje so kar precej visoke. Za dražja kolesa, tudi električna, ni veliko ne ponudbe ne povpraševanja,« je povedal predsednik Treking kluba Škofja Loka Lado Kržišnik in pojasnil, da se vsak, ki pripelje kolo na sejem, najprej ustavi na prevzemu, kjer predlaga prodajno ceno kolesa. »Če je ne predlaga sam, naši člani kolo ocenijo in po takšni ceni se tudi prodaja. Ob sejmu člani našega kluba poskrbijo tudi za manjša popravila koles,« je povedal Lado Kržišnik, ki je zadovoljen, da kolesarski sejem ostaja loška tradicionalna prireditve.

Na sejmu je bilo zlasti veliko družin, mladi pa so z zanimanjem preizkušali kolesa. »Za starejšega brata Ludvika smo kolo že kupili, mlajša sestra Enja ga še preizkuša, jaz ga že imam. Pozimi nismo kolesarili, sedaj pa spet več,« je povedal osemletni Vendlin Breuss Vehar.

Zanimivo je bilo zlasti preizkušanje tricikla. / Foto: Vilma Stanovnik

Člani Treking kluba Škofja Loka so na sejmu opravili tudi manjša popravila. / Foto: Vilma Stanovnik

Letos so sicer v prodajo prejel nekaj več kot 250 koles, prodali pa so jih 84. Nekaj lastnikov je kolesa tudi podarilo, drugi so neprodana pozno popoldne odpeljali nazaj domov. »Marsikdo na sejmu kupi otroško kolo in ga drugo leto spet proda,« je še dodal predsednik Kržišnik, ki je vesel, da se je sejmu pridružila tudi Razvojna agencija Sora, ki je predstavila sistem za izposojanje eKOLOka, ki je v Škofji Loki zaživel lani.

»Na kolesarskem sejmu smo prvič sodelovali lani, tudi letos pa smo poskrbeli za promocijo našega

projekta Kolesarska veriga na podeželju. Na naši stojnici si lahko izposodite in preizkusite kolesa iz sistema eKOLOka. Imamo tudi tricikel iz Kranja, nekaj promocijskega gradiva, pripravili smo tudi nagradno igro,« je povedala Lea Kimovec iz Razvojne agencije Sora, ki je z veseljem odgovarjala tudi na vprašanja obiskovalcev. »Vprašanj je kar dosti, zlasti kako sistem deluje in kako si je moč izposoditi kolesa. Nekateri kolesa tudi preizkusijo, precej zanimanja je tudi za vožnjo s triciklom,« je še pojasnila Lea Kimovec.

V čas, ko so vitezi osvajali ozemlja in ženska srca

Letošnji 15. Srednjeveški dnevi na Blejskem gradu bodo obiskovalce v čas pogumnih vitezov, prelestnih dam, dvornih norcev in bruhalcev ognja ponesli že tri majske nedelje, osrednje dogajanje bo tradicionalno prvi konec tedna v juniju. Minula nedelja je bila prva v nizu treh majskeh.

MAŠA LIKOSAR

Bled – Prva srednjeveška nedelja je bila posvečena močnim in neustrašnim moškim, ki so se lahko preizkusili v srednjeveških izzivih, s katerimi so vitezi nekoč osvajali ozemlja in ženska srca. Lambergarjeva vojska iz Kulturnega društva igral-ska skupina viteza Gašperja Lambergarja je v taboru pod gradom pripravila šest viteških izzivov, ki so vključevali streljanje z lokom in metanje sekir v tarčo, prenos drv, odročeno držanje trikilogramskega meča, met skale in snovanje ljubezenskega verzja. Kot je pojasnil njihov

predsednik Matjaž Mužan, naloga viteza ni bila enostavna. »Vse je moral narediti s svojo glavo, močjo in znanjem. Obenem pa je moral biti dovolj odprte glave, da je znal očarati damo,« je takratni čas opisal Mužan.

Ob koncu so razglasili zmagovalca, ki je poleg večne slave prejel še bogato nagrado. Med tekmovalci je bil tudi mladi Luka Retar iz Šentvida pri Stični, ki je dejal, da je bilo najtežje metanje sekir, najbolj zanimivo pa mu je bilo držanje meča. Jeseničan Miran Kolman se je že večkrat udeležil srednjeveških dnevov, tokrat pa je prvič pripeljal sina

Tevža. Oba sta se spopadla z izzivi, a kot je dejal oče Miran, noben ni bil posebej zahteven in težaven. Mihai Tiuc iz Romunije pa je zadnji dan počitnikovanja v Sloveniji izkoristil za obisk Bleda in gradu. »Zelo slikovito in doživeto so predstavili srednji čas, zdi se, kot bi živel v njihovem stoletju,« je ocenil Tiuc, ki je prav tako z izzivi opravil brez težav.

Za dame in otroke

Prihodnjo nedeljo, 14. maja, bo dogodek namenjen damam, da si izmenjajo tisoč in eno skrivnost, s katero so nekdanje omrežile viteze in jih celo pognale

v vojne. Potekala bo delavnica pletenja makrame, poslikava s kano, spoznavanje kristalov in različnih tinktur, gostili bodo tudi astrologinjo. Od 12. do 16. ure bo v taboru Damski krog, pri čemer bo vsaka dama ob prihodu prejela kuponček, na katerem si bo beležila svoj najljubši izbor in si na ta način izdelala profil srednjeveške dame. Pridružili se bodo člani KD Lonca in Šaleška gospoda, člani iz Društva Baron pa bodo prikazali pranje perila in postavili otroški lesen vrtiljak.

Na zadnjo majske nedelje, 28. maja, bodo na vrsto prišli otroci, ki bodo lahko

Lambergarjeva vojska iz KD IS viteza Gašperja Lambergarja je v taboru pod gradom pripravila šest viteških izzivov. / Foto: Tina Dokl

Kovač oklepar Borimir je prikazal kovanje viteške opreme. / Foto: Tina Dokl

Eden izmed izzivov je bilo streljanje z lokom v tarčo. / Foto: Tina Dokl

s svojim smehom in norčiji preganili preresne viteško-damske zaplete. V taboru se bodo med 12. in 16. uro učili glasnega smeja, smešnega oponašanja, zmedene risanja in napetega pripovedovanja zgodb. Vsak otrok bo nagrajen.

Prvi konec tedna v juniju se bo Blejski grad zopet spremenil v prizorišče imenitnih sprejemov prelestnih gospodičen in pogumnih vitezov, njihovih lahkotnih plesov in prikazov mečevanja, manjkali ne bodo niti dvorni norčki. Živahno bo na srednjeveški tržnici

pod gradom, kjer bodo svoje umetelno znanje prikazovali tudi rokodelci. Vitezi se bodo urili v spretnostih mečevanja, metanju srednjeveškega orožja v tarčo in streljanju z lokom. S plesom in viteškimi veččinami se bo tokrat predstavilo deset skupin, med njimi tudi skupine iz Hrvaške, Avstrije, češke in Madžarske. »Za vsakega obiskovalca se bo našlo nekaj zanimivega iz časov srednjega veka,« je dejala Špela Repnik iz Zavoda za kulturo Bled, ki organizira Srednjeveške dneve na Blejskem gradu.

zdravje & lepota

Cepjenje proti pnevmokoknim okužbam

Cepilni center ZD Jesenice bo imel v torek, 16. maja, med 8. in 15. uro dan odprtih vrat za cepljenje proti pnevmokoknim okužbam (brez naročanja), ki ga še posebno priporočajo osebam s kroničnimi boleznimi in stanji, ki zvečujejo tveganje za invazivni potek pnevmokokne okužbe. Za starejše od 65 let in osebe s kroničnimi obolenji stroške cepljenja krije zavarovalnica, za vse druge je samoplačniško.

Prikaz oživljanja z defibrilatorjem

Zdravstveni dom Tržič in Ljudska univerza Tržič vabita v petek, 12. maja, ob 10. uri na Trg svobode 9 v Tržiču na prikaz oživljanja z avtomatskim defibrilatorjem (AED). Situacije, v katerih moramo izvajati postopke oživljanja, so nepredvidljive in izzovejo velik stres in negotovost. V takih trenutkih je najpomembnejše, da nekaj naredimo. Da ne ukrepamo, je namreč za poškodovanca lahko usodno.

Prvi sta bili dvojčici

Pred nedavnim so zaznamovali štirideset let od prve uspešne zanositve po postopku zunajtelesne oploditve na Ginekološki kliniki v Ljubljani.

SUZANA P. KOVAČIČ

V okviru počastitve stoletnice ustanovitve Bolnice za ženske bolezni in porodništvo v Ljubljani so pred nedavnim praznovali tudi štirideset let od prve uspešne zanositve po postopku zunajtelesne oploditve na Ginekološki kliniki v Ljubljani. Dne 5. oktobra 1984 je na Univerzitetni ginekološki kliniki v Ljubljani 32-letnica rodila dvojčici, prva otroka v Jugoslaviji, ki sta bila spočeta z metodo oploditve zunaj maternice tkiva. Nosečnost je

nadgrajujejo tudi na drugih področjih, pri odkrivanju in preprečevanju prenosa težkih bolezni na potomstvo

»Trenutno je v vsakem razredu najmanj en otrok spočet s postopkom zunajtelesne oploditve. Mi jih s ponosom imenujemo 'naši otroci'.«

in shranjevanju genetskega materiala pred prezgodnjo odpovedjo jajčnikov. »Ustvariti nove življenje, vzgojiti prave pogoje za rast in razvoj zarodka, spremljati in poroditi otroka na ta

Na odprtju priložnostne razstave v UKC Ljubljana (od leve): prof. dr. Tomaž Tomažević, dr. med., doc. dr. Helena Ban Frangež, dr. med., in dr. Martin Štimpfel / Foto: Tina Dokl

potekala normalno, dvojčici sta se rodili s carskim rezom.

Kot so povedali ob odprtju priložnostne razstave ob tem jubileju, so se s sodobnimi postopki zunajtelesne oploditve neplodnim parom odprle številne možnosti za uspešno zdravljenje neplodnosti. Principe postopkov oploditve z biomedicinsko pomočjo uporabljajo in

svet je neprecenljivo. In mi smo v zadnjih desetih letih s pomočjo postopkov zunajtelesne oploditve pomagali pri spočetju več kot 3400 otrok. Njihov trud shranjevanja genetskega materiala je leta 2018 obrodil sadove. Bolnici, ki je uspešno premagala raka, se je rodil zdrav otrok. Njene jajčne celice so shranili pred onkološkim zdravljenjem.

Kolesarji in diabetiki v skupnem poslanstvu

Od 2. do 6. maja je potekal kolesarski humanitarni dogodek Dobrodelno okrog Slovenije. Kar 26 kolesarskih navdušencev je s cestnimi kolesi v petih etapah prevozilo 1225 kilometrov. Organizatorji so bili člani Kolesarskega društva DOS pod vodstvom idejnega vodje projekta Damija Zupija in pod okriljem Kolesarske zveze Slovenije. Pridružila se jim je tudi Zveza društev diabetikov Slovenije s kampanjo Darujem kilometre, s katero ozaveščajo o sladkorni bolezni. V sodelovanju s Slovensko karitaso so zbirali sredstva za nakup koles za otroke in mlade diabetike, saj je ta oblika rekreacije zanje še kako pomembna. Tretja etapa 4. maja je bila ena najbolj zahtevnih, saj so kolesarji vožnjo začeli v Kobaridu, premagali Vršič in se spustili v Kranjsko Goro, kjer je bil glavni sprejem za ta del Gorenjske, ki ga je organiziralo Društvo diabetikov Jesenice.

gorenjske lekarnice

Farmaceutov nasvet iz Gorenjskih lekarn

Glivične okužbe nohtov

Porumeneli, belkasti do zelenorjavi, zadebeljeni, krhki ali lomljivi nohti so največkrat posledica glivične okužbe, ki jo strokovno imenujemo onihomikoza. Ta je pogostejša na stopalih. Ima jo kar 10 odstotkov splošne populacije. Pogostejša je pri starejših in sladkornih bolnikih. Zanj so bolj dovzetni tudi športniki, kadilci, osebe s slabšo imunsko odpornostjo ter tisti s poškodbami nohtov.

Do prenosa glivične okužbe lahko pride povsod, kjer ljudje hodimo bos, npr. v bazenih, savnah, toplicah, telovadnicah ... Možen je tudi prenos med družinskimi člani in prek obutve. Sprva se glivica naseli na kožo med prsti stopal. Nato sčasoma vstopi v prostor pod prostim robom nohta, kjer je vlažno in toplo, kar je idealno za življenje glivic. Glivice se hranijo s keratinom, iz katerega je sestavljen noht, zato imajo hrane dovolj.

Ob nastopu glivične okužbe nohta je sprememba skoraj nezaznavna in ne povzroča nikakršnih težav. Z napredovanjem okužbe lahko nastopijo bolečine in težave pri hoji. Poveča se možnost za pridruženjo bakterijsko okužbo, glivice pa se lahko razširijo tudi na kožo drugih delov telesa. Tam povzročijo rdeča in luščiča žarišča. Glivično oboleli nohti so tudi vir okužbe za druge ljudi. Zaradi vsega naštetega je pomembno, da glivično okužbo nohtov zdravimo.

Pred začetkom zdravljenja je dobro, da se prepričamo, ali je okužba res glivična ali pa gre morda za stanja, kot so luskavica nohtov, zadebeljeni nohti zaradi staranja, poškodovani nohti od nošenja pretesne obutve. Ta obolenja so na prvi pogled videti podobno, a protiglivično zdravljenje pri njih ni učinkovito. Za kakšen način zdravljenja nohtov se bomo odločili, je odvisno od prizadetosti nohta, števila obolelih nohtov, pridruženih bolezni in zdravil, ki jih posameznik redno jemlje.

Kadar je prizadeta več kot polovica nohta in gre za mlado osebo, ki nima nobenih drugih zdravil, se običajno odločimo za zdravljenje s protiglivičnimi tabletami ali kapsulami, predpisanimi na recept. Za tako obliko zdravljenja se pri starejših odločimo redkeje, saj se omenjena zdravila lahko vpletajo v presnovo drugih, sočasno prejetih zdravil. S tem lahko povzročajo druge – neželene učinke, kot so prebavne težave in težave v jetri. Zdravljenje z zdravili na recept pri okuženih nohtih na stopalih traja najmanj tri mesece. Nato je treba počakati, da zdrav noht preraste bolnega, kar traja še več mesecev po zaključku jemanja zdravil, lahko tudi več kot leto dni.

Ob prizadetosti manj kot polovice nohta ali kadar zdravljenje z zdravili ne pride v poštev, uporabimo lokalno zdravljenje. V lekarni se lahko brez recepta dobijo različna protiglivična sredstva v obliki krem, mazil in pršil. Ta ne prodirajo dovolj globoko v noht, da bi dosegla žarišče glivične okužbe. Za nohtne okužbe so zato učinkovitejši pripravki s prilagojeno sestavo, ki omogočajo boljše prodiranje v noht in so običajno v obliki zdravilnega laka za nohte. Tudi te dobimo v lekarni brez recepta. Nanašanje laka na noht je potrebno, dokler zdrav noht ne preraste po vsej dolžini. To lahko traja tudi več kot leto dni. Ob mazanju je koristno tudi sproti odstranjevanje okuženega, končnega dela

nohta s striženjem in z brušenjem. Kot pomoč pri zdravljenju glivičnih okužb nohtov lahko uporabimo tudi olje čajevca.

Včasih se zgodi, da so vsi navedeni ukrepi neuspešni. V tem primeru se lahko okužen noht operativno odstrani. To je zelo agresiven poseg, ki ga redko uporabimo. Redkejša je tudi vpeljava laserskega zdravljenja glivično okuženih nohtov, saj si strokovnjaki še niso enotni glede ustreznosti in učinkovitosti takega zdravljenja.

Zdravljenje glivičnih okužb nohtov je dolgotrajno in trdovratno. Na preizkušnji sta naša vztrajnost in higienska rutina, ki sta pomembni za dober učinek zdravljenja in preprečitev ponovitve bolezni.

Obstaja pa tudi kar nekaj ukrepov, ki jih lahko vključimo v preventivo. Pomembno je, da ne uporabljamo tujih brisač, nogavic ali obutve. Nohte pristrižemo na kratko in pazimo, da so nohti in koža stopal suhi. Nosimo vpojne bombažne nogavice, ki jih lahko peremo pri višjih temperaturah. Ob obiskih bazenov, savn, toplic in skupinskih kopalnic obujemo natikače. Pazimo, da glivic med nego ne prenesemo na zdrave nohte stopal in rok s pripomočki, ki jih uporabljamo.

Noge nas lahko ponesejo na številna čudovita mesta. Poskrbimo, da nam tega ne bo preprečila nezdravljena ali prezrta glivična okužba nohtov.

Nadja Debeljak, mag. farm. spec.

gorenjske lekarnice
GALENSKI LABORATORIJ

ČAJEVEC

Izdelki galenskega laboratorija Gorenjskih lekarn

Pred uporabo natančno preberite navodilo! O tveganju in neželenih učinkih se posvetujte z zdravnikom ali s farmacevtom.

Gorenjske lekarnice, Gosposvetska ulica 12, Kranj

www.gorenjske-lekarne.si, info@gorenjske-lekarne.si

Lekarniške enote: Zlatorog, Bohinjska Bistrica, Cerklje, Gorenja vas, Jesenice, Jezersko, Kranj, Kranjska Gora, Kropa, Lesce, Planina, Planina II, Podlubnik, Preddvor, Primskovo, Radovljica, Stražišče, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žiri, Žirovnica

Farmakoinformativna služba, Galenski laboratorij, Kontrolno analizni laboratorij

Homeopatska zdravila za samozdravljenje - Za svetovanje se predhodno naročite.

DAN BABIC

Babice smo tudi zaupnice žensk

»Babice smo prenesle vse reforme, padce in vzpone ter s svojim delom in predanostjo dokazujemo svoj pomen v zdravstvenem sistemu,« je ob dnevu babic in 270-letnici izobraževanja babic na Slovenskem poudarila Saša Matko, predsednica Sekcije medicinskih sester in babic pri Zbornici – Zvezi.

SUZANA P. KOVAČIČ

Mednarodni dan babic vsako leto zaznamujemo 5. maja, v petek so tudi v porodnih blokih Bolnišnice za ginekologijo (BGP) Kranj in

jeseniške bolnišnice povabili na dan odprtih vrat. »Nosečnicam, bodočim porodicam, mamam smo želeli pokazati, kako je videti porodni blok. Povedali smo jim, kako delujemo – predvsem zato, ker se v laični družbi srečujejo z resničnimi in tudi neresničnimi informacijami. Ne želimo stati

na dveh bregovih, ampak si želimo prijetnega sodelovanja z ženskami, ki pridejo na porod, in njihovimi partnerji. Dan odprtih vrat je idealna priložnost, da se prej spoznamo, da jih spustimo k sebi in jim tudi v realnosti pokažemo, da je to tisto, kar največ šteje. Na podlagi tega si potem ženske lahko upravičeno ustvarijo svoje mnenje in se odločijo, v kateri porodnišnici bodo rodile,« je povedala diplomirana babica Saša Matko, predsednica Sekcije medicinskih sester in babic pri Zbornici zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije ter vodja porodnega bloka v BGP Kranj.

Kot je dejala Matkova, je obiskovalce ob dnevu odprtih vrat vsaj v BGP Kranj

najbolj zanimala porodna soba, prav njen videz. »Drugo, kar jih je najbolj zanimalo, je, koliko smo pripravljene z njimi sodelovati, na kakšen način jim omogočamo, da izražajo svoje želje, kako se vzpostavlja kontakt. Gre za zaupanje in varnost, ki ju

»Kljub številnim informacijam na spletnih portalih in v skupinah na družbenih omrežjih so babice tista poklicna skupina, ki ženskam nudi prave, verodostojne informacije o nosečnosti, porodu in obporodni skrbi,« poudarja Saša Matko in dodaja: »Babice smo zaupnice žensk, njihove zaščitnice in poleg partnerja njihova največja podpora.«

Desno je predsednica Sekcije medicinskih sester in babic Saša Matko med ogledom v BGP Kranj. / Foto: Primož Pižulin

pričakujejo tako ženske kot mi, da porod poteka po najboljših možnih poteh in da jim lepa porodna izkušnja ostane v spominu za celo življenje.«

Letošnji mednarodni dan babic je potekal pod sloganom Skupaj – z dokazi v

sedanjost, s katerim babice opozarjajo na svoj prispevek k družbi, družini, ženskam, materam in otrokom. Babištvo sega daleč v zgodovino, kar dokazuje tudi vpis babištva v Register nesnovne kulturne dediščine decembra 2021.

Veliko zanimanja je bilo tudi na dnevu odprtih vrat v porodnem bloku jeseniške bolnišnice. / Foto: Nik Bertoncelj

INSTITUT.O D.O.O., VEGOVA ULICA 29 C, KOPER - CAPODISTRIA

Prehrana pri kronično občutljivem črevesju

Pogosta driska in/ali bolečine v črevesju sta znaka njegove kronične občutljivosti. Skupna posledica pa je slaba prehranjenost organizma. Osebe s takimi težavami namreč težko prebavijo nekatera živila, katerih uživanje zato zdravnik običajno odsvetuje. Ta je koristen ukrep, ki pa lahko privede do še večjega primanjkljaja esencialnih hranil. V tem prispevku predstavljam svoj trimesečni program okrepitve ob kroničnem občutljivem črevesju. Sestavek je informativnega značaja, saj je pri prehrani bolnika pristojen svetovati le zdravnik.

Najprej optimizirajmo beljakovinsko prehrano z aminokislinami OKA (2–3 tedne)

Za hitro regeneracijo je bistvena beljakovinska hrana. Žal so beljakovine težko prebavljive in na celični ravni tvorijo veliko toksinov. Edina vrsta beljakovinske prehrane, ki rešuje obe težavi, so aminokislina OKA. V celoti se absorbirajo v kri že v prvem metru tankega črevesa brez tvorjenja (dražečih) fekalnih odpadkov.

Dr. Nadia Tamburlin je na 208 pacientih s preobčutljivostjo na hrano ugotovila, da ob uživanju aminokislin OKA (ob običajni dieti) te težave izginejo v vsaj za tretjino krajšem času. Vzrok za driske in bolečine v črevesju je lahko pomanjkanje prebavnih encimov, ki so beljakovine. Ob uživanju OKA jih začne telo hitro ustvarjati in prebava se izboljša.

Dr. M. Del Prete poroča o uspešni uporabi OKA pri zdravljenju desetih pacientov z ulceroznim kolitisom ali Crohnovo boleznijo. Iz prehrane so izločili dražeča živila in vso beljakovinsko hrano zamenjali z OKA; to pomeni, da so užili najmanj 15 tablet OKA na dan. Dr. B. Fidone je uspešno uporabil podobne odmerke OKA ob zdravljenju ulceroznega rektokolitisa. Že v dveh tednih se je pokazalo vidno izboljšanje.

Navodilo: od 2 do 3 tedne dodajamo prehrani od 5 do 8 tablet OKA na dan.

Potem uravnotežimo črevesno bioto (10 tednov)

Dobre črevesne bakterije pripomorejo k prehranjevanju tako, da sodelujejo pri razgrajevanju hrane na dovolj majhne delčke, da lahko preidejo v kri skozi črevesno steno. Proizvajajo tudi nekatere prebavne encime, ki jih naše telo ne zmore ustvariti (npr. laktazo). So bistvene za absorpcijo kalcija in železa, ustvarjajo vitamine K2, B12 in druge vitamine B-kompleksa. Skratka, če imamo v telesu premalo dobrih bakterij, je organizem slabše prehranjen, neprebavljena hrana in strupi, ki jih ustvarjajo namnoženi patogeni mikrobi, pa povzročajo krče, bolečine, napihnjenost in silijo telo, da se teh tujkov čim prej reši (driska). To so posledice neuravnotežene črevesne biote.

Dr. Iztok Ostan

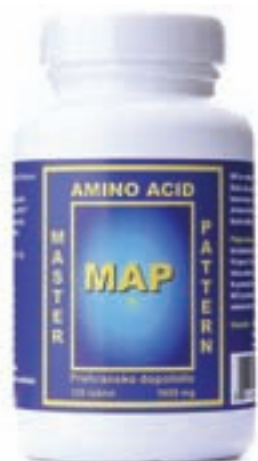
Prepoznamo jo po smrdenju blata, ki opozarja na gnilobne procese.

Z biološko pridelanim probiotičnim napitkom EM že v nekaj dneh lahko odpravimo smrdenje blata in torej uravnotežimo črevesno bioto. Na spletni strani www.iztokostan.com je zbranih več sto izkušenj z njim, med drugim 99 primerov izboljšanja pri napihnjenosti, 39 pričevanj o zmanjšanju drisk, 26 primerov omilitve bolečin v trebuhu.

Probiotiki koristijo tudi pri raznih oblikah kroničnih črevesnih vnetij. Med zbranimi izkušnjami uporabnikov bio probiotikov EM je 11 primerov izboljšanja kroničnih glivičnih vnetij, 7 pri ulceroznem kolitisu, 7 pri celiakiji in 4 pri Crohnovi bolezni.

Navodilo: V drugi fazi nadaljujemo dnevno uživanje aminokislin OKA. Prehrano dopolnimo s probiotičnim napitkom EM v količini, ki odpravi neprijeten vonj blata. Nekaterim za to zadošča 0,2 dl tega napitka na dan, drugi ga potrebujejo vsaj deciliter. Izboljšanje nastopi praviloma že v prvem tednu uživanja bio probiotika EM; zdravje črevesja in prehranjenost organizma še učvrstimo v naslednjih tednih uživanja bio probiotika EM in OKA. Tako dopolnjevanje prehrane je lahko trajno.

Dr. Iztok Ostan

Optimalna kombinacija aminokislin, ki zagotavlja 99 % izkoristek. Ne ustvarja dušičnih odpadkov. Popolno za vse vrste športa. Primerno za vse, tudi vegetarijance in vegane.

BIO napitek vrhunske kakovosti. Izdelan po tehnologiji EM. Do 10 milijard mikroorganizmov na 100 ml. Kombinacija 8 mlečnokislinskih bakterij in izvlečkov 19 zelišč.

INSTITUT.O

Naročila in seznam prodajnih mest:

w: www.institut-o.com

m: info@institut-o.com

t: 040 277 857

Ljudski običaji Boleslava Čeruja

MAŠA LIKOSAR

Bled – Aprila se je s slikarsko razstavo z naslovom Ljudski običaji v Viteški dvorani na Blejskem gradu predstavil Boleslav Čeru, ki živi in ustvarja v Kranju. Že kot otrok je imel veselje do risanja in slikanja, začetne spodbude pa je dobil od očeta, ki je bil slikar samouk. Po končani osnovni šoli je obiskoval poklicno kovinarsko šolo v Celju in v Zlatarni Celje opravil praktični izpit kot graver. V času šolanja je veliko risal, zlasti vzorce za nakit, ter prrisoval dela starih

mojstrov. Svoja likovna dela je na razstavah predstavil razmeroma pozno. Leta 1995 je imel prvo samostojno razstavo, z vsakim letom pa je število naraščalo, tako je do leta 2007 zabeležil že več kot sto razstav. Prejel je več priznanj, razstavljal je tudi v tujini, udeleževal se je likovnih srečanj, leta 2006 je soustanovil likovno srečanje v Kranjski Gori, ki ga je poimenoval Jasna. Je član Likovnega kluba Dolik Jesenice, Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov ter Društva likovnih umetnikov Kranj.

Odprtje razstave Ljudski običaji Boleslava Čeruja je pospremila glasbena skupina Slutnja poletja.

/ Foto: arhiv organizatorja

Figura Janeza Kardelja

ALENKA BRUN

Kranj – V petek, 5. maja, je Likovno društvo Kranj povabilo na odprtje razstave Janeza Kardelja, prejemnika nagrade grand prix na 11. Mednarodnem festivalu likovnih umetnosti Kranj.

Osrednja tema tokratnega festivala je bila Ecce Homo: Figura v novi realnosti, kjer je Janez Kardelj zablestel s svojo sodobno interpretacijo

človeške figure. Komisija mu je nagrado podelila za vrhunsko likovno poetiko ter najoriginalnejšo predstavitev tematike, Kardelju pa gre tudi priznanje za povezavo klasičnega s sodobno likovno vsebino v likovnem polju.

Razstava je postavljena v Galeriji Likovnega društva Kranj in v kleti Mestne hiše na Glavnem trgu v Kranju in bo na ogled do 3. junija.

Razstava Grad Prix nagrajenca 11. MFLUK bo na ogled do začetka junija. / Foto: Tina Dokl

Regine praznovale jubilej

Kulturno umetniško društvo Regine je s koncertom istoimenskega ženskega pevskega zbora na Kokrici proslavilo desetletnico delovanja.

JOŽE KOŠNJEK

Kokrica – Nedavni koncert v Kulturnem domu na Kokrici z naslovom Čej so tiste stezice je bil osmi samostojni koncert v zgodovini ženskega pevskega zbora Regine in obenem jubilejni. Z njim so pevke, doma iz občin Cerkelj, Naklo, Šenčur in Kranj, počastile desetletnico delovanja. Družijo se in pojejo že od leta 2011 naprej: najprej kot del Društva kmečkih žena Kranj, od leta 2018 pa v okviru samostojnega Kulturno-umetniškega društva Regine, katerega del so tudi izdelovalke cvetja iz krep papirja. Predsednica društva je Alenka Likozar.

Na prazničnem in dobro obiskanem koncertu na Kokrici se je petnajstim pevkam, ki jih vodi umetniški vodja Bojan Zelič, pridružil tudi citrar Zvone Horvat, ki sodeluje z zborom od leta 2019 naprej. Pevke pravijo, da daje s svojim igranjem petju lepo instrumentalno podlago in pesnim lep domači zven, ki poboža vsaka

Ženski pevski zbor Regine s citrarjem Zvonetom Horvatom na jubilejnem koncertu na Kokrici / Foto: arhiv pevskega zbora

ušesa. Zbor so pred Bojanom Zeličem vodili Alenka Liebhart, Anita Zidar in žal že pokojni Lojze Lazar. Na koncertu sta Slavica Okorn in Ilija Dimitrievski v imenu Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti podelila pevkam Gallusove značke. Program sta z veliko mero humorja

povezovali Tadeja in Manca, sodelovali pa so tudi šolarji iz goriške fare. Za pevke pa je bila največja nagrada dolg aplavz ter spodbudne besede, naj pogumno prepevajo še naprej.

Regine so hvaležne vsem za pomoč in razumevanje: občinam, od koder so pevke in kjer ob različnih veselih

in tudi žalostnih priložnostih najpogosteje nastopajo, donatorjem in seveda domačim, ki razumejo njihovo odsotnost zaradi ljubezni do petja in druženja. Bodo pa vesele, če se jim bodo pridružile nove pevke. Vaje imajo vsak ponedeljek zvečer v Kranju v prostorih Kmetijske zadruge Sloga.

Dediščina Srednje vasi pri Šenčurju

MAŠA LIKOSAR

Srednja vas – Ob prazniku Občine Šenčur so v Srednji vasi odprli razstavo Izginula in najdena dediščina Srednje vasi pri Šenčurju, ki sta jo oblikovali Dragica Markun iz Kulturnega društva Hiša čez cesto ter Nataša Ūlen iz kranjskega Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Razstava prikazuje dediščino vasi Srednja vas pri Šenčurju skozi perspektivo nekoč in danes. Združuje približno sto fotografij, ki sta jih avtorici izbrali iz zakladnice več kot petsto fotografij, nekatere so prispevali domačini, druge so arhivsko gradivo zavoda. »Razstava obenem poudarja pomembnost arhivskega gradiva,« je poudarila Nataša Ūlen. Razdeljena je na

deset tematskih sklopov, uvodoma je na kratko predstavljena zgodovina vasi, v nadaljevanju pa si med drugim lahko ogledamo sakralno, stavbno, naselbinsko in etnološko dediščino, znamenja, dogodke v vasi in vaščane.

Razstava bo na panojih pred gasilskim domom v Srednji vasi pri Šenčurju do konca junija, zatem se bo za celo leto preselila v Šenčur. Ob tem ob ponedeljskih v bližnjem gasilskem domu predvajajo projekcijo fotografij in posnetkov, ki prikazujejo zgodovinsko dogajanje v vasi. »Razstava je med domačini vzbudila nostalgичen spomin na čas njihove mladosti in prednikov,« je dejala Dragica Markun, ki si v domačih krajih prizadeva za ohranjanje kulturne

Dragica Markun in Nataša Ūlen, avtorici razstave Izginula in najdena dediščina Srednje vasi pri Šenčurju / Foto: Maša Likosar

dediščine. S soavtorico sta zato že pred dvema letoma pristopili k postavitvi razstave na prostem Izginula dediščina Šenčurja, ki je bila na ogled dobri dve leti. Ob

tem napovedujeta nadaljevanje serije razstav preostalih vasi v občini Šenčur, in kot je še dodala Markunova, bosta naslednji vasi predvidoma Visoko in Milje.

Drugi koncert iz cikla Naj se sliš'

Kranj – Komorni pevski zbor Mysterium, ki deluje v okviru Kulturnega društva Mysterium Kranj, vabi na drugi koncert iz cikla Naj se sliš'. Koncert bo v v nedeljo, 14. maja, ob 18.30 v avli Mestne občine Kranj. Nastopajo: Komorni pevski zbor Mysterium pod vodstvom zborovodje Lovra Freliha, MePZ Zarja Ševtvid pri Planini z zborovodjo Matevžem Pušnikom in Mešani pevski zbor Viva Brežice z zborovodjema Simonom Rožman Strnad in Krištofom Strnadom.

Kajuh, pesnik partizan

Kamnik – Združenje borcev za vrednote NOB Kamnik in KO ZB NOB Kamnik Center vabita na predstavitev stripa Kajuh, pesnik partizan. Na obisk so povabili scenarista in zgodovinarja Marijana Pušavca in striparja Zorana Smiljaniča, ki sta skupaj ustvarila obsežen biografski strip o Karlu Destovniku - Kajuhu. Na prireditvi bosta predstavila strip, pesnikovo življenje, delo in tragično smrt. Dogodek bo gostil Dom kulture Kamnik v sredo, 10. maja, ob 18. uri.

Dobra popotnica veslačev

V slovenski veslaški reprezentanci so se v Zagrebu znova veselili zmage v svetovnem pokalu. Naslednja postaja veslačev bo Bled, ki bo konec meseca drugič v zgodovini gostil evropsko prvenstvo.

MAJA BERTONCELJ

Bled – Pretekli konec tedna se je v Zagrebu začela nova sezona svetovnega pokala v veslanju. Za veslače je bila to prva priložnost za primerjavo s konkurenco. Slovenci so jo dobro izkoristili. Na jezeru Jarun se je najbolj izkazal Rajko Hrvat, ki se je po sedmih letih veselil svoje druge zmage na tekmi za svetovni pokal. Izolčan je bil najboljši med lahkimi enojci.

Kot edini predstavnik gorenjskega kluba je tekmoval debitant na tekmah svetovnega pokala, 22-letni Isak Ivan Žvegelj. Med moškimi enojci je član VK Bled nastopil v finalu B in bil šesti, kar ga v konkurenci 24 enojcev uvršča na končno 12. mesto. »Hvaležen sem, da sem

lahko nastopil na tem svetovnem pokalu. Zame je bila to super izkušnja, čeprav s svojo zadnjo tekmo nisem preveč zadovoljen. Če bi jo lahko ponovil, se ne bi tako zagnal. Moral bi bolj spoštovati hitrost nasprotnikov in prihraniti več moči za zadnjo fazo tekme. Gotovo bi se še bolje izteklo,« je povedal veslač, ki si je mesto v reprezentanci za Zagreb v zadnjem trenutku zagotovil z dobrim nastopom na prvomajski regati na Bledu.

Najboljši slovenski veslači že nadaljujejo priprave na prvi vrhunec sezone – evropsko prvenstvo, ki ga bo med 25. in 28. majem gostil Bled. Nastopilo bo več kot 1500 tekmovalcev in spremljevalcev iz štiridesetih držav. Vse najboljše evropske veslaške države bodo prišle s svojimi najboljšimi ekipami. Organizatorji so že pripravljene na velik veslaški dogodek. Prizorišče bo do popolnosti pripravljeno do 19. maja. Prvi prihodi ekip so predvideni 22. maja. Sledili bodo trije dnevi uradnih treningov. V sredo, 24. maja, bo ob 18. uri v ciljni areni v Veliki Zaki tudi slavnostno odprtje prvenstva. Kvalifikacije in polfinali ter finali bodo od 25. do 28. maja. »Na evropsko prvenstvo se pripravljamo že od leta 2019. Z organizacijo raznih drugih večjih tekem,

Kot edini predstavnik VK Bled je v Zagrebu tekmoval debitant na tekmah svetovnega pokala, 22-letni Isak Ivan Žvegelj. / Foto: VZS

ki jih vsako drugo leto gostimo na Bledu, držimo kondicijo tudi na organizacijskem nivoju z našo večjo ekipo. V ozadju takšnega dogodka stoji od dvesto do tristo ljudi, da je izpeljan na najvišjem možnem nivoju svetovnega formata. Za nas je to velika pohvala, da smo evropsko veslaško srenjo uspeli prepričati, da nam tako pomemben dogodek zaupajo v izvedbo. Smo manjša zveza, na organizacijskem področju pa imamo najvišje reference. Za Bled kot za destinacijo in Slovenijo kot državo je to velika športno-turistična promocija. V svetovni veslaški srenji Bled velja kot ena najlepših veslaških prog in eno

najlepših prizorišč,« je pojasnil Jošt Dolničar, predsednik Veslaške zveze Slovenije. Evropsko prvenstvo je bilo na Bledu prvič leta 1956, letos bo drugič. Vmes so organizirali štiri svetovna prvenstva, dve veteranski svetovni prvenstvi, mladinsko evropsko prvenstvo in dvakrat tekme svetovnega pokala.

Evropsko prvenstvo na Bledu bo prva naslednja postaja veslačev. Tekmi svetovnega pokala bosta nato junija in julija v Vareseju in Luzernu. Vrhunec veslaške sezone pa bo septembra svetovno prvenstvo v Beogradu, ko se bodo delile vstopnice za olimpijske igre v Parizu.

Jošt Dolničar, predsednik Veslaške zveze Slovenije

/ Foto: Tina Dokl

Odpri sezono amaterskih kolesarjev

Po triletnem premoru je Športno društvo Bam.Bi znova organiziralo kolesarsko dirko v Voklem – že 17. Krompirjev pokal Bam.Bi za amaterske kategorije, ki je štel tudi za točkovanje Pokala Slovenije.

MAŠA LIKOSAR

Voklo – Krompirjevega pokala, s katerim so odpri sezono amaterskih kolesarjev, se je udeležilo 125 kolesarjev iz 23 slovenskih klubov, med udeleženci so bili tudi hrvaški kolesarji. Tekmovalci so se pomerili na dveh dirkah z različnimi dolžinama. Na prvi so morali premagati 81 kilometrov oziroma 15 krogov, na drugi pa 43 kilometrov oziroma osem krogov. »Proga s fizičnega vidika ni zahtevna, je pa s tehničnega vidika, saj jo oblikujejo ozke ceste in ostri zavoji. Na srečo ni bilo večjih padcev, priča smo bili le enemu tik pred ciljem, ki pa se ni končal s hujšimi poškodbami,« je pojasnil Aleš Kalan, predsednik ŠD Bam.bi.

Krompirjevega pokala v Voklem se je udeležilo 125 kolesarjev. / Foto: Primož Pičulin

Absolutni zmagovalec daljše razdalje je bil Tadej Sedar (KK Pocinkovalnica Celje), drugi je v cilj prišel Miha Melihen (KD Brda Dobrovo), tretji pa Jan Mohorič

(JB Team Novo mesto). Med ženskami je bila na krajši progi prva Matejka Mohorič (ŠD Turbo M), druga Maja Zajec (ŠD Bam.si) in tretja Dragica Habjan (ŠD

Koloka). Med moškimi je bil na krajši progi najhitrejši Andrej Žavbi (Tuš t.e.a.m.), drugi Aleš Hren (ŠD Poljana Indu team) in tretji Iztok Melanšek (Tuš t.e.a.m.).

Izboljšan Rogličev rekord na Sv. Jošt

Padel je tudi ženski rekord.

MAJA BERTONCELJ

Sv. Jošt nad Kranjem – V soboto se je začel italijanski Giro in isti dan so se kolesarji po nekaj letih premora merili tudi na kolesarskem vzponu na Sv. Jošt. Med obojema dogodkoma je povezava. Za rožnato majico se na Dirki po Italiji bori Primož Roglič, ki je bil rekorder med kolesarji na zelo priljubljenem vzponu na hrib nad Kranjem. Rekordni čas je postavil leta 2012 (16 minut in 27 sekund), ko je bil v kolesarskih vrstah še precej neznan. Letos je bil njegov mejnik izboljššan.

Najhitrejši na sobotnem Scottovem kolesarskem vzponu na Jošt je bil Italijan Andrea Calza, ki na dirkah v Sloveniji niza zmage. V cilju je bil s časom 16 minut in 11 sekund. Hitreje kot Roglič pred enajstimi leti je peljal tudi drugouvrščeni Martin Grad (Gel team, 16:15), tretji pa je bil Marko Plank (KK Pocinkovalnica Celje, 16:55).

V ženski konkurenci so kolesarke naskakovale rekord Špela Škrajnar in Laura Šimenc (21 minut in 18 sekund). Obe sta bili na

Domačinka Laura Šimenc je dosegla novo prepričljivo zmago in krepko izboljšala ženski rekord, katerega solastnica je bila. / Foto: Primož Pičulin

Pičulin

startu tudi tokrat. Prepričljivo je bila najhitrejša Laura Šimenc, ki živi v Stražišču, tako da je vzpon Sv. Jošt zanjo domača tekma. Njena zmaga je bila pričakovana, ob tem je s časom 19 minut in 30 sekund krepko popravila ženski rekord. Druga je bila Dominika Zupančič Valant (TK Šmarnogorska naveza, 21:33), tretja pa Špela Škrajnar (Ganesha team, 22:17).

Organizator vzpona je bil Teniški klub Stražišče Kranj.

Italijan Andrea Calza je postavil nov najhitrejši čas kolesarskega vzpona na Sv. Jošt. Za zmago se je moral zelo potruditi. / Foto: Primož Pičulin

Roltek Dob bo izpadel iz druge lige

Kranj – Nogometaši so v drugi ligi pretekli teden odigrali tekme 28. kroga. Kranjski Triglav je v Beltincih slavil z 1 : 2, Roltek Dob je doma izgubil z Brinjem Grosuplje (1 : 3) in je na lestvici na zadnjem mestu. Znano je že, da bo izpadel iz druge lige. Triglav je na 13. mestu. Do konca sta še dva kroga.

Košarkarji zaključili prvi del prvenstva

Šenčur – Košarkarji so s 27. kolom zaključili redni del Lige Nova KBM. Sezono je že zaključil LTH Castings. Škofjeločani so doma gostili Krko in izgubili s 66 : 80. Novomeščani so si zagotovili prvo mesto v prvem delu državnega prvenstva, LTH Castings pa je z osmimi zmagami in 19 porazi v sezoni, v kateri se je vrnil med prvoligaše, izpolnil osnovni cilj – obstanek v elitni družini. Helios Suns so gostovali na Polzeli in ekipo Hopsov premagali s 87 : 105. Domžalčani so redni del končali na drugem mestu in se bodo v četrtfinalu pomerili z Rogaško. Košarkarji Gorenjske gradbene družbe Šenčur, ki so tretji na lestvici, so zadnjo tekmo rednega dela v gosteh pri Iliriji igrali včeraj. Rezultat do zaključka redakcije še ni bil znan. Z Ilirijo bodo igrali tudi v četrtfinalu. Prve tekme bodo 11. maja.

PLANINSKI IZLET: MALA (1058 M N. M.) IN VELIKA PANOGA (1064 M N. M.)

Vilinska pravljica

Verjetno bo marsikomu zvenelo kot pravljica, če rečemo, da poleg običajnega snovnega sveta, ki ga poznamo, obstaja tudi vzporedni svet, kjer živijo škrati, nimfe, vile ... vilinski svet torej. Planinarjenje med Vilinskimi kuki na Južnem Velebitu ustvarja prav tak občutek.

JELENA JUSTIN

Če dopustujete nekje v bližini Paklenice in ste navdušeni gorniki, predlagam, da obiščete veličastne Vilinske kuke, ki ležijo vzhodno od Tulovih gred, na liniji od prelaza Prezid pod Crnopcem in vrhom Čelavac. Kuki vsemogočih oblik so prava poslastica za bujno domišljijo. Izjemne oblike skalnih rogov, ki jih zna ustvariti le Narava. Ja, zasluženjo jo lahko napišem z veliko začetnico.

Izhodišče vzpona je zaselek Pečica. Če se nahajamo v Starem gradu/Paklenici, se po stari cesti peljemo proti Gračcu. Nekaj sto

metrov pred odcepom za vas Golubič/Kudin most zavijemo levo na slabšo cesto, ki je makadamska in se povzpne do zaselka Pečica. Na skali je ogromen napis Mamet, kar označuje jamo, mimo katere se bomo povzpeli. Na primernem mestu parkiramo. Aprila 2023 so kolovoz, po katerem začnemo vzpon, ravno intenzivno izdelovali. Prvih nekaj sto višinskih metrov vzpona poteka po kolovozu, ki postaja vse bolj strm. Če bomo pozorni, bomo na skali opazili markacijo in napis za jamo Mamet. Skrenemo desno in se začnemo strmo vzpenjati proti jami Mamet, pod južno steno Kuka Ražovi. Pozorni

bodimo na markacije, saj hodimo po izrazito kraškem svetu, svetu skal in brezen. V megli je tovrsten vzpon lahko smrtno nevaren! Prvi pisni podatki o jami datirajo v leto 1929, ko je Josip Poljak v svojem vodniku po Velebitu navedel, da je pri Ražovem kuku vrtača Mamet, ki ima premer med 40 in 50 m, globine pa vsaj 150 m. Danes vemo, da je jama globoka 206 m.

Markacije proti Veliki Panogi nas vodijo mimo jame, pot se zmerno vzpenja po travnato-skalnatem svetu. Kmalu zavije v levo in se strmo povzpne proti navideznemu sedlu, na vrhu katerega je igrivi skalni rog. Smo v manjši dolinici, izravnavi, kjer nas napis na skali usmeri v levo. Sledimo markacijam, svet postaja malce zahtevnejši, saj se vzpenjamo po tipični dalmatinski skali. Skala drži, čevlji primejo. Dosežemo vrh Male Panoge, 1058 m n. m. Z vrha se lepo pokaže Sveto brdo, pokaže se reka Zrmanja, Crnopac in seveda, morje. Pred nami je še 30 minut vzpona do vrha Velike Panoge. Z Male se po skalnatem svetu previdno spustimo. Skalo hitro zamenja gozd in steza

Izrazit skalni rog, ki je z vsake strani videti drugače. Za njim sledi manjša travnata dolinica.

Z Velike na Malo Panogo. Zadaj sta zasnežena Sveto brdo in Vaganski vrh. / Vse foto: Jelena Justin

Pogled z Male na Velike Panogo. V ozadju je Crnopac.

nas pripelje do t. i. Vilinskih vrat, ki jih nekateri imenujejo tudi Panogino uho. Po izrazitem skalnem rebro oz. tikobnjem se povzpne na vrh Velike Panoge. Z Velike Panoge se vrnemo nazaj na Malo, potem pa do izrazitega skalnega roga sestopimo po isti poti. Malce pod njim na skali opazimo smerokaz

za Panogo, mamet in Prosenjak. Sestopati začnemo v smeri Prosenjaka. Pot se zlagoma spušča. Hodimo spet med izrazitimi kuki, po travnati dolinici. Kuk Ražovi je na naši levi strani, ravno tako Vilinski vrh. Čaroben svet je tole, pravzaprav, saj se na vsakem koraku čudimo naravi, ki nas obdaja.

Prosenjak je manjši zaselek hišic, ki, se mi zdi, niso naseljene. Če že so, so le polti, ko se pase živina.

Do avta sestopimo po poti vzpona, torej po kolovozu.

Nadmorska višina: 1064 m
Višinska razlika: 750 m

Trajanje: 6 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Kolesarske novosti na Gorenjskem

GREGA FLAJNIK

Letošnjo pomlad je na Gorenjskem kar nekaj novosti. Najbolj sem vesel, da so konec aprila pritrdili še nekaj zadnjih tabel Gorenjskega kolesarskega omrežja, ki označujejo kolesarske poti na Gorenjskem. Table rdeče barve so poenotili kar na 640 kilometrih državnih in lokalnih cest. Tako je Gorenjska prva regija v državi, ki je enotno označila tako državno kot tudi lokalno omrežje z namenom, da se na terenu označeno kolesarsko omrežje ustrezno promovira.

Projekt je bil zasnovan v okviru Svetovalnega organa gorenjske regije za razvoj kolesarstva (SORK) kot strokovnega telesa Odbora za okolje, prostor in infrastrukturo pri Razvojnem svetu gorenjske regije, pri katerem si prizadevajo za celosten razvoj kolesarstva

Na novih označevalnih tablah so napisane tudi razdalje med kraji. / Foto: Grega Flajnik

na regionalni ravni že od leta 2016. Odbor sestavljajo predstavniki treh razvojnih agencij (Regionalne razvojne agencije Gorenjske – BSC Kranj, Razvojne agencije Zgornje Gorenjske in Razvojne agencije Sora), predstavniki gorenjskih občin ter predstavniki treh nevladnih organizacij, povezanih s kolesarstvom. V projekt so bile vključene tudi vse gorenjske

občine, ki sta se jim pridružili še občini Cerkno in Logatec.

Zadnjo soboto so zagnani kolesarji iz Stražišča ponovno organizirali znameniti Scottov kolesarski vzpon na Jošt. Na petkilometrski trasi s povprečno devetodstotnim naklonom je tekmovalo nekaj več kot sto kolesarjev. Zmagovalcu je uspelo izboljšati rekord proge, ki

ga je leta 2012 postavil takrat še neznan amater Primož Roglič.

Primož je edini Slovenec, ki se je udeležil letošnje kolesarske dirke po Italiji. Edini Slovenec in kolesar, ki mu mnogi pripisujejo tudi največ možnosti za zmago v skupni uvrstitvi. Strokovnjaki še pišejo, da njegovo zmago lahko ogrozi le mladi, komaj 23-letni Belgijec Remco Evenepoel. A pot do zmage bo težka in morda bo šele na predzadnji etapi z vzponom na Svete Višarje znano, kdo bo zmagovalec. Ta kronometrski etapa bo na sporedu 27. maja, torej en dan pred zaključkom v Rimu. Primožu želimo dobre noge in da ubeži padcem.

Glasovi kolesarji smo navdušeni, da so v Pizzeriji Gorenc postavil novo stojalo za kolesa. Postavili so ga v čast šefici Mateji ob njeni okrogli obletnici. Za našo številno ekipo, ki ob torkih

GLASOVA KOLESARJENJA

Pred Pizzerijo Gorenc boste lahko kolo pustili na novem stojalu. / Foto: Grega Flajnik

tam zaključil uradni del srečanja, je to res prava pridobitev. Staro stojalo je bilo namreč premajhno in smo morali kolesa prislanjati na ograjo ali pustiti kar na travi.

In na koncu je novost tudi ta, da bom za nekaj časa prenehal pisati kolesarski podlistek. Prostor prepuščam Slavku Zupancu, ki je tudi

navdušen kolesar in član našega športnega društva. S svojimi prijatelji se vsako leto poda na kakšno daljše potovanje in prepričan sem, da bodo njegovi potopisi nadvse zanimivi.

Lepo se imejte, uživajte na kolesu in čim večkrat na kolesu preverite, ali so razdalje na novih označevalnih tablah prave.

Zakon prinaša ovaduštvo

S temi besedami je predsednik kmetijsko-gozdarske zbornice Roman Žveglič komentiral predlagano novelo zakona o zaščiti živali, ki pooblaščenecem iz nevladnih organizacij omogoča, da bi presojali, ali lastniki rejnih živali in hišnih ljubljencev dobro skrbijo za živali.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Poslanci vladajoče koalicije so v parlamentarni postopek vložili spremembe in dopolnitve zakona o zaščiti živali, s katerimi želijo nadgraditi veljavno zakonodajo predvsem na področjih svetovanja, nadzora in odkrivanja nezakonitega ravnanja z živalmi ter njihove oskrbe. Predlagani zakon tako predvideva ustanovitev prehodnih hlevov za odvzete živali, uveljavitev obveznega označevanja mačk, popolno prepoved privezovanja psov, vzpostavitev obveznega internega videonadzora v klavnicah, ustanovitev specializirane inšpekcije za zaščito živali, možnost vzpostavitve mobilnih klavnic, podelitev statusa delovnih živali terapevtskim psom, opredelitev hude malomarnosti kot mučenje živali in prepoved uporabe vseh živali za nastopanje in prikazovanje v cirkusu. Društvom, ki de-

Bodo pooblaščenec preverjali, kako lastniki skrbijo za živali? Slika je simbolična.

/ Foto: Cveto Zaplotnik

nepravilnosti, pozivali lastnike k pravilnemu ravnanju z živalmi in podajali prijave pristojnim organom

Zaušnica stroki

Stroka, ki se vsakodnevno ukvarja z zaščito, zdravstvenim varstvom in dobrobit-

pravnega reda, določnega z drugimi predpisi, hkrati pa pomeni tudi nezaupnico veterinarski stroki. Kar zadeva obvezno označevanje mačk, zakonski predlog k temu zavezuje le lastnike mačk oziroma tiste, ki priznavajo, da so lastniki; mačke, ki nimajo lastnika, pa bodo še naprej neoznačene. Veterinarska stroka ne nasprotuje splošni prepovedi privezovanja psov na verige, a se sprašuje, kam bodo (ob polnih zavetiščih za živali) namestili pse, ki bodo po poteku prehodnega obdobja iz različnih razlogov še vedno na verigi. Veterinarji tudi opozarjajo, da zakon ne ureja obdelave in hrambe osebnih podatkov, ki bi jih zbrali pooblaščenec svetovalci za zaščito živali, zato bodo izpostavljeni globam glede spoštovanja predpisov, ki urejajo področje varstva osebnih podatkov. Zakon tudi ni jasen glede tega, ali bodo pooblaščenec lahko vstopali na zasebno zemljišče.

Pooblaščenec nad inšpektorji

V Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije ugotavljajo, da predlagani zakon uvaja rokohitske rešitve za zaščito živali, ki lahko povzročijo več škode kot koristi. Najbolj sporna je po oceni zbornice uvedba pooblaščenec svetovalcev za zaščito živali. Da bi lahko vstopali na območje zasebne lastnine in zbirali dokaze, tudi s fotografiranjem, bi bil po oceni zbornice hud poseg v zasebnost, sporna pa se jim zdi tudi uporaba njihovih dokazov in izjav v uradnih inšpekcijskih postopkih. »Predlagana novela uzakonja ovaduštvo,« je sporno rešitev komentiral predsednik zbornice Roman Žveglič in poudaril, da zakon postavlja pooblaščenec svetovalce hierarhično nad veterinarske inšpektorje. V zbornici tudi menijo, da je na kmetijah nesmiselno označevati mačke in da bi prepoved privezovanja psov morala biti ohlapnejša.

Sindikata kmetov, kmetijsko-gozdarska zbornica, združna zveza, zveza podeželske mladine in zveza kmetič zahtevajo umik predlagane zakonske določbe, ki tečajnikom iz nevladnih organizacij daje pooblastila veterinarskih inšpektorjev in kontrolorjev.

lujejo v javnem interesu na področju zaščite živali, naj bi omogočili aktivno sodelovanje pri svetovanju skrbnikom živali in sodelovanje z nadzornimi organi v primeru ugotovljenih nepravilnosti, v ta namen naj bi imenovali pooblaščenec svetovalce za dobrobit živali, za katere je predvideno najmanj 40-urno osnovno usposabljanje. Pooblaščenec svetovalci bodo lahko fotografirali

jo živali, ni bila seznanjena s pripravo sprememb zakona niti ni bila povabljenca k sodelovanju, so v odziv na zakonski predlog zapisali v Veterinarski zbornici Slovenije in v Veterinarski fakulteti Univerze v Ljubljani in poudarili, da predlog ne odraža dilem, ki se pojavljajo pri izvajanju obstoječega zakona, ne odgovarja na aktualne probleme na področju zaščite živali in ne upošteva veljavnega

Rinka na razstavi rjavega goveda

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Zveza rejcev govedi rjave pasme v Sloveniji je ob koncu aprila pripravila na posestvu Srednje kmetijske šole Grm v Novem mestu sedmo državno razstavo goved rjave pasme. Na razstavi je bilo okrog devetdeset telic, prvesnic in krav, med njimi kot edina z območja Kmetijsko-gozdarskega zavoda (KGZ) Kranj prvesnica Rinka iz hleva Matije Berganta s Svetega Tomaža v občini Škofja Loka. Rinka se je predstavila v prvi kategoriji prvesnic, iz katere sta izšli

Bergantovo prvesnico Rinko je po ocenjevalnem krogu vodil Primož Kopač iz Medna. / Foto: Igor Stanonik – KGZ Kranj

tudi šampionka med prvesnicami in njena prva spremljevalka, in se uvrstila na četrto mesto. »Rejec je lahko na to uvrstitev zelo ponosen,« je ob rob razstavi dejal Igor Stanonik, vodja oddelka za živinorejo v KGZ Kranj. Kot je dejal, na Gorenjskem prevladujeta črno-bela in lisasta pasma goveda, rjave pasme je bolj malo, še največ pa v Poljanski in Zgornjesavski dolini. Lani je bilo na območju zavoda 228 prvih osemnitel telic in krav s semenom rjave pasme, v kontroli prireje pa je 76 krav od skupno 11.728.

Ponekod od regrata vse rumeno

Letos je (bilo) na nekaterih travnikih vse rumeno – rumeno od cvetočega regrata.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Da je letos regrata več kot prejšnja leta, pritrjuje tudi Franc Pavlin, specialist za živinorejo v Kmetijsko-gozdarskem zavodu Kranj, ki ugotavlja, da je eden od razlogov za to tudi lanska suša. Ker je ruša zaradi suše postala bolj redka, so semena zeli in plevelov lažje vzklila – tudi semena regrata, ki ima zelo globoke korenine. Letos so tra-

slaba in je primerljiva s kakovostnimi travami, a če ga je v ruši preveč, to negativno vpliva predvsem na količino pridelka, zmanjša pa se tudi kakovost krme. Pri sušenju se regratovi listi hitreje posušijo, zato so pri sušenju krme na travniku velike izgube.

Med travniki so glede razširjenosti regrata velike razlike. Kot pravi Franc Pavlin, je to veliko odvisno od gostote travne ruše. V bolj redki

Eden od »rumenih travnikov« v okolici Kranja / Foto: Cveto Zaplotnik

ve zaradi precej hladnega marca in aprila tudi zaostajale v rasti, regrat pa je takrat že cvetel in so bili njegovi živo rumeni cvetovi zato še bolj vidni; to pa je ob pogledu na travnik dajalo občutek, da je delež regrata v ruši večji, kot je dejansko. Priporočljiv delež zeli v ruši je med deset in dvajset odstotkov, vsaj pri prvi košnji je regrat prevladujoča zel. Hranilna vrednost regrata ni

ruši semena lažje vzklijejo, podobno je tudi s ščavjem, le da to bolj požene ob naslednjih košnjah. Ruša lahko postane bolj redka zaradi suše, (pre)velikega gnojenja z gnojivko, ki zaduši dobre trave in detelje, prenizke košnje ... Nekaj k razširjenosti regrata prispeva tudi čas košnje. Regrat namreč cveti in semeni prej kot trave in v primeru, da se kosi kasneje, je tudi semena regrata več.

Odkupna cena mleka se je še znižala

Kranj – Po podatkih agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja so mlekarnice marca letos za mleko, dostavljeno v mlekarno ter s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin, plačale v povprečju 45,45 evra za sto kilogramov, kar je bilo za 2,17 evra ali 4,56 odstotka manj kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo 4,26 odstotka maščob in 3,45 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena 51,04 evra in je bila za 2,79 evra ali za 5,18 odstotka nižja kot februarja. Odkupovalci so za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačali povprečno 42,48 evra za sto kilogramov, cena, izračunana glede na dejansko vsebnost maščob in beljakovin v mleku, pa je znašala 48,78 evra. Odkupna cena se je znižala že tretji mesec zapored.

Priznanja za ribje in mesne izdelke ter sadje

Kranj – V okviru priprav na 34. festival Dobrote slovenskih kmetij so ocenili že tudi mesne in ribje izdelke ter sadje, ki so jih na ocenjevanje dale kmetije iz Slovenije in iz zamejstva. Kmetije bodo za nagrajene izdelke prejele priznanja na festivalu, ki bo od 19. do 21. maja na Ptuj. Na ocenjevanju ribjih izdelkov je podjetje Vodomec iz Zaloga pri Cerkljah prejelo srebrni priznanji za hladno dimljen file postrvi in za namaz iz toplo dimljene postrvi ter bronasto priznanje za namaz iz hladno dimljene postrvi. Na ocenjevanju sadjevcev je kot edini z Gorenjskega sodeloval Tilen Soklič iz Krnice, ki je za sadjevec iz jagodičja Anina skrivnost prejel zlato priznanje. Na ocenjevanju mesnih izdelkov je Janez Sodnik iz Hotemaž prejela bronasti priznanji za suho klobaso za kuhanje in za suho salamo.

V tem tednu poostren nadzor

MAŠA LIKOSAR

Kranj – V ponedeljek se je začel drugi del nacionalne preventivne akcije za večjo varnost voznikov tovornih vozil in avtobusov, ki jo policisti izvajajo skupaj z Javno agencijo RS za varnost prometa. Evropsko usklajeni poostreni nadzor, ko bodo še več pozornosti kot običajno namenili preverjanju te kategorije voznikov, bo pod skupnim imenom Truck & Bus v večini evropskih mest potekal vse do 14. maja.

cestah. Pri voznikih bodo še posebno pozorni na spoštovanje omejitev hitrosti, socialne zakonodaje in pravil o nalaganju in pritrjevanju tovora, tehnično brezhibnost vozil, morebitno preobremenjenost, psihofizično stanje voznikov, uporabo varnostnega pasu ter uporabo opreme in naprav, ki zmanjšujejo voznikovo pozornost.

Za voznike tovornih vozil in avtobusov poleg tega Javna agencija RS za varnost prometa v sodelovanju z Gospodarsko zbornico Slo-

V tem tednu bodo policisti izvajali poostren nadzor nad avtobusi in tovornimi vozili. / Foto: Tina Dokl

V tem tednu bodo policisti izvedli več poostrenih nadzorov nad avtobusi in tovornimi vozili, in sicer s preusmeritvijo tovornih vozil na kontrolne točke na avtocestah, nadzori avtobusov pa bodo potekali tudi na avtobusnih postajališčih ter tudi na avtocestah in hitrih

venije, Obrtno zbornico Slovenije ter partnerji pripravljajo brezplačen preventivni dogodek, ki bo v soboto, 13. maja, med 10. in 14. uro v AMZS Centru varne vožnje na Vranskem. Predavanja bodo dopolnile praktične delavnice, ki bodo potekale na poligonu.

Medobčinsko redarstvo z novo številko

Kranj – Medobčinsko redarstvo Skupne občinske uprave občin Gorenjske bo odslej občanom dosegljivo na brezplačni telefonski številki 080 42 52. Tu lahko oddajo prijave ali pridobijo zelene informacije, ki so v pristojnosti medobčinskega redarstva. Še vedno ostaja v veljavi tudi številka 04 23 73 197, ki je neposredno povezana z novo brezplačno številko.

Kolesa ni želela vrniti

Kranj – Kranjski policisti so v soboto nekaj čez 8. uro obravnavali 33-letno žensko, ki je v centru Kranja ukradla kolo. Po navedbah kranjske policije je lastnica kolesa čez čas opazila neznan žensko z njenim kolesom in želela, da ji kolo vrne, a se je ta temu uprla in s silo želela kolo zadržati. »Med preverjanjem je lastnica kolesa padla po tleh in se lahko telesno poškodovala,« so dodali na policiji, kjer so opravili ogled kraja kaznivega dejanja in 33-letni ženski odredili pridržanje. S kazensko ovadbo je bila naslednji dan privedena k preiskovalnemu sodniku pristojnega sodišča. Storila je tudi več prometnih prekrškov, kolo je med drugim vozila pod vplivom prepovedane droge. Policisti so na koncu kolo vrnili lastnici.

Nepriklagovana hitrost voznika e-skiroja

Kranj – Kranjski policisti so v petek okoli 20. ure obravnavali prometno nesrečo med starejšim mladoletnikom na e-skiroju in otrokom na kolesu, pri čemer se je po navedbah kranjske policije otrok lažje telesno poškodoval. »Okoliščine kažejo na nepriklagovano hitrost voznika e-skiroja,« so dodali policisti, ki so zoper voznika e-skiroja podali obdolžilni predlog pristojnemu okrajnemu sodišču.

V okolici šol začasno navzočih več policistov

◀ 1. stran

Na sestanku med predstavniki ministrstva za vzgojo in izobraževanje in policije so sklenili dogovor, da bodo policisti povečali navzočnost v okolici šol in okrepili sodelovanje z vodstvi šol. »Tako policija kot ministrstvo namreč želimo zagotoviti občutek varnosti,

V slovenski policiji primera množičnega streljanja v šoli še niso obravnavali.

predvsem pa ohranjati varno in spodbudno učno okolje, v katerem se bodo otroci in osebje počutili dobro,« so poudarili na policiji.

Za izboljšanje varnosti v šolskih okoljih

Na sestanku so se pogovarjali tudi o možnostih intenziviranja dela pristojnih institucij v povezavi s povečanim številom prijav groženj in medvrstniškega nasilja v slovenskih šolah po zadnjih tragičnih dogodkih v tujini. Po nedavnem napadu v Srbiji so namreč policisti tudi v Sloveniji zaznali povečanje aktivnosti, ki kažejo na morebitno

poslabšanje varnosti v šolskih okoljih.

Policisti se bodo zato v naslednjih dneh povezali z vsemi šolami in vzpostavili stike z odgovornimi osebami, s katerimi bodo podrobneje preučili varnostno situacijo in skupaj dorekli morebitne ukrepe za izboljšanje varnosti, od ocene var-

nostnega stanja in ukrepov za zgodnjo identifikacijo tveganj do priporočil za ravnanje v primeru varnostnih dogodkov v šolah in njihovi okolici.

Na lokalni ravni bodo poleg tega okrepili vidnost policistov v okolici šol in dosledno preverjali informacije, ki bi nakazovale morebitna varnostna tveganja. Šolsko ministrstvo je ob tem še opozorilo na priporočila, ki jih je že pripravilo v okviru Protokola ob zaznavi in za obravnavo medvrstniškega nasilja v vzgojno-izobraževalnih zavodih, ki je strokovnim delavcem vzgojno-izobraževalnih zavodov lahko

v pomoč na zelo konkretni ravni, kako se uspešno spopadati z različnimi oblikami nasilja.

Množičnega streljanja v Sloveniji ni bilo

V slovenski policiji primera množičnega streljanja v šoli še niso obravnavali. »Zavedamo pa se resnosti nasilja med mladimi, ki lahko zaradi neizkušenosti, nezrelosti in ob pomanjkanju osebne odgovornosti hitro posežejo po nevarnem predmetu ali orožju,« so pojasnili na policiji, kjer se odzovejo na vsako prijavo medvrstniškega nasilja in z ukrepanjem preprečujejo nadaljevanje nasilja in morebitne hujše posledice. »Policisti smo v postopkih

»Tako policija kot ministrstvo želimo namreč zagotoviti občutek varnosti, predvsem pa ohranjati varno in spodbudno učno okolje, v katerem se bodo otroci in osebje počutili dobro.«

vedno pozorni tudi na morebitne nevarne predmete ali pa orožje, ki bi ga lahko otrok ali mladostnik imel pri sebi,« so dodali policisti, ki posebno pozornost namenjujejo preventivnim aktivnostim. »Kot

družba moramo biti strpni eden do drugega, v primeru nasilja oziroma odklonskega ravnanja otroka pa je treba to prijaviti. S prijavo se bodo v vzgojo ali zaščito otroka vključile vse potrebne institucije, ki bodo poskrbele, da tisti, ki izvaja nasilje, tega ne bo več počel, in da bo tisti, ki je žrtev, zaščiten.«

Kot so še dejali na šolskem ministru, je odgovornost vseh, ki so vpeti v izvajanje vzgojno-izobraževalnega procesa, da spoštujejo predpisane protokole obravnave nasilja v šolah, ob tem pa pristope glede na dogajanje ves čas izboljšujejo. »Moralna dolžnost vseh tistih, ki vzgajajo in izobražujejo otroke, tako doma kot v šoli,

pa je, da poskrbijo za varno, urejeno, zdravo in spodbudno okolje, v katerem bodo imeli otroci in mladostniki kar največ možnosti za zdrav in vsestranski osebni razvoj,« so še dejali.

Krožijo zlonamerna sporočila

V zadnjem času se med uporabniki spleta ponovno pojavljajo lažna elektronska sporočila in druge oblike spletnih prevar. Med najpogostejše uporabljene tehnike socialnega inženiringa sta tako imenovana phishing in spam.

MAŠA LIKOSAR

Ljubljana – Kot pojasnjujejo na policiji, se socialni inženiring med prevaranti najpogosteje uporablja za pridobitev osebnih podatkov oziroma goljufijo, ko napadalec od žrtve s pomočjo zlorabe zaupanja pridobi zaupne podatke. Tehnike socialnega inženiringa se razlikujejo glede na cilj, najpogostejše pa sta v uporabi dve: t. i. phishing (v slovenščini: ribarjenje za podatki) in spam (neželena elektronska pošta).

Cilj phishinga je pridobitev različnih osebnih podatkov. V večini primerov gre za krajo uporabniških imen in gesel, digitalnih potrdil ter podatkov o kreditni kartici. »Tovrstni napadi so lahko ciljno usmerjeni, pri čemer je vsebina elektronske pošte prikrojena posamezniku, zato je še toliko bolj nevarna,« pravijo na policiji.

Druga najpogostejša oblika prevare so t. i. spam sporočila, ki so pogosto namenjena goljufijam, oglaševanju izdelkov in se pošiljajo na veliko številov. Sporočila lahko vsebujejo povezave ali priponke, ki vsebujejo zlonamerno kodo ali vsebino. Napisana so v polomljeni slovenščini, vsebina pa nagovarja prejemnika, da posreduje svoje podatke, odpre priloženo povezavo ali pa da odgovori na prejeto sporočilo.

Kot dodajajo na policiji, pa se pojavljajo tudi sporočila, ki so lažno podpisana s strani vodstva policije ali drugih predstavnikov ministrstva za notranje zadeve in pri prejemnikih povzročajo dodatno zmedo. Taka elektronska sporočila so pod naslovi Sodni poziv, Pritožba, Vabilo zaradi sodne preiskave ipd. poslana na veliko število naključnih naslovov. »Tudi tu je cilj goljufov najti nekaj

Primer lažnega elektronskega sporočila s ponarejenim podpisom v imenu slovenske policije / Foto: arhiv policije

posameznikov, ki jih bodo navedbe dovolj prestrašile, da bodo sporočilo vzeli za

legitimno in odgovorili nanj, čeprav so vse navedbe povsem izmišljene,« so pojasnili.

razpredrilo

GG

POKAL BLEDA PONOVO OSTAL DOMA

Restavracija Panorama na Bledu je pred časom gostila državno prvenstvo in mednarodno tekmovanje barmanov 44. Pokal Bleda – Memorial Avgusta Trampuša. Najprej so se barmani pomerili v pripravi koktajlov »after dinner«, naslednji dan pa še v pripravi koktajlov »long drink«.

Alenka Brun

Tradicionalno barmansko tekmovanje so ponovno izpeljali v dveh dneh, ob začetku pa jih je pozdravila tudi direktorica hotelov Sava Hoteli Bled Mojca Krašovec.

Tekmovalci so se najprej pomerili za naslov državnega prvaka in na mednarodnem tekmovanju v pripravi sladkih ali posladkih koktajlov

oziroma t. i. after dinner koktajlov, ki jih lahko štejejo tudi za desertni ali digestivni koktajl. Pri slednjem gre za pijačo, ki jo zaužijemo po obroku kot dopolnitev sladice, medtem ko je desertni koktajl pijača, ki jo lahko zaužijemo namesto sladice. Drugi dan tekmovanja pa so se barmani pomerili v pripravi dolgih mešanih barskih pijač ali t. i. long drink koktajlov, ki so lahko osvežujoči, sladki, kisli, tropski. Postrežejo pa se v visokem kozarcu.

Tomaž Fartek je že v preteklosti osvojil Pokal Bleda.

/ Foto: Alenka Brun

Tekmovanja se je v organizaciji Društva barmanov Slovenije (DBS) udeležilo 18 profesionalnih barmanov in barmank iz Švice, Avstrije, Hrvaške, Albanije in Slovenije. Med slednjimi je bilo kar nekaj Gorenjcev, barmank je bilo le za priokus. Smo pa med tekmovalkami ponovno lahko spremljali Vrhničanko Drago Kepeš, ki ji udeležba na tovrstnih tekmovanjih ni tuja, v veliki večini pa

na koncu s svojimi koktajli poseže tudi po stopničkah. Tudi letos ni bilo nič drugače. V eni od dveh kategorij v pripravi after dinner koktajla je osvojila tretje mesto, medtem ko je bil Tomaž Fartek, Mengšan iz Lokala na Gobjavi Pr' Fartku drugi, prvo mesto pa je pripadlo Anžetu Šmidu iz restavracije Galerija okusov. V drugi kategoriji pa so po prvih mestih posegli Švicar, Avstrijec in Hrvat. Pri

Aleksandar Stoykov / Foto: Alenka Brun

Med okrasitvami je bilo tokrat precej cvetličnih. / Foto: Alenka Brun

Novi predsednik DBS Rok Dobnikar / Foto: Alenka Brun

pripravi long drink koktajlov pa se je letos najbolje odrezal Jan Remec iz Bled Rose Hotela, Martina Pušnikar je bila druga in prihaja iz iste restavracije kot njen barmanski kolega Šmid, tretje mesto pa je osvojil Tomaž Fartek, ki je na koncu postal tudi skupni zmagovalec. Nagrada za strokovno delo pa je šla letos v roke Aleksandra Stoykova iz blejske Vile Prešeren.

Tokrat je bil na dogodku prisoten tudi predsednik svetovne barmanske organizacije IBA Giorgio Fadda, ki

je študentom VSS Bled predaval o vlogi mednarodnega združenja, položaju, odgovornosti, varnosti in delu barmana v gostinski stroki. V sklopu dogodka pa so pripravili tudi že 56. redni volilni občni zbor DBS, na katerem so člani izvolili novega predsednika, podpredsednika in člane v organe društva za mandatno obdobje 2023–2027. Stari predsednik društva Aleš Ogrin se je tako poslovil, novi je postal Rok Dobnikar, podpredsednik pa Mitja Acman.

PESEM EVROVIZIJE ŽE TA TEDEN

Prizorišče treh evrovizijskih večerov bo Liverpool Arena. Prvi predizbor bo že danes zvečer.

Alenka Brun

Liverpool bo 9., 11. in 13. maja gostil tri večere 67. izbora Pesem Evrovizije, na katerem se bo za zmago potegovalo 37 držav. Prizorišče treh evrovizijskih večerov bo Liverpool Arena. Evrovizijsko občinstvo bodo skozi tri večere v živo popeljali štirje voditelji: Alesha Dixon, Graham Norton, Hannah Waddingham in Julia Sanina, komentator vseh treh televizijskih prenosov na Televiziji Slovenija pa bo Andrej Hofer.

V prvem predizboru, ki bo že danes zvečer, se bodo za deset mest v finalu potegovali predstavniki 15 držav v naslednjem vrstnem redu: Norveška, Malta, Srbija, Latvija, Portugalska, Irska, Hrvaška, Švica, Izrael, Moldavija, Švedska, Azerbajdžan, Češka, Nizozemska in Finska. V četrtek, 11. maja, pa se bodo poleg naše fantovske zasedbe, ki bo na oder prišla kot deseta, gledalcem in poslušalcem drugega

predizbora Pesmi Evrovizije 2023 predstavili še izvajalci iz naslednjih držav: Danska, Armenija, Romunija, Estonija, Belgija, Ciper, Islandija, Grčija, Poljska, Slovenija, Gruzija, San Marino, Avstrija, Albanija, Litva in Avstralija.

Neposredni prenos obeh predizborov boste lahko od 21. ure naprej spremljali na programih RTV Slovenija.

V velikem evrovizijskem finalu, ki bo 13. maja, pa bo nastopilo 26 držav – dvajset najboljših iz dveh predizborov ter predstavniki Francije, Španije, Nemčije, Velike Britanije, Italije ter lanske zmagovalke Ukrajine. Neposredni prenos velikega finala boste ravno tako lahko spremljali od 21. ure dalje na TV SLO 1, Valu 202, Radiu Maribor in rtvslo.si.

Na televiziji so za gledalce pripravili tudi posebni oddaji: uro pred začetkom prenosa drugega polfinalnega izbora bo na drugem programu Televizije Slovenija oddaja Pot v Liverpool, v soboto pa na prvem programu Pesem Evrovizije 2023 – zaodreje.

Kako bo šlo našim fantom, bomo videli in slišali prav kmalu. / Foto: Tina Dokl

POSEGLI PO ODLIČJIH

V Brainobrain Slovenija so po dolgem času letos spet v živo, ne po spletu, pripravili državno tekmovanje v hitrem računanju na abak Brainobrainfest 2023.

Jakob Uranič / Foto: arhiv organizatorja

PESMI MLADIH

Vse gre prav

Ko sonce zaide,
odpravim se spat,
da hitro lahko
zgodí se nov dan.

Včasih jezi se kdo,
kam je šel dan,
da kaj se je
vse čakalo zaman.

Ko sonce vzide,
odpravim se igrat.
In nikoli prehitro
ne pospravim igrač.

Zato pa je vedno
novi dan.
Včasih utrujen in zaspan,
vedno pa je razigran.

Manca

Razigrana in duhovita pesmica. Smeh je pol zdravja in nasmeš na obrazu lahko ustvarja čudeže vsak dan. Čeprav včasih utrujen in zaspan. **Meta**

Pesmi pošljite na elektronski naslov pesmi.mladih@gmail.com ali pisno na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

Mateja Rant

Tekmovanje, ki je konec aprila potekalo v Ljubljani, je bilo za Brainobrain Kranj zelo uspešno, je zadovoljna Maja Korošak iz Brainobrain Kranj. Kar deset njihovih tekmovalcev je poseglo po odličjih, pri čemer sta Kaja Kerec iz Zgornje Besnice in Jakob Uranič iz Kranja dosegla najvišje priznanje champion in osvojila pokal. Tekmovanja se je sicer udeležilo več kot 460 tekmovalcev iz vse Slovenije oziroma iz 16 slovenskih centrov: Kranja, Ljubljane, Celja, Maribora, Novega mesta, Krškega, Kopra, Murske Sobote, Slovenj Gradca, Dola pri Ljubljani, Ptuj, Nove Gorice, Trbovelj, Litije, Črnomlja in Velenja. Tekmovali so v hitrostnem računanju na abak in mentalno, je razložila Maja Korošak.

Poleg Kaje Kerec in Jakoba Uraniča si je odličja prislužilo še osem tekmovalcev iz Brainobrain Kranj. Zlate medalje so osvojili Neža Rant in Nai Rašić iz Škofje Loke ter Urh Vrtnik iz Cerklj, srebrne medalje pa Žan Rant iz Škofje Loke, Rei Mramor in Žan Sodja iz Kranja ter Jakob in David Čebulj iz Cerklj. »Omenjeni tekmovalci vsak dan trenirajo računanje na abak in s tem krepijo koncentracijo, vizualizacijo, spomin in vztrajnost ter razvijajo kreativnost in motivacijo,« jih je pohvalila Maja Korošak. Letošnji Brainobrainfest je sicer potekal pod geslom: Go for it. No matter how it ends, it was an experience, kar bi lahko prevedli kot: Dajmo. Ni važno, kako se konča, pomembna je izkušnja. »Program Brainobrain je mednarodna franšiza, zato delno poteka tudi v angleščini. S tem motom smo želeli poudariti, da ne gre za tekmovanje drug z drugim, pač pa tekmovanje

Kaja Kerec / Foto: arhiv organizatorja

s samim seboj – dati v določenem trenutku vse od sebe.« S svojim obiskom je udeležence tekmovanja počastila tudi indijska veleposlanica v Sloveniji Namrata S. Kumar, saj se je množično gibanje, ki širi pridobivanje znanja in veščin, pred dvajsetimi leti začelo prav v Indiji, je spomnila

Maja Korošak. »Veleposlanica je pohvalila tudi Brainobrain Slovenija, ki je od leta 2014 razvil 16 centrov brainobrain in ga danes obiskuje okoli 900 otrok.« S svojim nastopom pa je otroke navdušil še igralec Nik Škrlec, ki je tudi državni prvak v pomnjenju in rekorder v recitiranju števila pi.

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKÉ • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKÉ

VEGANSKO IN BREZGLUTENSKO PO BARBARINEM OKUSU (2)

Alenka Brun

Barbara Kokelj se je začela povezovali tudi z gorenjskimi gostinci. Ti namreč opažajo, da jih v zadnjem času obišče kar precej gostov, ki sprašujejo tudi po veganskih jedeh. Ljudi, ki imajo težave z glutenom, pa je tudi iz dneva v dan več, meni avtorica

Veganskega priročnika 2 – vegansko & brez glutena.

Tako se je recimo povezala z ekipo Doma na Joštu nad Kranjem. »Sodelovanje s Tino in Matjažem Sedekem, ki vodita Dom na Joštu, je steklo že pred letom in pol, ko so v svojo ponudbo vključili sladico iz moje prve knjige – prosenko, ki je povsem veganska in brez glutena.« Kasneje so meni obogatili še z eno glavno jedjo.

»Gre v bistvu za zelenjavno-beljakovinsko zloženko. Seveda je jed tudi brez glutena, tako da je primerna za vse, ki se spopadajo z različnimi alergijami, celiakijo in intoleranco na gluten. Zelenjava, ki je del jedi, bodo hišni kuharji sezonsko menjali, osnova pa bo stalnica,« pojasni Kokljeva in doda, da so odzivi nanjo odlični, vseč je tudi vsejdecem.

Kot kaže pa bo sedaj redno sodelovala tudi s Tomažem Bolko pri njegovem novem Eko glamping resortu Kristof. Takoj ko je slišal zanjo, jo je povabil, da bi pripravila veganski pozni zajtrk oz. t. i. brunch za skupino poslovnih aktivnih žensk, ki so bile nastanjene v njegovem glampingu v Šmartnem v občini Cerklje. »Tovrstnih izkušenj imam sicer kar nekaj,« nadaljuje Kokljeva. »Za različne skupine sem namreč že večkrat pripravljala podobne veganske menije. V zelo funkcionalnem

tematskem prostoru s kuhinjo sem tako udeleženkam servirala nedeljski pozni zajtrk, v katerega sem vključila sveže nabran čemaž, ki je začel ravno poganjati, in sicer v obliki zelenjavne pite. Dodala sem še dva slana namaza iz sončničnih semen in rdeče pese ter namaz z noto kurkume, brezglutenski kruh z drožmi, veganske jogurte, granolo ter pripravila še bananin kolač. Skratka, za vsak okus se je našlo nekaj – tako v slani kot v sladki različici, pripravljene jedilnik pa je bil hranljiv, okusen, barvit in nasiten.« Veganski in brez glutena, smeje zaključiti Barbara Kokelj. Bolka jo je kasneje prosil še, ali bi lahko čez nekaj dni pripravila tudi zajtrke za njegove prve tuje goste, kar je z veseljem sprejela. Pri jedeh pa je dodala še en poudarek, in sicer domačnost. Tako je recimo pripravila proseno kašo s suhimi slivami ter ajdove palačinke s slanim namazom iz semen

Zelenjavna pita / Foto: osebni arhiv

in zelišč ter sladkim namazom iz lešnikov in kakava. Nam pa je zaupala recept za preprosto in okusno juho miso (za tri osebe). Potrebujete: eno jušno žlico oljčnega olja, pol rdeče čebule, dva stroka česna, rezino svežega ingverja debeline dva centimetra, četrtno cvetače (narežite jo na cvetke, steblo in liste pa na manjše koščke), en krompir, šest brstičnih ohrovtov, narezanih na četrtine, sojine kalčke (vloženi v pločevinki), eno oranžno in eno rumeno korenje, četrtno pora, sol in poper, jušno žlico paste miso (Barbara Kokelj uporablja fermentirano čičerikino) in eno žlico kvasnih kosmičev, pest svežega

peteršilja, čajno žličko origana. Potem vse sestavine nasekljajte, krompir pa z lupilnikom narežite na »rezance« ali z nožem na tanjše rezine, por in korenje pa na kolobarje. V kozici segrejte oljčno olje in dve minuti pražite čebulo. Dodajte še česen in ingver. Vse skupaj pražite tako dolgo, da lepo zadiši in da sestavine posteklenijo. Vmešajte še preostalo zelenjavo, dodajte miso, prilijte liter vode in začinite. Kuhajte deset minut in juha je pripravljena. In še namig: Če nimate paste miso, jo lahko nadomestite z doma narejeno vloženo jušno pasto, sestavljeno iz naribane zelenjave in soli. (Konec)

Juha miso / Foto: osebni arhiv

PRAZNOVANJA

PLATINASTA POROKA

Marija in Jože Roblek iz Britofa pri Kranju sta praznovala sedemdeseto obletnico poroke.

Suzana P. Kovačič

Marija, dekleško Pičman, in Jože Roblek sta bila že kot otroka soseda v Britofu pri Kranju, kasneje tudi sošolca. »V Britofu je bilo tiste čase kar nekaj kmetij, kjer smo, ko je bila kakšna veselica, plesali na podu. Micka (Marija) me je zmeraj prosila za ples, jaz pa sem bil tudi najbolj vanjo usmerjen. K njim sem hodil na dom in pod pretvezo zmeraj vprašal za brata,« se med smehom spominja Jože Roblek, po domače Srđinčev. Marija je bila doma na kmetiji, v družini so bili štirje otroci, Jože, ki ni bil s kmetov, je imel devet sorojencev.

Naneslo je, da je bil Jože zdoma približno polleta, ker je kot pleskar delal v Slovenskem primorju. Ob vrnitvi se je takoj oglasil pri Mariji, ona pa je zajokala in ga vprašala, kje je tako dolgo hodil. Povedala mu je, da jo hočejo omožiti z drugim. »Vprašal sem jo, ali ima tega fanta rada, pa je odvrnila: 'Oh, kje pa.' Mene da ima rada, je dejala, jaz pa sem ji povedal isto. Rekel sem samo še: 'Micka, sebe poslušaj. To je tvoja odločitev.'« Prisluhnila je srcu, njun zakon je trden že sedemdeset let.

Marija in Jože Roblek na praznovanju platinaste poroke / Foto: Gorazd Kavčič

Marija in Jože sta se poročila 24. aprila leta 1953. Civilno in cerkveno poroko sta imela v Kranju, do tja sta se pripeljala v kočiji, vozil pa jo kar ženinov oče. Svatba je bila na kmetiji Marijinih staršev, ki so poskrbeli za pogostitev s hrano, Jože pa si je za pijačo za svate nekaj denarja izposodil od strica.

Jože Roblek je uredil stanovanje v svoji domači hiši, a je za svojo mlado družino želel zgraditi hišo. Od ženinov staršev, po domače Štruklovih, je v Britofu dobil parcelo in je v petih letih za prigarani denar naredil toliko hiše, da so se lahko vselili. V zakonu sta se

jima rodila hči Kristina in sin Jožef.

Jože je delal v Kovinarju, zatem kot avtoličar v Ljubljana Transportu in Remontu na Primskovem v Kranju. Marija je bila bolehnata, zato v službo dolgo ni šla, je pa lepo skrbelo za dom in družino, iz starih oblek je otrokom šivala nove. Bila je odlična kuharica, in ko sta bila otroka večja, so jo za kuharico vzeli v takratni bife Živil v Britofu in kasneje v kuhinjo v Globusu. Jože je rad pomagal drugim, prejel je tudi priznanje za 80 let aktivnega delovanja v gasilski organizaciji. S pridnimi rokami

sta pred 45 leti postavila vikend v Peroju.

Platinasto poroko sta praznovala v krogu svojih »mladih«, za katere povesta, da lepo skrbijo zanj. Imata tudi štiri vnuke in šest pravnukov. Na njun dom je prišel župnik Janez Jenko iz Predoselj in so imeli mašo kar v dnevni sobi. Mama Marija je bila še posebno srečna ob tem dogodku. Mirno v življenju z veliko ljubezni skupaj plujeta že sedemdeset let, za trden zakon, kot sta še poudarila, je pomembno, da zakonca sama med seboj rešita stvari in ne drugi okrog nanesito njiju.

Presenetili so jo z voščilom in šopkom

Maja Tekavec je konec tedna praznovala rojstni dan. Na Gorenjskem je prepoznaven radijski glas, sem ter tja jo srečamo tudi v vlogi voditeljice, na Radiu Gorenc pa opravlja delo glavne urednice. Tokrat smo Majo Tekavec srečali na Bledu, kjer so ji zaupali sobotno vodenje Zlate harmonike Bled 2023. Po končanem dogodku pa so jo organizatorji prijetno presenetili: blejski župan Anton Mežan ji je javno voščil ob osebnem prazniku, iz njegovih rok pa je prejela tudi šopek, saj je cvetje res nekaj, kar ženske vedno razveseli.

Blejski župan Anton Mežan in Maja Tekavec / Foto: Tina Dokl

Novorojenčki

V kranjski porodnišnici se je v zadnjem tednu rodilo 23 novorojenčkov, od tega 14 dečkov in 9 deklic. Najlažji je bil deček z 2580 grami, najtežja pa deklica s 4960 grami porodne teže. V jeseniški porodnišnici se je rodilo 17 novorojenčkov, od tega 10 deklic in 7 dečkov. Najlažja in najtežja sta bili deklici, prvi je tehtnica pokazala 2580, drugi pa 4560 gramov.

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Na splošno«

Bi mi lahko povedali samo na splošno. Bo vse ok? Znašla sem se v tiski in ne znam naprej. Vsakomur se včasih zgodi, da pred seboj ne vidi niti pol metra, kje šele, da bi vedeli ali videli, kam se obrniti. In takrat je najbolje, da ne naredimo nič. Čisto nič, treba je samo obmirovati in dihati ter počakati, da se dogodki odvijajo sami. In vam se bo zgodilo točno tako. Težave se bodo rešile same po sebi. Ne obremenjujte se »na zalogo«. Vse bo v redu. Lep pozdrav.

»Madeira«

S prijateljico se dogovarjava, da v začetku septembra odpotujeva. Glede na to, da ste mi že napovedali, da bo potovanje

izpeljano še v tem letu, me zanima ali se mi bo vse sešlo s službo in ali bom imela na razpolago dovolj dopusta?

Vse skupaj bo potekalo po načrtu. Dobili boste službo in tudi potovanje s prijateljico se vam obeta. Srečno.

»Služba«

Še vedno čakam službo, v mislih imam, da ste mi napovedali spremembe v začetku meseca marca ali aprila, odgovorov enostavno ne dobim ali pa brezupno čakam. Sem v obdobju, ko se primerjam s svojimi vrstniki, kaj vse oni imajo in česa jaz nimam, enostavno sem slabe volje in brez upanja.

Na roki imamo pet prstov in nobeden ni enak drugemu, vsi so si različni. Eni so ožji,

drugi debelejši. Eni dolgi, drugi krajši. Pa vendar je vsak unikaten. Tako je tudi z ljudmi. Vsi smo si različni, po drugi strani pa spet podobni. Ne bodite v skrbeh, kmalu boste doživeli vse tisto, kar vidite pri drugih, pa sami nimate. Služba bo zelo v kratkem in boste več kot zadovoljni. Srečno.

»Marjetka«

Imam občutek, da se vrtim v krogu, kjer enostavno ni izhoda. Upam, da najdete vsaj vi kakšen spodbuden odgovor. Ali bom kdaj lahko finančno bolj brezskrbna? Zanima me, kaj bo v prihodnosti z mojim odnosom s partnerjem. Ali bosta punčki zdravi?

Očitno je tako obdobje in položaj planetov, da se človek preprosto ne zna premakniti naprej. Ampak saj veste, da za vsakim dežjem posije sonce. Pomlad je že tu in kmalu bo poletje, ki bo prineslo nove in sveže energije. Po

domače povedano: ste preutrujeni in kar precej zaskrbljeni. Seveda vse to potem vodi v slabo voljo in da ne znate okoli sebe videti nič lepega. Pri zdravju vam ne vidim nič slabega razen tega, da ste utrujeni in brez energije. Kar pa se zelo kmalu spremeni oziroma obrne v vašo korist. Odnos z možem, ki je trenutno brezvoljen in otopel, se bo v času poletja izboljšal in obdržal v prihodnosti. Tudi njega skrbi, največ zaradi denarja. Noče pa se o tem pogovarjati in glas in ne najdeta skupne točke. Na splošno je res, da je oseba, ki se premalo potrudila in prehitro odneha pri svojih ciljih. Vi pa s tem nimate težav, saj si želite sprememb in k temu stremite. Glede financ ne bodite v skrbeh, vse se vam bo pozitivno izšlo. Punčki sta in bosta še naprej zdravi. Sta sončka posebne vrste. Polne smeha in energije. Želim vam vse lepo.

LAŽJI SUDOKU

9		3	7		4			8
	7		1	3				2
	4			8		5		
3	5				1	6		4
		4				8		
2		6	9					1
		5		9				3
	1			6	7			8
7			5		8	9		6

Rešitev:

9	7	6	8	1	5	2	4	3
8	7	2	9	6	5	1	6	2
1	4	2	6	7	5	9	8	3
2	1	5	7	9	8	6	3	4
7	6	9	1	8	2	4	5	3
6	2	7	9	1	8	2	4	5
8	9	6	2	1	7	5	3	4
4	5	8	2	1	7	9	6	3
3	8	1	9	5	2	4	6	7

TEŽJI SUDOKU

1			3			7		
	6			1				3
4					8	1		
8		9	7	5				
					4	3	5	9
		3	9					6
2				6			4	
		8			2			5

Rešitev:

9	1	6	2	5	7	8	4	3
8	7	2	9	5	1	6	2	4
9	4	2	1	8	6	5	3	7
6	7	5	8	9	1	2	4	3
2	8	9	6	1	7	5	3	4
7	6	1	2	4	9	5	3	8
8	9	1	5	6	2	4	7	3
4	5	8	7	3	1	2	9	6
3	8	7	9	4	5	6	2	1

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Slovensko Marijino narodno svetišče, Brezje 72, Brezje

SLOVENSKO MARIJINO NARODNO SVETIŠČE BREZJE

Sreda, 24. maj 2023, ob 19.00
Trg pred baziliko Marije Pomagaj

Prireditev ob 160-letnici prve čudežne ozdravitve pri Mariji Pomagaj (1863) in 35-letnici imenovanja brezjanske cerkve za baziliko (1988).

NASTOPAJOČI

Modrijani, Nina Pušlar, Ana Dežman, Ansambel Saša Avsenika, Marko Vozelj, Gorenjski oktet, Lovski rogisti Bohinj, Spominčice

POVEZUJETA

Mateja Rosa in Jure Sešek

Več informacij:
www.marija.si
Romarski urad Brezje

Gorenjski Glas

GORENJSKI GLAS	NOVINARKA JAMNIK	PUNTAR	AVSTRJSKI PESNIK (RAINER MARIA)	KOSTUMO- GRAFIJA VOGELNIK	ŠVICARSKA SMUČARKA (LARA)	PISATELJ DUUN	DAVID TIJANIČ	LETOVIŠKO MESTO V SVIČI	AMORETI	RADIJSKI APARAT
SLOVENSKI KOMIK IN TV VODITELJ (J. G.)					11					
ČEBELARSTVO										
VRTNA SOLATNA RASTLINA							OSEBNI PRAZNIK			
POJAV NA NEBU		15		DEL LJUBLJANE	TRAVNAT SVET NA KONCUNJIVE					4
PEVKA ERBUS					ANTIČNA ZGRADBA V PULI	ANIENE (ANT. ZAPIS) MAROGAST VOL				
NIKELJ			MESTO OB SAVINJI						SLADKO TROPSKO SADJE	SEZNAM POGLAVJ NA KONCUNJIVE
SLIKARSKA TEHNIKA			PRIŠIT NABOREK						ANA KLAŠNJA	
GORENJSKI GLAS	SILA MOČ		TOVARNA OPEKE GR. BOGINJA MAŠČEVANJA		19				ZDRAVILNA RASTLINA	
SL. PISEC (JANEZ)						PISMENI SOLSKI IZDELEK	MAZILO			17
ŠAHIŠTKA KUŠNIR				GLAVNO MESTO KAZAHSTANA						
BARBIKIN PARTNER				PREDENJE (KNJIŽNO)	ENAJSTMETROVKA					
SPODNJI DEL NADSTREŠKA					PEVKA ZORJAN				SLAVKO OSTERC	
SILVO TERŠEK				ILUSTRATOR			10		RAZA PRASKA	SLOVENSKI IGRALEC (S. S.)
DAN V TEDNU		8		GL. MESTO MAROKA			SLAVA, GLORIJA			NAŠA NEKDANJA VALUTA
GORENJSKI GLAS	DLAKA IZ KONJSKE GRIVE		GR. JUNAK, AJANT				JUTRANJA PADAVINA			
KRASTAČA			JEČA, ZAPOR						ŠTEVILO Z DVEIMA NIČLAMA	
RIMSKA BOGINJA JEZE					PEVEC JUNKAR	POLOŽAJ V JOGI				
VSTAJA						SOSED IRANCA				

SESTAVIL: F. KALAN	NA AKORD PLAČAN DELAVEC	RAVAN	BALONAR SORN	MOČVIRJE	ZNAMKA HARF	KOSITER	ARABSKO MAMILO	DRAMA MIROSLAVA KRLEŽE	GORENJSKI GLAS	DEL VOJVODINE	DROBEC SKALE	UMETNIŠKO DELO						EVA RAS		
												HVALNICA						MESTO V ITALJI		
OKRAS V ARABSKEM SLOGU					16				STAROGRŠKI KIPAR				7			DUMASOV MUSKETIR				PLAVALKA KLANČAR
LASTNIK KAVARNE		6							IGRALEC MULEJ							ŽIVALSKA NOGA			1	
BARIERA							SMUČARSKI DOSKOK									KRAVJI PASTIR				KONEC MOLITVE
RAFAEL NADAL				UMETNOST			SAMICA SOMA		DEL GLAVE, VRTELJ											ČEŠKA PRITRILNICA
HITER TEK									BRIGA, SKRIB											SKAND. MOŠKO IME
BRITANSKI GLASBENIK (BRIAN)																				GORAN VIŠNJIČ
PREVRANT																				
ALEKTO ARETEJ LUGANO RAKETIR SKOPAS	MODA DOLGIH OBLAČIL								JUŽNO-AMERIŠKI INDIJANCI											
ZMERNO V GLASBI					3				KATRAN											
ABAKUS		14							PEVKA DEŽMAN											
KRANJ									SULTANAT V AZIJI											
IGRALKA SIGNORET									SANJE, SPANJE											
PREBIVALEC ISTRE									NEKDANJI FRANKOVSKI DRŽAVNI URADNIK											
									VELIKA JUŽNO-AMERIŠKA KAČA											

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do petka, 26. maja 2023, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

Nagrade: tri družinske vstopnice za Muzej jaslic Brezje

1	2	3	4	5	6	
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	

PET BRATOV, 1. DEL

Ti boš pa župnik, so mi rekli

MILENA MIKLAVČIČ

usode

»Ko sem prebral prvo nadaljevanje Korlove zgodbe, sem si rekel: Takoj poklič in povej še ti svojo, da te ne bo prehitro minilo.«

To so bile Petrove besede, s katerimi me je dodobra presenetil, saj je sprva želel povedati svojo zgodbo kar po telefonu. Pa sva si potem vseeno našla malo več časa za pogovor nekje na poti med Žirmi in Postojno.

Njegova izpoved je »zlat« primer o tem, kako lahko starši, morda celo dobronamerno, dotolčejo svojega otroka, da z leti postane le senca tega, kar je v otroštvu želel postati.

»Bilo nas je pet bratov. Prvi štirje so se rodili eden za drugim, jaz šele deset let za zadnjim. Oče je vsakemu od nas že ob rojstvu določil, kaj bomo v življenju počeli. Ker pa je bila očetova beseda pri hiši zakon, je z njo povzročil nemalo žalostnih situacij.

Starejši brat bi moral podjedovati obrt, a zanjo ni imel niti najmanj poslušnosti. Bolj

ga je oče silil, bolj je begal od doma, dvakrat je celo ušel čez mejo, tako da ga skoraj pet let ni bilo na spregled. Po spletu srečnih okoliščin je med štopanjem srečal dekle s kmetov, danes je ponosen solastnik dobro stoječe kmetije s sadovnjakom in vinogradom. Žal je oče vztrajal, da domačih, zaradi neposlušnosti, ne sme več obiskovati.

Drugi brat bi potem moral ostati doma, a je bil zato preveč bistroumen. Študiral je, a brez očetove pomoči, danes je kemik in dela v razvoju. Tudi on je starše razočaral, na srečo ne tako močno kot prvi brat. Lahko se je vračal domov, a vsakič, ko je prišel, je bil deležen pridig.

Tretji brat je bil vse tisto, kar po našem, družinskem izročilu, ne bi smel biti: rad je imel ženske, bil je tudi postaven, vsi so ga imeli radi. Je edini, ki ima za seboj dva ponesrečena zakona, zadnjih dvanajst let živi z žensko, s katero imata dva otroka, nista pa poročena.

Četrti brat je privolil v prevzem družinske obrtne delavnice šele, ko jo je oče prepisal nanj. In ko mu je pred notarjem obljubil, da se v posle ne bo vtikal. Seveda je bilo potem vse drugače. Oče je hotel imeti ob sebi le hlapca, ki bo naredil umazana dela, sam pa bo posle vodil podobno, kot jih je prej. Žal je med njima prišlo do hudega spora. Brat je zagrozil, da bo vse skupaj pustil in šel drugam. Šele takrat je oče, na mamino jezo, popustil in se umaknil. Sprva je brat nameraval zgraditi hišo na domači parceli, a si je kasneje premislil. V delavnico, ki jo je dobil razširil, zgradil je tudi nov obrat, se vozi dvajset kilometrov daleč. Dokler je bil oče še živ, bi raje videl, da

mu jermene režejo s hrbta, kot da bi priznal, da je ponosen na sina.

Zame so doma govorili, da sem 'škart roba'. Kot novorojenček sem imel izpahnjene kolke, mami sem nakopal kup poti in težav. Bila je navajena, da so prvi štirje odrasli brez njene pomoči, pri meni pa se ji je zalomilo. Prav tako sem imel težave z izgovarjanjem črke r, včasih sem tudi jecljal, a so zdravniki rekli, da zaradi strahu, s katerim sem se menda že rodil. V otroštvu sem najpogosteje slišal stavek: 'Tak, pejdi mi že izpod nog!' Odraščal sem sam, bratje so bili že vsi razen zadnjega od doma. Več kot toliko nihče ni skrbel zame. Le če me zvečer ni bilo ob uri doma, me je oče šel iskat na senik in me dal čez koleno. Pa sem imel komaj pet let. Veliko sem bral, pisal sem dnevnik. Potem ga je našla mama, ga prebrala in me natepla zaradi neumnosti, ki sem jih menda zapisoval. Večkrat se je zazrla vame in sama pri sebi mrmrala: 'Kje sem imela pamet!' Verjetno ji je bilo žal, da je podlegla očetovi želji, ko je zvečer legel na njeno stran postelje.

Ker sem kar naprej tičal v knjigah, za delo menda nisem bil sposoben, je oče sklenil, da bom šel za župnika. Zdelo se mu je, da bom tam varno spravljen. Najina pričakovanja glede študija so se krepko razhajala. Želel sem postati učitelj, saj sem si rad predstavljal, kako bom vtilval znanje iz fizike in matematike v neuke glave!

Kot edini od bratov sem postal ministrant. Kar mi sicer ni bilo odveč, saj se je bilo z župnikom, ki je bil precej filozofski, lepo pogovarjati. Do srednje šole sem

se tudi telesno opomogel, o težavah s kolki ni bilo več ne duha ne sluha, celo r mi je uspelo usvojiti. Bil pa sem bolj sramežljive narave, četudi so mi bila dekleta zelo všeč in sem pogosto sanjari o njih. A poguma, kot ga je imel pri dekletih brat, nisem imel. Po maturi sem se brez vednosti staršev vpisal na matematično fakulteto. Ne vem, kako, a bili so prepričani, da sem pristal na teološki. Ko so izvedeli, je bil ogenj v strehi! Nagnali so me od doma, za dobro leto sem moral prekiniti študij, da sem se zaposlil in si prislužil denar za skromno življenje v Ljubljani. Bratov si nisem upal vprašati za pomoč. Kdo ve, kaj bi rekli, saj smo se poredko videli in še bolj poredko družili.

Službe nisem takoj dobil, saj je bilo v tistem obdobju učiteljev preveč. Kot navaden delavec sem delal za strojem, kjer sem spoznal svojo prvo ljubezen. Dajala mi je lažne upe, ni mi povedala, da je že poročena. Globoko me je prizadela, sam pri sebi sem sklenil, da bom ostal samski. Leta so tekla, doma so malo pozabili, da sem izdal njihova pričakovanja. Začeli so me spodbujati, naj si najdem dekle, se poročim in imam otroke. Da sem se le prikazal na pragu, se je začelo: 'A kar sam? A nisi še nobene srečal? Boš videl, da bo vse narobe, ko te bodo začeli opravljati, da si gej ...'

Če sem se smejal, je bilo narobe, če sem bi resen – prav tako. Mama je bila še bolj strupena kot oče. Njemu se na stara leta – ko sem se rodil, je imel 58 let – ni več kot toliko ljubilo ukvarjati z menoj ...«

(Konec prihodnjič)

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

S prvomajskimi prazniki smo odprli sezono piknikov, h katerim spada tudi peka na žaru, zato bodo tokrat recepti vezani na žar.

Piščanec v začimbni pasti na žaru

Potrebujemo 4 piščančja bedra, sol, 80 g sončničnih semen, 50 g parmezana, malo jušne osnove, 4 žlice oljčnega olja, peteršilj, majaron, česen in kozarec piva.

Piščančjim bedrom previdno odstranimo kost tako, da ne poškodujemo kože. Meso in kožo solimo, popramo in posujemo z majaronom. Česen stisnemo posebej ter mu dodamo sol, nasekljana sončnična semena, parmezan, malo jušne osnove, poper in sol. Zmešamo, da dobimo začimbno pasto. Z njo napolnimo vsako odprtino na piščančjem bedru, odprtine pa zapremo z zobotrebcom. Med peko jih mažemo z oljem, proti koncu pečenja pa polivamo s pivom.

Kosi purana in zajca na žaru

Potrebujemo kose purana in zajca, za kvašo pa sol, poper, brinove jagode, rožmarin, timijan, kis, mleto pekočo papriko in oljčno olje.

Razkosane kose zajčjega mesa damo v posodo, dodamo sestavine za kvašo in z njimi dobro natremo meso. Prilijemo toliko kisa, da je vse meso v kvaši. Purana nasolimo, popopramo, namažemo z oljčnim oljem, dodamo malo pekoče mlete paprike in pustimo stati na hladnem. Kvašo za zajca lahko pripravimo že dan prej. Žar namažemo z oljčnim oljem in na njem z vseh strani spečemo vse meso. Pečemo počasi in med peko meso obračamo in mažemo z oljem, da se enakomerno speče. Pečenega položimo v ogreto posodo.

Omaka za meso z žara

Potrebujemo 2 žlički olja, čebulo, žlico kisa, žlico rjavega sladkorja, 1,25 dl paradižnikove omake in žlico worcestrske omake.

V kozici na olju popražimo drobno sesekljano čebulo, da postane mehka. Dodamo vse preostale sestavine ter pustimo, da zavre. Znižamo temperaturo in kuhamo še 3 minute. Omako ponudimo vročo k pečenemu mesu z žara. Shranjeno v hladilniku porabimo v enem tednu.

Zelenjava na žaru

Potrebujemo 2 jajčevca, 4 bučke, 4 paradižnike, 3 paprike, 2 koromača, oljčno olje, sol, poper, origano in sok 1 limone.

Zelenjavo očistimo in narežemo na večje kose. Damo jih v skledo, pokapamo z oljem in dobro premešamo. Mrežico na žaru dobro segrejemo. Kose pečemo od 10 do 15 minut in jih z vseh strani obračamo. Pečene damo v skledo, pokapamo jih z oljčnim oljem in limoninim sokom, začинimo s soljo, poprom in origanom ter premešamo.

Krompir na žaru

Potrebujemo 8 krompirjev, strok česna, materino dušico, oljčno olje, poper in sol.

Krompir operemo in ga kuhamo od 10 do 15 minut. Odcedimo ga in vsakega posebej zavijemo v folijo in spečemo na žaru. Pečen krompir odvijemo, ga povrhu križno prerežemo in v zarezo damo malo preliva. Zanj drobno sesekljamo česen in materino dušico, dodamo olje, sol in poper ter zmešamo.

Skutna rulada z jagodami

ERIKA JESENKO

Če iščete sladico, ki bi jo postregli ob naslednjem priložnostnem kosilu in pustili vtis na goste, je skutna rulada z jagodami prava izbira. Kombinacija lahke skutne kreme in jagod, zavitih v puhast biskvit, ustvari harmoničen okus s prijetno teksturo. In najboljši del? Ta recept je presenetljivo enostaven za pripravo, tako da lahko navdušite svoje goste, ne da bi cel dan preživeli v kuhinji.

Za pripravo skutne rulade z jagodami potrebujemo: za biskvit: 5 jajc, 150 g moke, 100 g sladkorja, 1 vaniljev sladkor, pol pecilnega praška, ščep soli; za nadev: 150 g jagodne marmelade,

300 g pasirane skute, 150 g gostejšega jogurta ali kisle smetane, 3 dl sladke smetane, 3 liste želatine, 1 vaniljev sladkor, lupinica ene bio limone, 50 g mletega sladkorja, 300 g svežih jagod, 1,5 dl soka iz kompota za navlažitve biskvita.

Priprava testa: Skupaj zmešamo moko, pecilni prašek in ščep soli. Beljake in rumenjake ločimo. Iz beljakov stepamo sneg in na sredini stepanja dodamo sladkor ter stepemo do kompaktnega snega. V sneg med počasnim in postopnim mešanjem dodajamo rumenjake in nato še mešanico moke. Maso razporedimo

na pekač, prekrit s papirjem za peko, in pečemo v pečici, segreti na 170 °C, 10 minut. Pečen biskvit prevrnemo na vlažno čisto kuhinjsko krpo ter odstranimo peki papir. Skupaj s

LAHKE JEDI

krpo zavijemo v rulado in pustimo, da se ohladi.

Medtem ko se biskvit hladi, pripravimo nadev: Želatino za 10 minut namočimo v hladni vodi in jo nato ožamemo. V kozici segrejemo 0,5

dl sladke smetane ter v njej raztopimo ožeto želatino. Preostalo smetano stepemo. V posodi posebej zmešamo skuto, jogurt, sladkor, vaniljev sladkor in limonino lupinico ter smetano z raztopljeno želatino. Nato vmešamo še stepeno smetano. Jagodam odstranimo zeleni del ter jih narežemo na manjše koščke.

Ohlajeni biskvit namočimo s sokom iz kompota, premažemo z marmelado in pripravljeno kremo ter potresemo z narezanimi jagodami. Biskvit skupaj s kremo zvijemo v rulado in jo za nekaj ur postavimo v hladilnik, da se ohladi.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki **Kažipot brezplačno samo enkrat**, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

V nedeljo romarska maša

Sveti Jošt nad Kranjem – Župnija Kranj Šmartin v nedeljo, 14. maja, ob 11. uri vabi na Sv. Jošt nad Kranjem k tradicionalni romarski maši ob šesti velikonočni nedelji in na praznovanje godu sv. Jošta v sredo, 17. maja, ob 17. uri.

IZLETI

S kolesom do Zbilj

Naklo – Društvo upokojencev Naklo v četrtek, 11. maja, vabi na kolesarjenje, ki bo potekalo na relaciji Naklo–Trboje–Zbilje–Mavčiče–Naklo. Start bo ob 9. uri izpred Doma upokojencev Naklo.

V dolino Završnice

Kokrica – Društvo upokojencev Kokrica v petek, 12. maja, vabi na pohod v dolino Završnice. Zbirno mesto bo ob 8. uri pred kulturnim domom na Kokrici, od koder se bodo udeleženci s svojimi vozili odpeljali do izhodišča v Žirovnici. V primeru slabega vremena bo pohod prestavljen na naslednji petek, 19. maja.

Na izlet in kopanje v Strunjan

Kranj – Gorenjska podružnica za zdravje srca in ožilja v četrtek, 18. maja, vabi na izlet in kopanje v Strunjan. Odhod avtobusa bo ob 8. uri s parkirišča Sloga v Kranju. Prijave do petka, 12. maja, zbira Inge Sajovic na 030 673 541.

OBVESTILO NAROČNIKOM

Račune lahko prejmete tudi po elektronski pošti

- Če želite račune prejemati po e-pošti, nam na e-naslov narocnine@g-glas.si sporočite točno ime in priimek ter naslov, da vas bomo našli na seznamu.
- Na e-naslov, s katerega nam boste poslali osebne podatke, bomo poslali račun v obliki pdf, ki bo povsem enak položnici v tiskani izdaji.
- Sodobna tehnologija omogoča tudi hitro in preprosto plačevanje računov s pomočjo mobilnega telefona in QR kode.

Prepričani smo, da boste zadovoljni.

Gorenjski Glas | www.gorenjskiglas.si

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Nagrajenci

Izzrebani nagrajenci nagradne križanke z geslom RE-STAVRACIJA CUBIS Z JEDMI ŽARA, objavljene v časopisu Jurij 14. aprila 2023, so: 1. nagrado, dve napolitanski picci po izbiri, prejme **Jožica Repinc** z Bleda, 2. nagrado, dva pad thaia, prejme **Drago Kolenc** iz Žirovnice in 3. nagrado, dva Cubis burgerja, prejme **Marija Pergar** iz Šenčurja. Nagrajencem iskreno čestitamo.

OBVESTILA

Dan krepitve zdravja

Cerklje – Center za krepitev zdravja, ki deluje v okviru Zdravstvenega doma Kranj, v sodelovanju s Krajevno organizacijo Rdečega križa Cerklje in tamkajšnjim Zavodom za turizem v sredo, 10. maja, organizira Dan krepitve zdravja. Aktivnosti (meritve krvne tlaka, analiza telesne sestave in testiranje telesne pripravljenosti udeležencev, pogovori z različnimi strokovnjaki) bodo potekale od 15. do 18. ure na zunanjem igrišču osnovne šole, v primeru dežja pa v Športni dvorani Cerklje.

Program medgeneracijskega sodelovanja

Preddvor, Šenčur, Naklo – V sredo, 10. maja, ob 18. uri bo v Kulturnem domu Preddvor telovadba za najlepša leta, primer-na za vsakogar, ki se želi razgibati. V Domu krajanov Šenčur bo v sredo, 10. maja, ob 8. uri plesno-gibalna delavnica, za katero ni pogoj plesno predznanje ali talent. V četrtek, 11. maja, ob 9. uri bo na tej lokaciji še delavnica, namenjena seznanitvi s programom Word in uporabo elektronske pošte Gmail. V Medgeneracijskem centru Naklo bo v petek, 12. maja, ob 18. uri ustvarjalna delavnica z naslovom Servietna tehnika. Za vse aktivnosti v okviru medgeneracijskega sodelovanja so obvezne prijave do zasedbe mest na mck-prijave@luniverza.si ali 04 280 48 25.

PREDAVANJA

Predavanje o urinski inkontinenci

Lesce – Koronarno društvo Gorenjske vabi na predavanje o urinski inkontinenci, ki bo v sredo, 10. maja, ob 18. uri v Čebelskem centru Lesce. Predavala bo fizioterapevtka Alenka Korošec, vstop pa bo prost. Društvo vpisuje tudi nove člane.

Uvertura v MINFOS

Dolina – Občina Trzič v sredo, 10. maja, ob 19. uri kot uverturo v MINFOS organizira predavanje dr. Petra Skoberneta z naslovom Na obisku doma, ki poudarja, da sobivamo z drugimi živimi bitji, zato sta pomembni odgovornost in obzirnost. Dogodek bo v Razstavno-izobraževalnem središču v Dolini.

KONCERTI

Sloven'c Slovenca vabi

Cerklje – Dve moški pevski zasedbi z žlahtno tradicijo – Komorni moški pevski zbor Davorina Jenka Cerklje in Ljutomerski oktet – vabita na skupni koncert Sloven'c Slovenca vabi, ki bo v petek, 12. maja, ob 20. uri v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika v Cerkljah.

Dobrodelni koncert

Škofja Loka – Župnijska karitas Škofja Loka v petek, 12. maja, ob 20. uri prireja dobrodelni koncert, in sicer v kapucinski cerkvi svete Ane v Škofji Loki.

RAZSTAVE

Zgodba Save

Jesenice – V Kolpernu na Stari Savi bo v torek, 9. maja, ob 19. uri jeseniška premiera filma Zgodba Save režiserja Rožleta Bregarja in ekipe Balkan River Defence. Projekcija je spremljevalni dogodek razstave Sava združuje, ki je do 12. maja na ogled v Galeriji Kosova graščina.

Mizar-monter in mizar (m/ž)

Iščemo nove sodelavce, mizarje in mizarje-monterje, za delo v delavnici in za okrepitev naših ekip za montažo akustičnih panelov in vrat v športnih dvoranah v Avstriji in Nemčiji. Nudimo stalno zaposlitev v Avstriji z vsemi pripadajočimi dodatki in odlično delovno vzdušje. Delovni teden mizarjev in odlično štirje delovni dnevi in trije prosti dnevi. **Obiščite nas na www.diaplan.com, 9611 Nötsch, Nötsch 245, ali pokličite 0043 676 460 17 02 (Janez Grlic).**

Veslimo se vašega klica.

Diaplan Stahl - Holz, Baumhofstr. 9, AT 9020 Celencec

GG | IZLET 10. maja 2023

KAMNIK IN TERME SNOVIK

Tokrat vas vabimo na sprostitveni izlet v Terme Snovik. Najprej se bomo odpeljali v Kamnik in si ga ogledali. Spoznali bomo tudi novo pridobitev – kip mamuta. Po postanku ob kavi se bomo odpeljali v Snovik in si privoščili kopanje in razvajanje v termalnih vodah Term Snovik. Vabljeni!

Cena vključuje: prevoz, voden ogled Kamnika, 4-urno kopanje v Termah Snovik, kosilo in DDV

Odhodi avtobusa: z AP Radovljica ob 7.00, z AP Creina Kranj ob 7.25 z AP Mercator Primskovo ob 7.35, z AP Škofja Loka ob 7.55 Vrnitev v Kranj predvidevamo okrog 18. ure.

Za rezervacijo čim prej pokličite na tel. št. **04 201 42 41**. Za objave, ki prispejo kasneje kot dva delovna dneva pred odhodom, zaračunamo potne stroške.

Cena izleta je 39 evrov

Gorenjski Glas

KOPANJE V TERMALNI VODI

OGLED MAMUTA

KAMNIK

desetdnevna vremenska napoved

Torek 9. 5. 10/19 °C	Sreda 10. 5. 9/16 °C	Četrtek 11. 5. 8/12 °C	Petek 12. 5. 8/13 °C	Sobota 13. 5. 9/15 °C
Nedelja 14. 5. 9/12 °C	Ponedeljek 15. 5. 10/14 °C	Torek 16. 5. 9/15 °C	Sreda 17. 5. 10/17 °C	Četrtek 18. 5. 10/19 °C

tedenski koledar

	vzhod	zahod
9. 5. tor. Gregor	5:38	20:21
10. 5. sre. Izidor	5:37	20:22
11. 5. čet. Žiga	5:35	20:23
12. 5. pet. Pankracij ☾	5:34	20:25
13. 5. sob. Servacij	5:33	20:26
14. 5. ned. Bonifacij	5:31	20:27
15. 5. pon. Zofka	5:30	20:28

Nagrajenci

Nagrada križanka iz Gorenjskega glasa št. 33 z geslom Navdih za kuharskega oskarja, je glavno nagrado prinesla **Francu Rovanu** iz Kranja, drugo je prejela **Ela Novak** iz Mavčič in tretjo **Štefka Lužan** iz Žabnice. Nagrajencem čestitamo!

Nagrajenke križanke z geslom IGRAMO, PLEŠEMO V GŠ KRANJ, katere sponzor je Glasbena šola Kranj in je bila objavljena v Gorenjskem glasu 21. aprila, so: **Ivanka Tratnik** iz Mavčič, **Izabela Zaplotnik** iz Preddvora in **Slavi Jenko** iz Kranja. Vsaka prejme dežnik, zvezek in kemični svinčnik GŠ Kranj. Čestitamo!

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

PRODAM
TRISOBNO stanovanje v Kranju, potrebno obnove, tel.: 064/293-323
23001222

HIŠE

KUPIM
VSELJIVO hišo z vrtom, v Podnartu ali bližnji okolici, tel.: 041/731-016
23001224

MOTORNÁ VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM
SEAT Ibiza 1.4, bencin, l. 2008, 1. lastnik, tehnični do 31. 3. 2024, tel.: 040/795-958
23001223

TOYOTA RAV4, l. 2006, ohranjen, brezhiben, zimske gume na platiščih gratis, tel.: 031/717-307
23001232

KURIVO

PRODAM
SUHA bukova drva, butare, mešana drva ter rajkelne - okroglice, tel.: 031/826-621
23000564

STANOVANJSKA OPREMA

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM
DVE cisterni, kovinski, 2.000 l, za kurilno olje in gorilec CTC, ugodno, tel.: 040/522-329
23001227

UMETNINE, NAKIT

PRODAM
TAPISERIJE, unikatni, izjemne tehnične, umetniške, sporočilne in energijske vrednosti, tel.: 040/567-544
23001100

KMETIJSKI STROJI

PRODAM
PLUG tribrazdni, obračalnik Lancman in kosilnico Kuhn na 6 diskov GMD 66 Select, tel.: 031/330-425
23001229

KUPIM

KOSILNICO, traktor in druge priključke, tel.: 041/540-364
23001233

LOTO

Loto rezultati - žrebanje
7. 5. 2023
5, 6, 13, 19, 29, 31, 36
in 21

Loto PLUS:
1, 2, 3, 21, 33, 37, 39
in 30
Lotko: **2 6 0 3 0 1**

Sklad 10. 5. 2023 za Sedmico: **780.000 EUR**
Sklad 10. 5. 2023 za PLUS: **2.510.000 EUR**
Sklad 10. 5. 2023 za Lotko: **300.000 EUR**

ODKUP traktorjev in kmetijske mehanizacije, v kakršnem koli stanju, tel.: 041/255-834
23001197

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave, grahaste, črne in bele barve, pred nesnostjo, in kg priščanci za dopitanje. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.: 041/710-113
23001216

BIKCA in teličko ČB, stara 14 dni, tel.: 041/342-350
23001201

BIKCA križanca, starega 14 dni, in ČB, starega 7 dni, tel.: 041/357-944
23001226

RJAVE jarkice in bele piščance za dopitanje. Stanonik, Log 9, Škofja Loka, tel.: 041/694-285
23001230

ZAPOSLOTITVE (m/ž)

NUDIM

ZA daljše obdobje zaposlimo skladiščnika m/ž. Prevzem in izdaja blaga. Delovni čas je dopoldan in popoldan. Več informacij: Agroizbira Kranj, d.o.o., Smedniška cesta 17, Kranj, tel.: 031/211-238
23001231

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE - vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišč, ograje, kamnite škarpe in dimnike, krovstva in kleparska dela, sanacije in renovacije, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d.o.o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838
23001219

ADAPTACIJE - vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija, krovstvo, tesarstvo - po zelo ugodni ceni. Leard, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163
23001218

BELJENJE in glajenje sten, antiglivični premazi, barvanje fasad, nadstreškov in ograj vam nudi Pavec Ivan, s.p., Podbrezje 179, Naklo, tel.: 031/392-909
23000918

ZASEBNI STIKI

FANT išče mamico za resno vezo. Če si želiš prave ljubezni, pokliči, tel.: 030/781-854
23001225

RAZNO

PRODAM
NOV stiskalec pločevink, cena 30 EUR, tel.: 041/255-636
23001228

ZAHVALE, OSMRTNICE

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Vaše želje sprejemamo po e-pošti na malioglas@g-glas.si ali po navadni pošti na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

Gorenjski Glas
www.gorenjski-glas.si

Kdaj in kam jih saditi, kako jih gnojiti in zaščititi pred mrazom, škodljivci in boleznimi, so osrednja poglavja te knjige. Predstavi številne sorte vrtnic, ki so jih preizkusili v Sloveniji. Vrtnica je na vsakem vrtu nekaj posebnega, zato bo ta prelepa knjiga z več kot 250 fotografijami očarala prav vsakogar.

Število strani: 176 strani, 19 x 25 cm, trdo vezana

25⁵⁰ EUR
* Poštšina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

S to praktično knjigo se boste naučili, kako sadje pravilno vkuhamo, pasteriziramo, glaziramo, kandiramo, posušimo in vložimo v kis ali alkoholne pijače. Preizkusite lahko okoli 100 receptov.

176 strani, 17 x 23 cm, trda vezava

22 EUR
* Poštšina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Nagrajenci

Izžebani nagrajenci nagradne križanke z geslom AVTOSERVIS BOLTEZ, objavljene v časopisu Gorenjski glas 14. aprila 2023, so: 1. nagrado, jopico Offroad, prejme **Štefka Habjan** iz Kranja, 2. nagrado, brezrokavnik Offroad, prejme **Anica More** iz Škofje Loke in 3. nagrado, majico Offroad, prejme **Hilda Kuralt** iz Medvod. Nagrajencem iskreno čestitamo.

Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

RADIO KRANJ 97.3
tvoji najljubši hiti

Poslji SMS s ključno besedo **POMEZIK5** na 1919 in daruj 5€.

Omogočimo počitnice vsem otrokom!

Več informacij na www.zpm.si

Illustracija: Jana Fak

PROSIMO, DARUJTE KRI!

BKS - OZ Kranj vabijo vsi na krvodajalsko akcijo, ki bo potekala:

V PROSTORIH GASILSKO REŠEVALNE SLUŽBE - KRANJ
Bleivelsova cesta 34
V ČETRTEK, 11. maja 2023

PROSIMO, POKLIČITE IN SE NAROČITE NA DAROVANJE KRVII

PRIDRUŽITE SE VELIKI DRUŽINI KRVODAJALCEV MED 7. IN 13. URO!

051/389 270 ali **051/671 147** ali **030/716 796**

Krvodajalcem se zahvaljujemo za odlobo, razumnostje ter upoštevanje vseh preventivnih zaščitnih ukrepov.

www.daruj-kt.si
BREZPLAČNA OBRABA

ZAHVALA

Lepo je, da ima tudi mama mamo, da kdaj nasloni glavo na njeno ramo. (Feri Lainšček)

V 95. letu starosti se je od nas mirno in tiho poslovila **LJUDMILA PRISTOV** učiteljica v pokoju

Draga mama, pogrešali bomo tvojo ramo.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste jo poznali in imeli radi.

Vsi njeni
Radovljica, maj 2023

Zven harmonik na Bledu

V soboto je Festivalna dvorana Bled gostila tekmovanje harmonikarjev v igranju na diatonično harmoniko Zlata harmonika Bled 2023, v nedeljo pa so se ob Blejskem jezeru po nekajletnem premoru ponovno srečali harmonikarji in harmonikarice.

ALENKA BRUN

Bled – Tradicionalno gorenjsko tekmovanje harmonikarjev v igranju na diatonično harmoniko, ki je bilo trideset let v Besnici, se je letos preselilo na Bled. Dolgoletni strokovni vodja tekmovanj Janez Fabijan je dal županu Občine Bled Antonu Mežanu pobudo za organizacijo tekmovanja na Bledu in stvari so stekle.

Bled je tekmovanje gostil ravno na svetovni dan harmonike, Zlata harmonika Bleda pa je bila hkrati tudi predizbor za deveto državno tekmovanje v igranju na diatonično harmoniko, ki bo novembra letos v na spletu, tako da so gledalci tekmovanja lahko spremljali v živo v dvorani in tudi prek videopovezav ter glasovali za nagrado občinstva. Povezovanje dogodkov so zaupali radiki Maji Tekavec, tekmovanje pa je gostilo tudi zanimivega gosta, športnika in glasbenika Žigo Jelarja.

Sodelovalo je 39 harmonikarjev, od tega se jih je kar 32 uvrstilo naprej na državno tekmovanje. Sicer je tekmovanje potekalo v osmih starostnih kategorijah, v vseh pa so večinoma meh

Ob Blejskem jezeru so se ponovno srečali ljubitelji harmonike. / Foto: Tina Dokl

raztegovali predstavniki moškega spola, nekaj pa je bilo tudi žensk. Najstarejši udeleženec je tokrat štel 76 let, najmlajša pa je bila udeleženka, ki je bila stara osem let.

Tričlanska komisija (Janez Fabijan, Jože Burnik in Klemen Rošar, tudi predsednik Zveze diatonične harmonike Slovenije) ni imela lahkega dela. Podelili so bronasta, srebrna in zlata priznanja, najboljši trije iz vsake kategorije so prejeli še posebne plakete. Dobili smo

tudi najboljšega gorenjskega harmonikarja, najboljšega po izboru občinstva ter absolutnega zmagovalca letošnje prve Zlate harmonike Bled. In slednji je postal Gašper Komac iz Križ pri Trziču, ki je osvojil tudi naslov gorenjskega prvaka. Občinstvo pa se je odločilo za Filipa Pintarja, ki prihaja iz Dobravice pri Podnartu. Komacu je tako uspelo, da je ponovil lanskoletni uspeh z besniškega odra, mentor obeh harmonikarjev pa je Matjaž Kokalj.

Otoček sredi jezera

Nedelja pa je bila po nekajletnem premoru namenjena srečanju harmonikarjev in harmonikaric ob Blejskem jezeru. Sedmega maja je tako srečanje potekalo sedmič. Organizator nam je zaupal, da se je prijaviло več kot tristo harmonikarjev, od tega kar 13 harmonikarskih skupin. Pravzaprav pa gre za projekt, katerega idejni oče je sedanji blejski župan, ki ne skriva ponosa, da se je srečanje razvilo v uspešno

in tudi tradicionalno prireditvev.

Na Jezerski promenadi in v njeni okolici je bilo živahno že dopoldne. Na glavnem odru so koncertirali posamezniki in skupine, okoli popoldneva je iz vseh harmonik zadonela znana Otoček sredi jezera, po skupinskem nastopu je sledilo še fotografiranje. Igranje je nadgradila povorka in v nadaljevanju koncert ansambla Gorenjski kvintet.

V nedeljo je dogodek spretno z besedami krmaril ravno tako radijec Nejc Poljanec, tradicionalno pa je organizator poskrbel še za zanimivo žrebanje, v katerem je šla tokrat velika nagrada, Poličarjeva harmonika, v roke srečneža iz Velikega Vrha pri Šmarju.

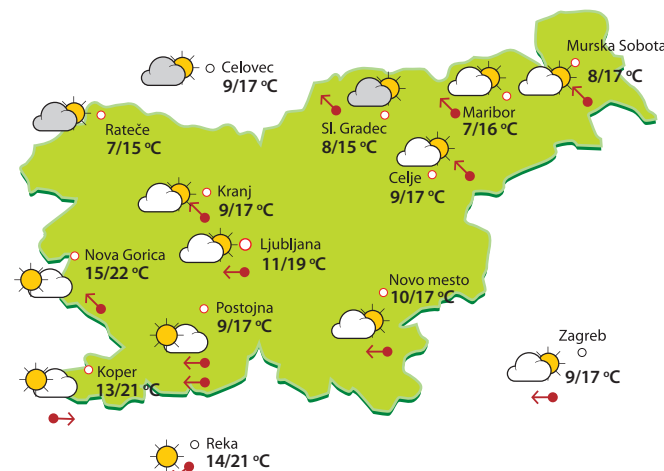
Vreme je zdržalo, čeprav je bila napoved slaba, harmonikarji in harmonikarice pa niso skrivali veselja, da se lahko pogovarjajo v glasbenem jeziku, ki jim je tako ljub. Ko raztegnejo meh svojega glasbila, se namreč razumejo brez besed.

Gašper Komac in Filip Pintar / Foto: Tina Dokl

vremenska napoved

Danes bo sprva pretežno oblačno, čez dan se bo delno zjasnilo. Več oblačnosti bo v alpskem svetu, kjer popoldne ni izključena kakšna ploha. Pihal bo jugovzhodnik. Jutri se bo pooblačilo, od zahoda bo začelo deževati. V četrtek se bo dež okreplil. Razmeroma sveže bo.

Spodbujajo h gibanju

Jutri, 10. maja, bo svetovni dan gibanja za zdravje, ki je med drugim osnovno vodilo Društva šola zdravja, nevladne organizacije, ki v Sloveniji skrbi za promocijo gibanja za zdravje.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Tako kot vse dni v letu (razen praznikov in nedeljskih premorov), se boste z njimi lahko tudi na svetovni dan gibanja rekreirali z jutranjo telovadbo po metodi »1000 gibov«. Je brezplačna in poteka na več kot 250 lokacijah po Sloveniji, številne so tudi na Gorenjskem.

»V Društvu šola zdravja se zavedamo posledic, ki jih prinesejo slabe življenjske navade, vključno s pomanjkanjem gibanja. Še posebej izrazito se le-te začnejo kazati v starejšem obdobju, ko je lahko motivacije za gibanje še manj. A to zgodbo spreminjajo naše številčne skupine Šole zdravja, v katerih vsakodnevno telovadi že več kot 4.500 članov. Vadba

po metodi »1000 gibov« namreč postaja vse bolj priljubljena oblika telesne aktivnosti med starejšimi. Skupnosti vadečih se povezujejo tudi v ostale aktivnosti, kot so na primer skupinski izleti, včasih telovadijo tudi skupaj z oskrbovanci v domovih za ostarele, obiskujejo šole in vrtnice in podobno. Takšni posamezniki, oziroma skupine s svojo ljubeznijo do gibanja, tudi ostale spodbujajo k telesnim aktivnostim in bogatijo lokalne skupnosti,« pojasnjuje Ana Pirih iz Društva šola zdravja.

Jutranji telovadbi se lahko priključi vsakdo. Potrebujete le sproščena oblačila in udobno obutev. Vadbe bodo organizirane na prostem, ob 7.30, nekatere pa ob 8. uri zjutraj.

Prav nič jajčasto jajce

Češnjek – Na kmetiji Janeza Šinka v Češnjeku pri Cerkljah je ena od njihovih rjavih kokoši nesnic znesla podolgovato jajce, ki je bilo videti, kot da je sestavljeno iz dveh jajc. Domači so v šali rekli, da je kokoš najbrž povozil avto. So se pa že pred leti znašli v Gorenjskem glasu, takrat zaradi izjemno velikega jajca, ki ga je znesla ena od njihovih kokoši. Težko je bilo namreč kar 115 gramov, kar je dvakrat toliko, kot je teža za srednje velika jajca, smo takrat zapisali v našem časopisu.

Podolgovato jajce s kmetije Šink / Foto: Mateja Rant

Popolna zapore državne ceste v Logu

Železniki – Podjetje Mapri Proasfalt, ki izvaja rekonstrukcijo 650-metrskega odseka državne ceste Rudno–Češnjica v občini Železniki, je zaradi asfaltiranja krajšega odseka v Logu včeraj tam vzpostavilo popolno cestno zaporo, ki bo trajala še do jutri do 17. ure. Obvoz za osebna vozila je urejen na relaciji Rudno–Selca–Češnjica.

NA GLAS

aforizem

Ker je med vojno zamudil vseh bitk pokanje, se je toliko bolj žrtvoval, ko je v miru sledilo po prsah trkanje.

Milan Fridauer - Fredi